

SFCR

GRAWE Életbiztosító Zrt.

Fizetőképességről és pénzügyi helyzetről szóló jelentés
2018.12.31

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék	2
Ábrajegyzék	7
Táblázatok jegyzéke	7
Összefoglalás	8
A. Üzleti tevékenység és teljesítmény	11
A.1 Üzleti tevékenység	11
A.1.1 Üzleti stratégia	11
A.1.2 Tulajdonosi viszonyok és a csoport felépítése	11
A.1.3 Könyvvizsgáló	12
A.1.4 Felügyeleti hatóság	13
A.2 Biztosítástechnikai eredmény	13
A.2.1 Életbiztosítási ág	14
A.3 Befektetési eredmény	16
A.3.1 Befektetések összetétele	16
A.3.2 Befektetési eredmény	16
A.4 Egyéb lényeges bevételek és kiadások	17
A.5 Egyéb információk	17
B. Irányítási rendszer	18
B.1 Az irányítási rendszerhez kapcsolódó általános információk	18
B.1.1 Megfelelőség	18
B.1.2 Vezérigazgató, felügyelőbizottság és a kiemelten fontos feladatkörök	18
B.1.2.1 Vezérigazgató	18
B.1.2.2 Felügyelőbizottság	18
B.1.2.3 Kiemelten fontos feladatkörök	19
B.1.2.3.1 Irányítási rendszer	19
B.1.2.3.2 Kockázatkezelési feladatkör	19
B.1.2.3.3 Megfelelőségi feladatkör	19
B.1.2.3.4 Belső ellenőrzési feladatkör	19
B.1.2.3.5 Aktuáriusi feladatkör	20
B.1.3 Az irányítási rendszerben bekövetkezett lényeges változások	20
B.1.4 Javadalmazási politika és javadalmazási gyakorlatok	20
B.1.4.1 A javadalmazási politika alapelvei, rögzített és változó elemek bemutatása	20
B.1.4.2 Információk az egyéni vagy kollektív javadalmazás kritériumairól	21
B.1.4.2.1 Nem vezető beosztású munkavállalók	21
B.1.4.2.2 Vezető beosztású munkavállalók (beleértve a felső vezetést is)	21
B.1.4.2.3 Értékesítésben részt vevő munkavállalók	22

B.1.4.2.4	Értékesítési vezetők	22
B.1.4.2.5	Felügyelőbizottság tagjai	22
B.1.4.3	Kiegészítő nyugdíj- vagy előrehozott nyugdíjrendszerek fő jellemzői	22
B.1.5	Lényeges tranzakciók	22
B.1.6	Irányítási rendszer	22
B.1.6.1	Szervezeti felépítés	22
B.1.6.2	Jogosultságok, erőforrások és működési függetlenség	23
B.1.6.3	Jelentéstétel és tanácsadás	24
B.1.6.3.1	Kockázatkezelési feladatkör	24
B.1.6.3.2	Megfelelőségi (compliance) feladatkör	24
B.1.6.3.3	Belső ellenőrzési feladatkör	25
B.1.6.3.4	Az aktuáriusi feladatkört ellátó szervezeti egység (aktuáriusi funkció)	25
B.2	A szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság követelményei	26
B.2.1	A készségre, tudásra és szakértelemre vonatkozó követelmények	26
B.2.1.1	Általános alapelvek	26
B.2.1.2	Felső vezetés (vezérigazgató és helyettese)	26
B.2.1.2.1	Képzettség és szakmai tapasztalat	26
B.2.1.2.2	Ismeretek	26
B.2.1.3	Felügyelőbizottság	27
B.2.1.3.1	Képzettség és szakmai tapasztalat	27
B.2.1.3.2	Ismeretek	27
B.2.1.4	A kiemelten fontos feladatkört betöltő személyek	27
B.2.1.4.1	Képzettség és szakmai tapasztalat	27
B.2.1.4.2	Ismeretek	28
B.2.2	A szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság vizsgálata	28
B.2.2.1	Felső vezetés (vezérigazgató és helyettese)	28
B.2.2.2	Felügyelőbizottság	28
B.2.2.3	A kiemelten fontos feladatkört betöltő személyek	29
B.3	A kockázatkezelési rendszer	29
B.3.1	Kockázati stratégia	29
B.3.2	Kockázatkezelési folyamat	30
B.3.3	Kockázatkezelési funkció	32
B.3.4	Kockázatkezelés a belső modellt használók esetében	33
B.3.5	Saját kockázat- és szavatolótőke-értékelés	33
B.3.5.1	Az ORSA folyamat leírása	33
B.3.5.2	Szervezeti felépítés és döntési folyamatok az ORSA-ban	34
B.3.5.3	Az ORSA gyakorisága	34
B.3.5.4	Az általános szavatolótőke-megfelelési igény kiszámítása	35
B.3.5.5	A befektetések kezelése és a kockázatkezelés közötti kölcsönhatás	35

B.4	Belső kontroll rendszer	36
B.4.1	Általános leírás.....	36
B.4.2	A megfelelőségi feladatkör szervezeti kialakítása	37
B.5	A belső ellenőrzési feladatkör.....	38
B.5.1	A belső ellenőrzési feladatkör szervezeti kialakítása	38
B.5.2	Objektivitás és függetlenség.....	38
B.6	Az aktuáriusi feladatkör	39
B.7	Kiszervezés.....	40
B.7.1	Kiszervezési politika	40
B.7.2	A kritikus, illetve fontos funkciók vagy tevékenységek kiszervezés.....	40
B.8	Egyéb információk.....	40
C.	Kockázati profil	40
C.1	Biztosítástechnikai kockázat.....	43
C.1.1	Kockázati kitettség	43
C.1.2	Kockázatkonzentráció	45
C.1.3	Kockázatcsökkentés.....	45
C.1.4	A jövőbeni nyereségek likviditási kockázata	46
C.1.5	Kockázatérzékenység	46
C.2	Piaci kockázatok	46
C.2.1	Kockázati kitettség	46
C.2.2	Kockázatkonzentráció	49
C.2.3	Kockázatcsökkentés.....	49
C.2.4	Kockázatérzékenység	49
C.3	Hitelkockázat.....	51
C.3.1	Kockázati kitettség	51
C.3.2	Kockázatkonzentráció	52
C.3.3	Kockázatcsökkentés.....	52
C.3.4	Kockázatérzékenység	52
C.4	Likviditási kockázat.....	52
C.4.1	Kockázati kitettség	53
C.4.2	Kockázatkonzentráció	53
C.4.3	Kockázatcsökkentés.....	53
C.4.4	Kockázatérzékenység	53
C.5	Működési kockázat.....	54
C.5.1	Kockázati kitettség	54
C.5.2	Kockázatkonzentráció	55
C.5.3	Kockázatcsökkentés.....	55
C.5.4	Kockázatérzékenység	56
C.6	Egyéb lényeges kockázatok	56
C.6.1	Kockázati kitettség	56

C.6.2	Kockázatkonzentráció	57
C.6.3	Kockázatcsökkentés.....	57
C.6.4	Kockázatérzékenység	57
C.7	Egyéb adatok	57
D.	Fizetőképesség céljából végzett értékelés	58
D.1	Eszközök.....	60
D.1.1	Magyarázat az eszközök kategóriánkénti értékelési különbségeihez	60
D.1.1.1	Immateriális javak.....	60
D.1.1.2	Halasztott adó követelés.....	60
D.1.1.3	Saját használatú ingatlanok és tárgyi eszközök.....	60
D.1.1.4	Befektetési célú telkek és épületek	60
D.1.1.5	Részvények, kötvények, befektetési jegyek (kivéve unit-linked).....	61
D.1.1.6	Hitelek és jelzáloghitelek.....	61
D.1.1.7	Viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek (Biztosítástechnikai tartalékok VB része).....	61
D.1.1.8	Biztosítási és biztosításközvetítőkkel szembeni követelések	62
D.1.1.9	Egyéb, nem biztosítási ügyletből származó követelések.....	62
D.1.1.10	Készpénz és készpénz-egyenértékesek.....	62
D.1.1.11	Egyéb, máshol nem kimutatott eszközök.....	63
D.1.2	A Szolvencia II szerinti értékelési alapelvek	63
D.1.2.1	Immateriális javak.....	63
D.1.2.2	Pénzügyi eszközök értékelési modelljei	63
D.1.2.2.1	Aktív piacon jegyzett ár (1. szint)	63
D.1.2.2.2	Ellenőrizhető piaci adatokon alapuló értékelési módszerek (2. szint)	64
D.1.2.2.3	Modellértékelések (3. szint)	64
D.1.2.2.4	Pénzügyi eszközök értékcsökkenése.....	65
D.1.2.3	Halasztott adók.....	65
D.1.3	Becslésben vagy értékelésben történt releváns változások a jelentéstételi időszakban	66
D.2	Biztosítástechnikai tartalékok	67
D.2.1.1	A tartalékszámítás általános elvei.....	67
D.2.1.1.1	Életbiztosítási ág.....	67
D.2.1.2	A biztosítástechnikai tartalékok értéke üzletágak (LoB-ok) szerint	68
D.2.1.3	Viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek.....	68
D.2.1.4	A biztosítástechnikai tartalékok számításával összefüggő bizonytalanság értékelése	69
D.2.1.4.1	Életbiztosítási ág.....	69
D.2.1.5	Jelentős változások a biztosítástechnikai tartalékok számításánál alkalmazott módszertanban, feltevésekben	70

D.2.1.6	A Szolvencia I és Szolvencia II értékelési eljárások közötti különbség mennyiségi és minőségi értékelése LoB-onként; az alkalmazott értékelési elvek, módszertanok és feltevések közötti különbségek bemutatása	71
D.2.1.6.1	Realisztikus, tapasztalatnak megfelelő feltevések alkalmazása	73
D.2.1.7	Állásfoglalás az illeszkedési kiigazítás alkalmazásáról	74
D.2.1.8	Állásfoglalás a volatilitási kiigazítás alkalmazásáról	74
D.2.1.9	Állásfoglalás a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés alkalmazásáról	74
D.2.2	A biztosítástechnikai tartalékok számításával összefüggő bizonytalanság mértéke, illetve egyszerűsített értékelési eljárások alkalmazása	74
D.2.3	A kockázati ráhagyás meghatározása	74
D.3	Egyéb kötelezettségek	76
D.3.1	Magyarázat a kötelezettségek kategóriánkénti értékelési különbségeihez	76
D.3.1.1	Egyéb, nem biztosítástechnikai tartalékok	76
D.3.1.2	Letéti kötelezettségek	76
D.3.1.3	Halasztott adókötelezettségek	76
D.3.1.4	Biztosítási ügyletekből származó kötelezettségek	76
D.3.1.5	Viszontbiztosítók felé fennálló kötelezettségek	76
D.3.1.6	Egyéb (nem biztosítási) kötelezettségek	77
D.3.1.7	Egyéb, máshol nem szereplő kötelezettségek	77
D.3.2	A Szolvencia II szerinti értékelési alapelvek	77
D.3.2.1	Halasztott adók	77
D.3.2.2	Egyéb (nem biztosítási) kötelezettségek	77
D.3.2.3	Viszontbiztosítók felé fennálló kötelezettségek	78
D.3.3	A feltételezésekben és/vagy az értékelésben történt releváns módosulások a jelentéstételi időszakban	78
D.4	Alternatív értékelési módszerek	78
D.4.1	Értékpapírok alternatív árazási technikája	78
D.4.2	Ingatlanok értékelési technikái	79
D.5	Egyéb információk	79
D.5.1	Deviza átváltás	79
D.5.2	Lényegesség	79
E.	Tőkemenedzsment	80
E.1	Szavatolótőke	80
E.1.1.	A számviteli törvény szerinti saját tőke	81
E.1.2.	A Szolvencia II szerinti szavatolótőke	82
E.1.3.	Az eszközök kötelezettséget meghaladó többletének magyarázata	83
E.1.4.	Változás a szavatolótőkében	83
E.2	Szavatolótőke-szükséglet és minimális tőkeszükséglet	84
E.3	Időtartam alapú részvénytőke kockázati részmodul alkalmazása a szavatolótőke-szükséglet számítása során	85
E.4	A standard formula és az alkalmazott belső modell közötti különbség	85

E.5 A minimális tőkeszükségletnek és a szavatolótőke-szükségletnek való meg nem felelés	86
E.6 Egyéb adatok	86
Szójegyzék	87
Melléklet	89

Ábrajegyzék

1. ábra: Egyszerűsített csoportfelépítés	12
2. ábra: Az irányítási rendszer szervezeti felépítése	23
3. ábra: A kockázatkezelési folyamat	30
4. ábra: Belső védelmi vonalak.....	36
5. ábra: Az aktuáriusi funkció szervezetben belüli elhelyezkedése	39
6. ábra: A standard formula szerinti tőkeszükséglet	42
7. ábra: Életbiztosítási kockázatok tőkeszükséglete	44
8. ábra: Piaci kockázatok tőkeszükséglete	47
9. ábra: A Szolvencia II biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslés számításának sematikus bemutatása	68

Táblázatok jegyzéke

1. táblázat: Szavatolótőke, szavatolótőke-szükséglet és minimális tőkeszükséglet	10
2. táblázat: Bruttó díj és megszolgált díj.....	13
3. táblázat: Biztosítástechnikai ráfordítások	14
4. táblázat: Szerződések darabszáma	14
5. táblázat: Életbiztosítási díjak csoportosítása: egyéni/csoportos	15
6. táblázat: Életbiztosítási díjak csoportosítása: díjfizetés módja és nyereségrészesedés	15
7. táblázat: Befektetési állomány.....	16
8. táblázat: Befektetési eredmény	17
9. táblázat: S.02.01.01 Szolvencia II szerinti mérleg.....	59
10. táblázat: Befektetések értéke a hazai és a Szolvencia II szabályok szerint	61
11. táblázat: Halasztott adók	66
12. táblázat: A biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II szerinti értéke az életbiztosítási ágban (eFt)	69
13. táblázat: A biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II szerinti, illetve könyv szerinti értéke (eFt)	72
14. táblázat: A kockázati ráhagyás és a biztosítástechnikai tartalékok értéke (eFt).....	75
15. táblázat: A számviteli törvény szerinti saját tőke	81
16. táblázat: A Szolvencia II szerinti szavatolótőke.....	82
17. táblázat: SII átértékelési tartalék	82
18. táblázat: Értékelési különbségek	83
19. táblázat: Szavatolótőke-szükséglet (SCR)	84

Kerekítésre és a számadatokra vonatkozó megjegyzés:

A számadatokat alapvetően ezer forintban (eFt) adjuk meg. A kerekített értékek és százalékadatok összegzésénél előfordulhatnak kerekítésből adódó eltérések, amelyek az automatikus számítási eljárásokból adódhatnak. A számítások, amennyiben ettől eltérő időpontot nem tüntetünk fel, 2018.12.31-i fordulónapra vonatkozó adatokon alapulnak.

Összefoglalás

Anyavállalatunk, az 1828-ban János Főherceg által alapított Grazer Wechselseitige Versicherung AG kezdetben tűzkár biztosítóként kezdte meg tevékenységét, majd egy Közép- és Kelet Európában működő biztosítótársaságokat, ingatlanforgalmazó cégeket és pénzügyi szolgáltatásokat nyújtó cégeket is magába foglaló nemzetközi holdingtársasággá fejlődött. Anyacégünk áll az ausztriai biztosítási csoport élén, 13 Közép- és Kelet-Európai országban rendelkezik leányvállalattal, és közel 200 éves hagyományra tekint vissza, alapelvei az ügyfelei és partnerei felé a megbízhatóság, a stabilitás, a biztonság, és függetlenség.

A több évszázada értékálló gondolatokhoz a GRAWE Életbiztosító Zrt. (továbbiakban GRAWE vagy Biztosító) professzionális működést kíván párosítani, elősegítve ezzel ügyfeleink teljes körű védelmét és elégedettségét.

Üzleti tevékenység és teljesítmény (A)

A 2018-as üzleti évben a kizárólag klasszikus életbiztosításokat értékesítő GRAWE életbiztosítási bruttó díjbevételét 15,7 %-kal tudta növelni az előző üzleti évhez viszonyítva (2018: 13 396 709 eFt, *előző év: 11 575 084 eFt*). Az ügyfeleknek kifizetett bruttó károk összege 53,1 %-kal emelkedett (2018: 9 437 818 eFt, *előző év: 6 166 321 eFt*). A kárkifizetés jelentős emelkedését lejáratí kifizetések okozzák, a több mint 20 éves fennállás következtében a lejáratí kifizetések magas arányt (74,7%) képviselnek a kárkifizetéseken belül. A lejáratokon kívül kisebb mértékben a visszavásárlásból származó kifizetés és a járadékszolgáltatások összege is emelkedett.

A nettó működési költségek 0,6%-kal csökkentek a 2018-as üzleti évben (2018: 1 847 222 eFt, *előző év: 1 858 526 eFt*), melyet – a szerzési költségek és az igazgatási költségek emelkedése mellett – a viszontbiztosítótól járó jutalékok és nyereségrészesedések emelkedése eredményezett.

A 2018-as üzleti évben a Biztosító hazai számviteli szabályok alapján elkészített számviteli beszámolója szerint a biztosítástechnikai eredmény összege 967 577 eFt volt (*előző év: 1 524 370 eFt*), és 876 741 eFt adózott eredményt ért el (*előző év: 1 589 937 eFt*).

A befektetések állománya a hazai számviteli szabályok alapján elkészített számviteli beszámolóban 6,7 %-kal emelkedett előző évhez képest (2018: 97 260 857 eFt, *előző év: 91 167 592 eFt*). A befektetések megválasztása során a legfontosabb célunk az, hogy a biztosítási szerződésekből eredő kötelezettségeket folyamatosan teljesítsük.

Irányítási rendszer (B)

A GRAWE irányítási rendszere magába foglalja a vállalat vezetését és a kontroll rendszert. A vállalatirányítási funkciók szervezeti felépítését, feladatait és hatáskörét a belső szabályzatok tartalmazzák. Ezen túlmenően a vállalatirányítási rendszer biztosítja a javadalmazási és a kiszervezési szabályoknak való megfelelést, valamint a felső vezetéssel (vezérigazgató és helyettese), a felügyelőbizottsági tagokkal és a kiemelten fontos feladatköröket ellátókkal szembeni szakmai alkalmassággal és üzleti megbízhatósággal kapcsolatos követelményeknek való megfelelést is.

A kockázatkezelési rendszer keretében a Biztosító a jogszabályi előírásoknak megfelelően évente egyszer elkészíti "Saját kockázat és szavatolótőke értékelését" (ORSA) annak érdekében, hogy felmérje az aktuális kockázati helyzetét és megállapítsa tőkehelyzetét, fizetőképességét. A vállalatirányítási rendszer alapvető eleme a belső ellenőrzési rendszer, amely magában foglalja a GRAWE működésében meglévő belső kontroll elemeket, amelynek hatékonyságát a belső ellenőrzési terület rendszeresen vizsgálja.

Kockázati profil (C)

A GRAWE kockázati profilja az előző évhez képest nem változott. A Szolvencia II standard formula alapján kiszámított szavatolótőke-szükséglet („Solvency Capital Requirement”, röviden SCR) legnagyobb kockázati modulját 2018-ban is az életbiztosítási kockázatok jelentik, ezt követik a piaci kockázatok és a működési kockázat.

Az ORSA folyamat során a belső kockázatértékelés alapján meghatározott tőkeszükséglet magasabb, mint az SCR számításokból származó.

Fizetőképesség céljából végzett értékelés (D)

A rendelkezésre álló szavatolótőkét a Szolvencia II piaci érték alapú mérlegben a források feletti eszköz többleteként határozzuk meg. A Szolvencia II (gazdasági) mérlegben az eszközök és kötelezettségek piaci értéken kerülnek meghatározásra. Ez az értékelés eltér a hazai számviteli jogszabályok alapján elkészített éves beszámolóban szereplő értékeléstől.

Az ingatlanok piaci értékét az előző évektől eltérően, az IFRS 13 előírásainak megfelelően diszkontált cash-flow módszerrel határoztuk meg (előző években szakértői becslést alkalmaztunk). Az értékelési módszer megváltoztatása nem okozott jelentős változást az ingatlanok gazdasági értékében.

A biztosítástechnikai tartalékok hazai számviteli jogszabályok szerinti értékelése és a Szolvencia II mérlegben szereplő legjobb becslés értékelése közötti eltérés a különböző feltételezésekből és számítási módszerekből származik. Az előző évi számításhoz viszonyított eltérést az EIOPA által meghatározott életbiztosításhoz kapcsolódó kockázatmentes hozamgörbe változása és a kalkulációs módszerekben bekövetkezett változás okozza.

Tőkemenedzsment (E)

A Biztosító rendelkezésre álló szavatolótőkéje az alapvető szavatolótőke összegének felel meg és a fennálló tulajdonságok alapján a tőkeelemek az első szintre sorolandók, vagyis korlátozás nélkül felhasználhatóak a tőkeszükséglet fedezetére.

A GRAWE a szavatolótőke-szükségletet (SCR) a Szolvencia II standard formula alapján számolja. Ennek olyan tőkeszükségletet kell visszatükröznie, amely a Biztosítónak lehetővé teszi, hogy a következő évben felmerülő előre nem látható veszteségeket elviselje. A GRAWE a számítások során nem alkalmaz egyszerűsítéseket, vállalat-specifikus paramétereket, illeszkedési és volatilitási kiigazítást sem.

A minimális tőkeszükséglet (MCR) a tőkének azt a minimális összegét mutatja be, amellyel a Biztosítónak minden időpontban rendelkeznie kell, hogy az üzleti tevékenységét folytatni tudja.

A GRAWE a szavatolótőke-szükségletre és a minimális tőkeszükségletre vonatkozó követelményeknek a 2018-as évben is folyamatosan megfelelt. A Biztosító rendelkezésre álló szavatolótőkéjét, szavatolótőke-szükségletét (SCR) és minimális tőkeszükségletét (MCR), valamint a tőkefeltöltöttségi mutatók értékét 2018.12.31-re vonatkozóan az alábbi táblázat tartalmazza:

	Tény 2018.12.31 eFt
Rendelkezésre álló szavatolótőke (SCR)	20 307 977
Rendelkezésre álló szavatolótőke (MCR)	20 307 977
SCR	3 848 317
MCR	1 731 743
Tőkefeltöltöttség (SCR)	527,71%
Tőkefeltöltöttség (MCR)	1172,69%

1. táblázat: Szavatolótőke, szavatolótőke-szükséglet és minimális tőkeszükséglet

A felső vezetők (vezérigazgató és vezérigazgató-helyettes) nyilatkozata

A GRAWE fizetőképességéről és pénzügyi helyzetéről szóló jelentését a legjobb tudásunk szerint a hazai számviteli jogszabályok, a biztosítási törvény és a közvetlenül hatályosuló európai jogszabályok előírásaival összhangban készítettük el. A jelentés megbízható és valós képet nyújt a Biztosító fizetőképességéről és pénzügyi helyzetéről és ezen túlmenően kitér az üzleti tevékenységre, az irányítási rendszerre, a kockázati profilra, továbbá az eszközökre és kötelezettségekre, valamint a szavatolótőkére vonatkozó értékelési módszerekre is. E jelentés közzétételét a felügyelőbizottság a 2019. április 2-i ülésen jóváhagyta.

Budapest, 2019. április 2.

Dr. Hochmann András
Vezérigazgató

Vass Sándor
Vezérigazgató-helyettes

A. Üzleti tevékenység és teljesítmény

A.1 Üzleti tevékenység

A.1.1 Üzleti stratégia

A GRAWE a stratégiája kialakítását kiemelt prioritással kezeli, tekintettel arra, hogy a lefektetett stratégia nemcsak rövid-, hanem közép- és hosszútávon is meghatározza a GRAWE jövőjét. A stratégiában nevesített célok, fókuszpontok és értékek a GRAWE valamennyi munkavállalója számára ismertek, egyben irányt mutatnak nem csupán a vezetői döntések meghozatalakor, hanem az üzleti tervezés, a munkavégzés és az ügyfelekkel való kapcsolattartás során is.

A GRAWE a stratégiája kialakításakor – támaszkodva a GRAWE csoport közel kétszáz éves múltja visszatekintő biztosítási szaktudására – ügyelt arra, hogy nemzetgazdasági finanszírozóként társadalmi felelősségvállalása is erősödjön. Klasszikus életbiztosítási, járadékbiztosítási és rettegett betegségekre vonatkozó termékei értékesítése mellett az öngondoskodás előmozdítását célzó, állami adójóváírással támogatott nyugdíjbiztosítási terméket is értékesít. A termékek forint és euró alapon is elérhetőek.

A GRAWE által megteremteni kívánt állapot, hogy az értékesített termékekkel, illetve a Biztosító szolgáltatásaival értéket teremtsen az ügyfelei számára. Az ügyfelek számára a GRAWE kimagasló ügyfélszolgálatot üzemeltet, melyen keresztül is kommunikálni tudja, hogy a GRAWE az ügyfelek számára hosszú távú, garanciát és biztonságot nyújtó partnert jelent.

A GRAWE, mint magyarországi – klasszikus életbiztosításokat értékesítő – életbiztosító, az osztrák konszern leányvállalataként épít a sikertényezőkre, mint:

- ✓ a stabil ügyfélállományban rejlő potenciálra,
- ✓ a megfelelően kalkulált díjakon nyugvó, ügyféligényekhez illeszkedő szolgáltatásokra,
- ✓ a kölcsönös bizalomra, nyitottságra és szociális biztonságra.

A.1.2 Tulajdonosi viszonyok és a csoport felépítése

A GRAWE csoport élén a Grazban bejegyzett egyesületi formában működő GRAWE-Vermögensverwaltung áll, aki egyben a Grazer Wechselseitige Versicherung AG 100 %-os közvetlen tulajdonosi részesedéssel rendelkező tulajdonosa. A GRAWE Életbiztosító Zrt. 100 %-os közvetlen tulajdonosa a Grazer Wechselseitige Versicherung AG.

1. ábra: Egyszerűsített csoportfelépítés

A GRAWE konszolidált beszámolót nem készít, a vállalkozáscsoport azon legnagyobb és legkisebb egységének összevont (konszolidált) éves beszámolóját, amelybe a vállalkozót, mint leányvállalatot bevonták, a Grazer Wechselseitige Versicherung AG, (8010 Graz, Herrengasse 18-20.) állítja össze.

A GRAWE Életbiztosító Zrt. a fölérendelt anyavállalat szempontjából kapcsolt vállalkozásként jogviszonyban áll a következő cégekkel:

Bayou Szállodaipari és Szolgáltató Kft., székhely: Magyarország, 7624 Pécs, Ifjúság u. 11.

Sopron Bank Burgenland Zrt., székhely: Magyarország, 9400 Sopron, Kossuth u. 19.

GRAWE Reinsurance Ltd., székhely: Ciprus: 1060 Nicosia, Alpha Business Centre, 27 Pindarou Street Block B, 3rd Floor, Office 301,

Capital Bank AG., székhely: Ausztria, 8010 Graz, Burgring 16., Ausztria

A.1.3 Könyvvizsgáló

A GRAWE könyvvizsgálati feladatait a MAZARS Könyvszakértő és Tanácsadói Kft. látja el.

Elérhetőség:

MAZARS Könyvszakértő és Tanácsadói Kft.

1123 Budapest, Nagyerő utca 8-14.

www.mazars.hu

Tel.: +36 1 429-30-10, Fax: +36 1 235-04-81

A.1.4 Felügyeleti hatóság

A Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX törvény alapján a Magyar Nemzeti Bank látja el a pénz-, tőke-, biztosítási- és pénztári piac, így a GRAWE prudenciális és fogyasztóvédelmi felügyeletét is.

Elérhetőség:

Magyar Nemzeti Bank Pénzügyi Fogyasztóvédelmi Központ

Székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 39.

Levélcíme: 1534 Budapest BKKP Postafiók: 777.

Telefon: +36-80-203-776, Fax: +36-1-489-9102

E-Mail: ugyfelszolgalat@mnbb.hu

Internet: www.mnbb.hu/fogyasztovedelem

A.2 Biztosítástechnikai eredmény

A Biztosító biztosítástechnikai eredménye 2018. évben 967 577 eFt volt (2017: 1 524 370 eFt). Az alábbi táblázatok tartalmazzák a hazai számviteli jogszabályoknak megfelelően levezetett biztosítástechnikai eredmény díjbevételi, kárráfordítás, nettó működési költségek, valamint viszontbiztosítási egyenleg tételeit.

Összesített adatok	Tény	Tény	Változás
	2018.12.31	2017.12.31	+/- előző év
	eFt	eFt	%
Életbiztosítás			
Bruttó díjelőírás	13 396 709	11 575 084	15,7%
Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	12 899 725	11 104 279	16,2%

2. táblázat: Bruttó díj és megszolgált díj

A bruttó díjelőírás összege 2017. évhez képest mintegy 15,7 %-kal emelkedett, a biztosítási díjbevétel növekedéséhez az adójóváírással támogatott nyugdíjbiztosítási termék, a vegyes életbiztosítások és a járadékbiztosítások járultak hozzá. A haláleseti biztosítások és a csoportos hitelfedezeti életbiztosítások díjbevétele viszont csökkent előző évhez képest.

Összesített adatok	Tény 2018.12.31 eFt	Tény 2017.12.31 eFt	Változás +/- előző év %
Életbiztosítás			
Bruttó kárráfordítás	9 437 818	6 166 321	53,1%
Nettó működési költségek	1 847 222	1 858 526	-0,6%
Viszontbiztosítási egyenleg	-228 765	-166 349	37,5%

3. táblázat: Biztosítástechnikai ráfordítások

A 2018 üzleti év végéig 9 437 818 eFt összegben szolgáltatott a Társaság ügyfeleinek, ami az előző évi 6 166 321 eFt-hoz képest jelentős mértékű, 53,1 %-os emelkedést jelent.

Az emelkedéshez legnagyobb mértékben a lejárat ki fizetések növekedése járult hozzá, ami a Biztosító több mint 20 éves fennállásának következménye. A lejárat ki fizetések az elkövetkező években is várhatóan jelentősek lesznek, de a növekedés mértéke nem lesz ilyen számottevő.

Kismértékben nőttek a visszavásárláshoz köthető ki fizetések, és a járadékos szerződések állományának növekedésével a járadékból származó ki fizetések is emelkedtek.

A nettó működési költségek 0,6 %-kal mérséklődtek 2018 évben az előző évhez képest, melyet – a szerzési költségek és az igazgatási költségek emelkedése mellett – a viszontbiztosítótól járó jutalékok és nyereségrészesedések emelkedése eredményezett. A viszontbiztosítás egyenlege 2018 évben kedvezőtlenebbül alakult, mint a megelőző üzleti évben.

A biztosítási szerződések darabszáma (kiegészítő biztosításokkal együtt) 2018 év végén 205 005 db volt, ami az előző évi záró állományhoz (210 223 db) képest darabszámban egy kismértékű csökkenést jelent.

Szerződések száma	Tény 2018.12.31 darab	Tény 2017.12.31 darab	Változás +/- előző év %
Életbiztosítás			
Összesen	205 005	210 223	-2,5%

4. táblázat: Szerződések darabszáma

A.2.1 Életbiztosítási ág

Az életbiztosítási díjbevétel az elmúlt évben 15,7 %-kal növekedett a 2017. üzleti évhez képest. A növekedéséhez az adójóváírással támogatott nyugdíjbiztosítási termék és a vegyes életbiztosítások járultak hozzá.

Az alábbi táblázat a bruttó díjak, illetve a megszolgált díjak megbontását tartalmazza a biztosítottak köre, a díjfizetési mód, valamint a nyereségrészesedésre való jogosultság alapján.

Összesített adatok	Tény	Tény	Változás
Életbiztosítás	2018.12.31	2017.12.31	+/- előző év
	eFt	eFt	%
Bruttó díj összesen	13 396 709	11 575 084	15,7%
Biztosítottak köre alapján			
Egyéni életbiztosítási szerződések	13 310 171	11 487 081	15,9%
Csoportos életbiztosítási szerződések	86 538	88 003	-1,7%
Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül összesen	13 396 709	11 104 279	20,6%
Biztosítottak köre alapján			
Egyéni életbiztosítási szerződések	13 360 098	11 067 759	20,7%
Csoportos életbiztosítási szerződések	36 611	36 520	0,2%

5. táblázat: Életbiztosítási díjak csoportosítása: egyéni/csoportos

A díjbevétel növekedését a biztosítottak köre szerinti megbontás alapján az egyéni életbiztosítási szerződések eredményezték. A csoportos életbiztosítási szerződésekből származó díjbevétel 1,7 %-kal csökkent 2018 évben az előző üzleti évhez viszonyítva.

Életbiztosítási díjbevétel alakulása	Tény	Tény	Változás
	2018.12.31	2017.12.31	+/- előző év
	eFt	eFt	%
Bruttó díj összesen	13 396 709	11 575 084	15,7%
díjfizetés módja alapján			
egyszeri díjas szerződések	4 763 414	2 981 297	59,8%
folyamatos díjas szerződések	8 633 295	8 593 787	0,5%
nyereségrészesedésre való jogosultság alapján			
nyereségrészesedésre jogosító szerződések	12 619 145	10 876 321	16,0%
nyereségrészesedésre nem jogosító szerződések	777 564	698 763	11,3%
Megszolgált díjak, viszontbiztosítás nélkül	12 899 725	11 104 279	16,2%
díjfizetés módja alapján			
egyszeri díjas szerződések	4 763 414	2 981 297	59,8%
folyamatos díjas szerződések	8 136 311	8 122 982	0,2%
nyereségrészesedésre való jogosultság alapján			
nyereségrészesedésre jogosító szerződések	12 332 310	10 612 474	16,2%
nyereségrészesedésre nem jogosító szerződések	567 415	491 805	15,4%

6. táblázat: Életbiztosítási díjak csoportosítása: díjfizetés módja és nyereségrészesedés

A táblázatból látható, hogy a díjbevétel növekedését az egyszeri díjas életbiztosítások jelentős emelkedése okozta, bruttó díjbevételük 2018-ben 59,8 %-kal emelkedett az előző üzleti évhez képest. A folyamatos díjas szerződésekből származó díjbevétel 2018 évben stagnált. A nyereségrészesedésre jogosító szerződésekből származó díjbevétel 16,0 %-kal, míg a nyereségrészesedésre nem jogosító szerződésekből származó díjbevétel 11,3 %-kal emelkedett előző évhez képest.

A.3 Befektetési eredmény

A.3.1 Befektetések összetétele

A GRAWE haza számviteli törvény előírásainak megfelelően 2018.12.31-re vonatkozóan elkészített éves beszámolója alapján a befektetések könyv szerinti értéke 97 260 857 eFt volt (+6,7%). A befektetések összetételét és az egyes befektetési kategóriák állományának változását mutatja a következő táblázat:

Összesített adatok	Tény		Tény		Változás
	2018.12.31	arány	2017.12.31	arány	+/- előző év
	eFt	%	eFt	%	%
Befektetések					
Ingatlanok	493 958	0,5%	501 735	0,6%	-1,6%
Állam által garantált értékpapír	92 030 782	94,6%	86 138 397	94,5%	6,8%
Egyéb kötvény	1 330 121	1,4%	1 312 628	1,4%	1,3%
Egyéb kölcsön	161 860	0,2%	166 390	0,2%	-2,7%
Befektetési jegy	3 244 136	3,3%	3 048 442	3,3%	6,4%
Összesen:	97 260 857	100,0%	91 167 592	100,0%	6,7%

7. táblázat: Befektetési állomány

A befektetések könyv szerinti értéke több mint 6 milliárd forinttal növekedett előző évhez képest, az emelkedést az állam által garantált értékpapírok és a befektetési jegyek állományának emelkedése okozta. A befektetési portfólión belül az egyes befektetési kategóriák arányaiban változás nem történt.

Az egyes befektetések hazai számviteli szabályok szerinti értékelését és a Szolvencia II. értékelési elvek szerinti értékelését a D. fejezet tartalmazza.

A.3.2 Befektetési eredmény

A következő táblázat a befektetések eredményét mutatja főbb befektetési kategóriánként megbontva. A befektetések eredménye magába foglalja a befektetésekhez kapcsolódó bevételeket, realizált nyereséget és veszteséget, az év végi értékelések eredményeit, elszámolt értékvesztéseket, befektetési költségeket és ráfordításokat.

Befektetések eredménye	Tény 2018 eFt	Tény 2017 eFt	Változás +/- előző év %
Magyar államkötvény	4 737 324	4 360 250	8,6%
Külföldi államkötvény	181 755	19 599	827,4%
Vállalati kötvény	6 305	1 350	367,0%
Jelzáloglevél	33 383	20 462	63,1%
Befektetési jegy	32 321	90 217	-64,2%
Kötvénykölcsön	12 224	17 840	-31,5%
Lekötött betét	0	6	-100,0%
Ingatlan	27 023	34 773	-22,3%
Összesen	5 030 335	4 544 497	10,7%

8. táblázat: Befektetési eredmény

A befektetések eredménye összességében 10,7%-kal emelkedett az előző üzleti évhez képest.

Az emelkedést leginkább a magyar és külföldi államkötvények növekvő hozama eredményezte. A külföldi államkötvény hozamának kimagasló emelkedésében a magas év végi euró árfolyam jelentős szerepet játszott.

A.4 Egyéb lényeges bevételek és kiadások

Minden lényeges bevétel és kiadás bemutatásra került az előző fejezetekben. Ezen túlmenően nincs olyan lényeges bevétel és kiadás, amit a 2018-as beszámolási év vonatkozásában be kell mutatni.

A.5 Egyéb információk

Az üzleti tevékenységet és teljesítményt érintő valamennyi lényeges információt bemutattunk az előző fejezetekben.

B. Irányítási rendszer

B.1 Az irányítási rendszerhez kapcsolódó általános információk

B.1.1 Megfelelőség

A Biztosító irányítási rendszere biztosítja a szilárd, prudens vállalatirányítást és megfelel a Biztosító tevékenysége nagyságrendjének és jellemzőinek.

A belső ellenőrzési rendszer és a vállalatirányítási rendszer egyéb elemeinek megfelelőségét és hatékonyságát a belső ellenőr rendszeresen ellenőrzi.

B.1.2 Vezérigazgató, felügyelőbizottság és a kiemelten fontos feladatkörök

B.1.2.1 Vezérigazgató

A Biztosító irányítását a felső vezetők, a vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettes (cégvezető) látják el, akiket a tulajdonos, a Grazer Wechselseitige Versicherung AG nevezett ki. A Biztosítót a vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettes (cégvezető) együttesen képviselik.

Vezérigazgató: dr. Hochmann András

Vezérigazgató-helyettes (cégvezető): Vass Sándor

A vállalatirányítást ellátó felső vezetők mellett a Biztosítónál Vezetői Értekezlet működik, amely biztosítja a felső vezetők és az egyéb vezetők (kiemelt feladatköröket ellátó vezetők és az irodavezető, számviteli rendért felelős vezető, vezető jogász) közötti folyamatos információáramlást és az egyéb vezetők beszámoltatását.

B.1.2.2 Felügyelőbizottság

A Biztosító felügyelőbizottsága 2018.12.31-én 6 tagú volt, a felügyelőbizottsági tagságáról DDI Mag. Dr. Günther Puchtler 2019. március 11-én lemondott. A tagokat a tulajdonos, a Grazer Wechselseitige Versicherung AG jelöli ki.

A Felügyelőbizottság tagjai:

- Mag. Dr. Othmar Ederer, elnök
- Mag. Klaus Scheitegel,
- DDI Mag. Dr. Günther Puchtler (2019.03.11-ig),
- Mag. Ewald Krispel
- Dr. Wolfgang Felser
- Dr. Gernot Reiter

A GRAWE felügyelőbizottsága saját ügyrendje alapján működik. A felügyelőbizottság legalább három és legfeljebb tíz tagból álló testület. A felügyelőbizottság tagjai elnököt

választanak. A felügyelőbizottság határozatképességéhez legalább három tag jelenléte szükséges. A felügyelőbizottság határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

A felügyelőbizottság folyamatosan kapcsolatot tart fenn a vezérigazgatóval. A felügyelőbizottság kapcsolatot tart a könyvvizsgálóval, akit szükség szerint, de évente legalább egyszer a felügyelőbizottsági ülésre meghívja. A felügyelőbizottság negyedévente a vezérigazgató írásbeli jelentése alapján tájékozódik a társaság vagyoni helyzetéről, az üzletpolitika alakulásáról. A felügyelőbizottság szakmailag irányítja a Biztosító belső ellenőrlését. Ennek keretében a felügyelőbizottság folyamatos kapcsolatot tart fenn a belső ellenőrrrel. A belső ellenőr a szakmai munkája során elkészített jelentéseit köteles a felügyelőbizottság részére megküldeni.

B.1.2.3 Kiemelten fontos feladatkörök

B.1.2.3.1 Irányítási rendszer

A vezérigazgató, a cégvezető (vezérigazgató-helyettes) és a felügyelőbizottság mellett további kiemelten fontos feladatkörök kerültek a Biztosítónál meghatározásra, felállításra, ezek: kockázatkezelési, megfelelőségi, belső ellenőrzési, aktuáriusi feladatkörök.

B.1.2.3.2 Kockázatkezelési feladatkör

A vezérigazgató a kockázatkezelési funkcióval közösen meghatározza a kockázati stratégiát és a kockázati limiteket. A kockázatkezelési funkció elemzi a kockázatok szempontjából fontos adatokat, összesíti a kockázatokat és kimutatja a kockázat koncentrációt, továbbá áttekintést nyújt és jelentéseket készít a Biztosítót érintő valamennyi kockázatról.

B.1.2.3.3 Megfelelőségi feladatkör

A compliance funkció a következő feladatokat látja el: ellenőrzés, tanácsadás, korai riasztás, kockázatértékelés.

Biztosítja, hogy a Biztosító mindenkor megfeleljen a tevékenységére és működésére vonatkozó jogszabályokban foglaltaknak és a szabályzatok összhangban legyenek a jogszabályi rendelkezésekkel.

A megfelelőségi szabályok megsértése esetén jelenti azt a felső vezetés részére.

B.1.2.3.4 Belső ellenőrzési feladatkör

A Belső Ellenőrzés független és objektív vizsgálati és tanácsadási szolgáltatásokat nyújt.

A kockázatorientált vizsgálati szempontok alapján a Belső Ellenőrzés a teljes üzleti tevékenység törvényszerűségének, szabályszerűségének és célszerűségének folyamatos és átfogó vizsgálatát végzi, amelyről a felügyelőbizottság részére jelentést készít.

Támogatja a GRAWE szervezetét céljainak elérésében azáltal, hogy szisztematikus és célirányos szempontok szerint vizsgálja és értékeli a teljes irányítási rendszer és az üzleti folyamatok hatékonyságát és szabályszerűségét, valamint a belső kontrollrendszer, a folyamatokba épített ellenőrzési pontok célszerűségét és hatékonyságát. Azonosítja a gyenge pontokat és megfelelő intézkedéseket javasol a kockázat csökkentésére, illetve elkerülésére, továbbá rendszeresen folytat follow-up vizsgálatokat.

B.1.2.3.5 Aktuáriusi feladatkör

Az aktuáriusi feladatkör összességében szervező, ellenőrző, javaslattevő és véleményező szerepeket lát el. A Szolvencia II irányelv, illetve a Bit. előírásaival összhangban koordinálja a számviteli, illetve a Szolvencia II biztosítástechnikai tartalékok becsléséhez szükséges lépéseket, valamint ellenőrzi azok számítási folyamatát. Hozzájárul a kockázatkezelési rendszer hatékony működtetéséhez is azáltal, hogy számszerűsíti az egyes kockázatok Szolvencia II biztosítástechnikai tartalékokra gyakorolt hatását. Továbbá az aktuáriusi feladatkört ellátó személynek évente egyszer írásban tájékoztatnia kell a felsővezetést a Szolvencia II biztosítástechnikai tartalékok számításának megbízhatóságával és megfelelőségével kapcsolatban, amelyben világosan és egyértelműen meg kell jelölnie az ezzel kapcsolatban felmerült esetleges aggályait. A tájékoztatás alapjául az aktuáriusi feladatkör által elvégzett, a Szolvencia II éves jelentésben megjelenített biztosítástechnikai tartalékokon végrehajtott validációs eljárás szolgál.

B.1.3 Az irányítási rendszerben bekövetkezett lényeges változások

A jelentés vonatkozási időszakában nem volt lényeges változás az irányítási rendszerben.

B.1.4 Javadalmazási politika és javadalmazási gyakorlatok

B.1.4.1 A javadalmazási politika alapelvei, rögzített és változó elemek bemutatása

A javadalmazási politika alapelvei összhangban állnak a vállalat stratégiájával, üzleti tevével, a GRAWE céljaival, értékeivel, valamint az érdekkonfliktusok megelőzésére vonatkozó intézkedésekkel.

A GRAWE-nak biztosítania kell az egyensúlyt a megfelelő szavatoló tőke szint fenntartása és a javadalmazásra fordítható összegek között. Minden olyan kifizetést kerülni kell, amely a megfelelő szavatoló tőke szint fennállását veszélyezteti.

A javadalmazási politika összhangban áll a GRAWE kockázatkezelési stratégiájával és kockázati profiljával. A javadalmazási gyakorlatok illeszkednek a megbízható és hatékony kockázatkezelésbe, egyúttal nem ösztönöznek olyan kockázatok vállalására, melyek esetleg a GRAWE kockázati toleranciaküszöbét átlépik.

A javadalmazási politika az egyes funkciók speciális adottságait megfelelően figyelembe veszi, így a vezetői vagy más kulcspozíciót betöltő személyek feladatait és teljesítményét, valamint más munkatársi kategóriák feladatait és teljesítményét is, akik tevékenysége a GRAWE kockázati profilját jelentősen befolyásolják.

A GRAWE-val munkaviszonyban álló kollégák közül 10 fő a Biztosító közreműködőjeként 2018 évtől értékesítési tevékenységet is végez, így a közreműködő munkavállalók javadalmazása változó bérelemet is tartalmaz.

Az évente kifizethető jutalom, jellegéből fakadóan nem sorolható a változó jövedelem kategóriájába.

Az állandó bérek mértéke igazodik a pozíció belső funkcióértékéhez, a betöltött feladatkör kiemeltségéhez, valamint a szervezeti (vezetői) szintekhez, s egyidejűleg harmonizál a piacon szokásos bérekkel.

A GRAWE kockázati profiljára jelentős befolyással bíró munkatársak a vezetésnek azon tagjai, akik kulcspozíciók vezetői, valamint a kiemelt funkciók betöltői, továbbá akiket cégjegyzési jogosultsággal ruháztak fel.

A kiemelt feladatkört betöltő kollégák bére minden esetben teljesen független az ellenőrzésük alá tartozó operatív egységek és területek közvetlen teljesítményétől.

Az esetleges végkielégítések esetében a GRAWE minden esetben szigorúan a jogszabályi keretek között, valamint a meglévő munkaszerződés alapján jár el. A végkielégítés mértékének önkéntes növelése kizárólag a GRAWE-nál töltött időszak alatt nyújtott teljesítménnyel összhangban adható, háttérbe szorítva ezzel is a munkavállalói mulasztásokat, szerződésszegő munkavégzéseket.

A GRAWE vezérigazgatója és vezérigazgató-helyettese fenntartja annak a lehetőségét, hogy egyes munkavállalóknak vagy munkavállalói csoportoknak a meghatározott javadalmazási elemeken kívül különleges teljesítményért egyszeri jutalmat nyújtson. Ennek során az ilyen jellegű jutalom is a GRAWE üzleti és kockázatkezelési stratégiájával összhangban áll és az ad-hoc javadalmazási elemek mértékét a hozott teljesítmény függvényében állapítja meg.

A GRAWE vezérigazgatója és vezérigazgató-helyettese javadalmazásáról a GRAWE tulajdonosi szintjén születik döntés.

B.1.4.2 Információk az egyéni vagy kollektív javadalmazás kritériumairól

A GRAWE-nál a változó bérelemek egyéni teljesítményhez, illetve együttes teljesítményhez kötöttek.

B.1.4.2.1 Nem vezető beosztású munkavállalók

A Biztosító minden munkavállalója a munkaszerződésében meghatározott alapbérben részesül, illetve évente egyszer - a felügyelőbizottság tájékoztatása és jóváhagyása mellett - jutalom kerülhet kifizetésre.

B.1.4.2.2 Vezető beosztású munkavállalók (beleértve a felső vezetést is)

A GRAWE esetében a vezető kollégák javadalmazási módszere egyezik a nem vezető beosztású kollégák javadalmazási módszerével.

B.1.4.2.3 Értékesítésben részt vevő munkavállalók

A Biztosító közreműködőként is dolgozó munkavállalói a közvetített életbiztosítási szerződések alapján változó bérre jogosultak.

A közreműködő munkavállalók változó bérelemének mértékét a belső szabályzatban meghatározott közreműködői jutalék határozza meg, mely figyelembe veszi a közvetített biztosítási szerződés módozatát, futamidejét és biztosítási díját. A közreműködő munkavállalók egyéni teljesítménye a külső értékesítésen keresztül az együttes teljesítménye pedig a belső értékesítésen keresztül kerül figyelembevételre.

B.1.4.2.4 Értékesítési vezetők

A GRAWE értékesítésért felelős vezetője a vezérigazgató, aki ezért a tevékenységéért külön díjazásban nem részesül.

B.1.4.2.5 Felügyelőbizottság tagjai

A felügyelőbizottság tagjai nem részesülnek változó összegű juttatásban.

B.1.4.3 Kiegészítő nyugdíj- vagy előrehozott nyugdíjrendszerek fő jellemzői

Ez a juttatási forma a GRAWE-nál nem fordul elő.

B.1.5 Lényeges tranzakciók

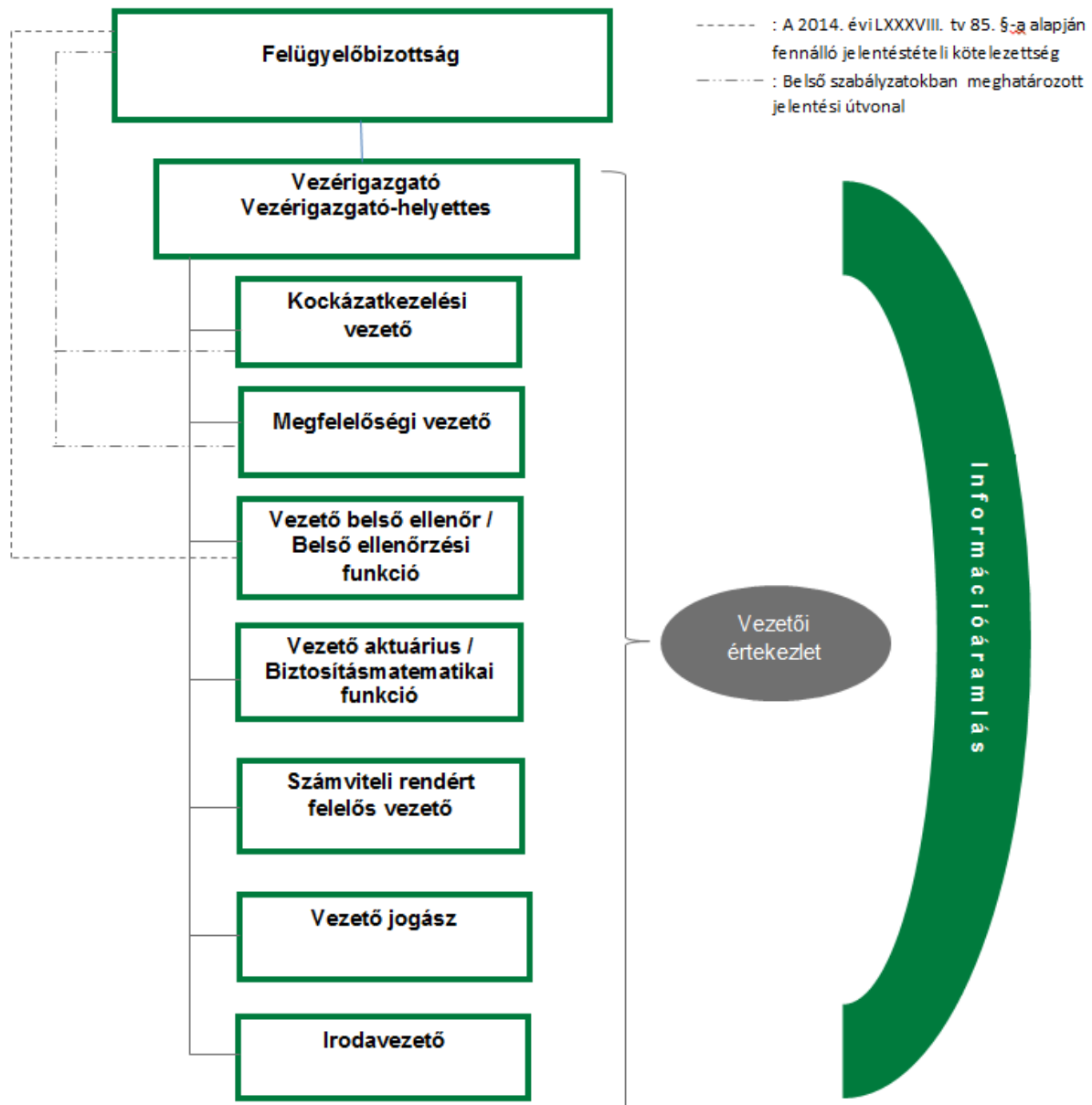
A jelentés vonatkozási időszakában nem volt érdemi tranzakció a Biztosító és tulajdonosa, a Grazer Wechselseitige Versicherung AG vagy más olyan személyek között, akik jelentős befolyással rendelkeznek a Biztosító, a vezérigazgató, a vezérigazgató-helyettes, illetőleg a felügyelőbizottság felett.

B.1.6 Irányítási rendszer

Bizottságok az anyavállalatnál működnek, a GRAWE-nál nem. A GRAWE-nál általában kéthetente, de legalább kéthavonta vezetői értekezlet ülészik, melyeken részt vesz a vezérigazgató, a vezérigazgató-helyettes, a számviteli rendért felelős vezető, a vezető jogász, a vezető belső ellenőr, az irodavezető, a vezető aktuárius, az aktuáriusi feladatkör ellátója, a kockázatkezelési vezető és a megfelelőségi vezető. Az ülésekről jegyzőkönyv készül, melyet elektronikusan is tárolunk. A vezetői értekezlet a kiemelten fontos feladatkörök közötti információáramlás és kommunikáció fontos építőköve.

B.1.6.1 Szervezeti felépítés

A következő ábrán bemutatjuk az irányítási rendszer szervezeti felépítését:

2. ábra: Az irányítási rendszer szervezeti felépítése

B.1.6.2 Jogosultságok, erőforrások és működési függetlenség

Az irányítási rendszer tagjai rendelkeznek a feladataik ellátáshoz szükséges jogosultságokkal és erőforrásokkal, amelyek a Biztosító üzleti tevékenysége terjedelmének és összetettségének megfelelőek. A kiemelten fontos feladatköröket ellátó vezetők szakmailag függetlenek és közvetlenül a vezérigazgatónak alárendeltek. Kizárólag a vezérigazgató nevezheti ki, illetve hívhatja vissza őket.

B.1.6.3 Jelentéstétel és tanácsadás

B.1.6.3.1 Kockázatkezelési feladatkör

A kockázati jelentések lehetnek egyrészt rendszeres jelentések előre meghatározott időpontokban (évente, illetve negyedévente) másrészt eseti jelentések.

A rendszeres kockázati jelentéseknek két formája van. Az egyiket évente egyszer, a GRAWE tervezési folyamatának részeként állítjuk össze, amely a következő évre vonatkozó kockázati becslésről szól. A másik, amely a bekövetkezett kockázatokról szóló rendszeres jelentés, negyedévente készül. A rendszeres jelentéseket a kockázatkezelési vezető állítja össze, és a kockázatokért felelős személyek (vezérigazgató és helyettese) hagyják jóvá. Ezt követően a jelentéseket továbbítjuk az anyavállalat kockázatkezelési osztályának.

A rendszeres kockázati jelentéseken túl a következő évre vonatkozó kockázatbecslésben, illetve a kockázati helyzetben bekövetkezett lényeges változás esetén eseti (ad-hoc) jelentés készítése is szükséges.

A fentiekén kívül évente legalább egyszer ORSA jelentést állítunk össze, amelyet a vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettes hagyunk jóvá. A jelentést a felső vezetésen kívül a GRAWE felügyelőbizottságának, a kiemelten fontos feladatköröket betöltő munkavállalóknak és egyéb vezetőknek, valamint a Magyar Nemzeti Banknak is elküldjük.

A kockázatkezelési vezető a kockázati szempontból releváns kérdésekben tanácsot ad a vezérigazgatónak és helyettesének, és megfelelő – a teljes szervezetet átfogó – intézkedéseket javasol a kockázatok mérséklésére és figyelemmel kísérésére.

A kockázatkezelési vezető részt vesz a rendszeresen megtartott Vezetői Értekezleten, amelyen a GRAWE felső vezetésével és az egyéb vezetőkkel együtt a kockázatkezelési kérdéseket is megvitatják.

A felső vezetés részvételével minden évben megrendezésre kerül egy kockázatkezelési workshop, amelyen a kockázatkezelési vezető a felső vezetéssel együtt alakítja ki a GRAWE következő évre vonatkozó kockázatbecslését és az adott évben lefolytatott ORSA folyamat eredményeit is megvitatják. A kockázatkezelési workshop-on hozott döntésekről készített feljegyzést az anyavállalat kockázatkezelési osztálya is megkapja.

B.1.6.3.2 Megfelelőségi (compliance) feladatkör

A megfelelőségi feladatkör jelentési kötelezettsége érinti a megfelelőségi vezetőt, valamint az egyes szakterületek vezetőit és magában foglalja a rendszeres jelentéstételi kötelezettséget és az eseti jelentéseket is. A megfelelőségi vezető évente egyszer írásbeli jelentést készít a vezérigazgatónak és helyettesének (compliance éves jelentés). Ezen kívül a megfelelőségi vezető minden lényeges compliance témáról haladéktalanul tájékoztatja a felső vezetést (eseti compliance jelentések).

Az egyes szakterületek vezetőinek éves kockázatbecslési jelentése a kockázatkezelési folyamat része, valamint jelentést tesznek a megfelelőségi vezetőnek negyedévente azokról a compliance kockázatokról, intézkedésekről és egyéb megfelelőségi szempontból lényeges témákról, amelyek a saját felelősségi területüket érintik. Ezen jelentések lényeges pontjait a

megfelelőségi vezető a compliance éves jelentésben foglalja össze. A megfelelőségi szempontból fontos témákat haladéktalanul jelenteni kell a megfelelőségi vezetőknek.

A megfelelőségi vezető tanácsot ad a vezérigazgatónak és helyettesének a Biztosító működésével kapcsolatos előírások betartásával kapcsolatban, valamint a megfelelőségi intézkedések végrehajtására vonatkozóan.

B.1.6.3.3 Belső ellenőrzési feladatkör

A belső ellenőr valamennyi terv szerinti, továbbá az esetleges rendkívüli ellenőrzési tevékenységéről írásos jelentést készít, mely a vizsgált terület tevékenységének javítását célzó javaslatokat fogalmaz meg, megjelöli a javaslatok végrehajtásáért felelős személyeket és a végrehajtás határidejét.

A vizsgált terület vezetőjének lehetősége van a jelentés írásos véleményezésére, melyet a jelentésnek szintén tartalmaznia kell.

A belső ellenőr az elkészült jelentést aláírva, elektronikus úton megküldi a felügyelőbizottság elnökének, ezzel egyidejűleg a biztosító felső vezetésének, valamint a vizsgált területek vezetőinek és adott esetben a vizsgálat eredményei által érintett területek vezetőinek.

A belső ellenőri jelentéseket az anyacég belső ellenőrzése által létrehozott belső ellenőrzési adatbázisban is rögzíti.

A felügyelőbizottság legalább naptári negyedévente megtárgyalja a belső ellenőrzési feladatkört ellátó személy által készített jelentéseket, szükség szerint javaslatokat fogalmaz meg, és ellenőrzi a javaslatok végrehajtását.

A belső ellenőrzés a felügyelőbizottság részére éves jelentést készít a belső ellenőrzés tevékenységéről, a feladatok teljesüléséről az éves tervhez képest, valamint a lényeges megállapításokról és javaslatokról. A jelentés kitér a belső ellenőrzési szabályzat éves felülvizsgálatára, a más területekkel közösen végzett vizsgálatokra, és a szakmai fórumokon, továbbképzésen való részvételre is. Az éves jelentést tájékoztatásul a konszern belső ellenőrzés is megkapja.

A belső ellenőrzés a jelentésektől függetlenül haladéktalanul és igazolhatóan tájékoztatja a felügyelőbizottságot és a Biztosító vezetését, ha úgy véli, hogy a cég fennállása, fejlődése vagy működőképessége veszélyeztetett vagy jelentősen károsodott. Haladéktalanul jelentést kell tenni továbbá, amennyiben szükséges vagy lehetséges annak érdekében, hogy a megállapított kiterjedt és/vagy súlyos károsodás lehetőleg időben megszüntethető vagy terjedése korlátozható legyen.

A belső ellenőr magyar nyelvű éves beszámolót készít a biztosító vezetése részére, amely tartalmában megegyezik a felügyelőbizottságnak írt éves jelentéssel.

B.1.6.3.4 Az aktuáriusi feladatkört ellátó szervezeti egység (aktuáriusi funkció)

Az aktuáriusi funkciónak a jogszabályi kötelezettségéből eredően évente egyszer írásos jelentést kell készítenie a vezérigazgató, illetve a vezérigazgató-helyettes részére, amely többek között tartalmazza az aktuáriusi feladatkör keretében elvégzett feladatokat, ezek eredményeit. Ennek keretében az aktuáriusi funkció a vezérigazgató, illetve vezérigazgató-

helyettes részére információt nyújt a biztosítástechnikai tartalékok számításáról, amely keretében egyértelműen és világosan (elemző módon) be kell mutatni a biztosítástechnikai tartalékok számításával kapcsolatos bármilyen hiányosságot, bizonytalanságot és javaslatot kell tenni ezek megoldására, ill. kiküszöbölésére. Az aktuáriusi funkció előzetesen elvégzi a Szolvencia II éves jelentésben megjelenített biztosítástechnikai tartalékok validációját, amelynek eredményeire alapozva készíti el véleményét és javaslatait a biztosítástechnikai tartalékok számításával kapcsolatosan.

B.2 A szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság követelményei

B.2.1 A készségre, tudásra és szakértelemre vonatkozó követelmények

B.2.1.1 Általános alapelvek

A felső vezetés és a felügyelőbizottság tagjaira, valamint a kulcspozíciókat betöltő személyekre a vállalat vezetése és felügyelete miatt a szakmai és személyi kompetenciájuk vonatkozásában speciális követelmények vonatkoznak. A minden egyes személynél szükséges ismeretek, képességek és tapasztalatok a grémium összetételére vonatkozó közös igényekre tekintettel biztosítják, hogy a Biztosító üzleti tevékenységének, kockázatainak és irányítási rendszerének megértése, valamint a jogi keretfeltételek ismerete alapján a vezetőség részéről jól megalapozott és kompetens döntések születnek.

A vezetőség és a felügyelőbizottság tagjainak, valamint a kulcspozíciókat betöltő személyeknek a kiválasztásakor a szakmai kompetenciák mellett a szükséges személyes megbízhatóság követelményének teljesítése is lényeges.

B.2.1.2 Felső vezetés (vezérigazgató és helyettese)

B.2.1.2.1 Képzettség és szakmai tapasztalat

A felső vezetésnek elméleti szakképesítéssel (képzettség) vagy gyakorlati tapasztalatokkal megszerzett tudással kell rendelkezni. Képzettség: szakirányú tanulmányok és képzések elvégzése, illetve külső vagy belső oktatások vagy megfelelő továbbképzés. Megfelelő szakmai tapasztalatként, vezetőként vagy szakértőként megszerzett vezetői tapasztalat fogadható el, ha az legalább 3 éves és azt hasonló nagyságú és tevékenységi körű vállalatnál szerezték.

A felső vezetés, mint egység kell, hogy a kritériumoknak megfeleljen. A speciális ismeretekkel rendelkező felső vezetők - különösen tekintettel a felelősség megosztására – kompenzálják a felső vezetés másik tagjának adott területen kevésbé erős szakmai ismereteit.

B.2.1.2.2 Ismeretek

A felső vezetésnek ismeretekkel kell rendelkezni a biztosítási- és pénzügyi piacokról, üzleti stratégia és üzleti modellekről, az irányítási rendszerekről, a pénzügyi (számvitel) és

biztosításmatematikai elemzésekről, a szabályozási környezetről és a szabályozási követelményekről.

A felső vezetés, mint egység kell, hogy a kritériumoknak megfeleljen. A speciális ismeretekkel rendelkező felső vezetők - különösen tekintettel a felelősség megosztására – kompenzálják a felső vezetés másik tagjának adott területen kevésbé erős szakmai ismereteit.

B.2.1.3 Felügyelőbizottság

B.2.1.3.1 Képzettség és szakmai tapasztalat

A felügyelőbizottsági tagoknak rendelkezniük kell a szükséges tapasztalatokkal és ágazati ismeretekkel, valamint abban a helyzetben kell lenniük, hogy a speciális képzettségükhöz és szakmai tapasztalatukhoz mérten a menedzsment döntéseit kritikusan szemléljék.

B.2.1.3.2 Ismeretek

A felügyelőbizottsági tagoknak ismerni kell a felügyelőbizottság és a vezetőség alapvető jogait és kötelezettségeit, a felügyelőbizottság működési rendjét, a Biztosító működését és struktúráját. A felügyelőbizottsági tagoknak legalább olyan mértékű szaktudással kell rendelkezni, ami lehetővé teszi, hogy a vezetőség felügyelete és ellenőrzése területén a felügyelőbizottság kollektív döntésének meghozatalában a tag részt vegyen. A felügyelőbizottsági tagoknak ismerni kell a felügyelőbizottság funkciójára vonatkozó normákat különös tekintettel a releváns cégjogi és felügyeleti jogi előírásokra.

A felügyelőbizottság elnökének a fentiekén túlmenően további ismeretekkel kell rendelkeznie, így ismernie kell: az európai biztosításfelügyeleti jog fontosabb fogalmait és tartalmát (amennyiben azt nemzeti szinten átvették és alkalmazható), az MNB törvény kulcsfontosságú rendelkezéseit. Rendelkezni kell továbbá az elnöki funkció szempontjából releváns cégjogi ismeretekkel, így ismernie kell: a Biztosító alapító okiratát, a vezetőség és az ellenőrző testületek működésére vonatkozó szabályokat, valamint a biztosítók működtetéséhez, számviteléhez szükséges, megfelelő elméleti és gyakorlati ismeretekkel is kell rendelkeznie.

A felügyelőbizottság, mint egység kell, hogy a kritériumoknak megfeleljen. A speciális ismeretekkel rendelkező egyes tagok - különös tekintettel a képzettség és a szakmai háttér alapján kívánatos diverzifikációra - kompenzálják a többi tag adott területen kevésbé erős szakmai ismereteit.

B.2.1.4 A kiemelten fontos feladatkört betöltő személyek

B.2.1.4.1 Képzettség és szakmai tapasztalat

A kiemelten fontos feladatköröket betöltő személyeknek a konkrét feladat ellátásához szükséges képzettséggel és szakmai tapasztalattal kell rendelkezni.

B.2.1.4.2 Ismeretek

A konkrét feladat ellátása szempontjából a kulcspozíciót ellátó személyeknek releváns részletes ismeretekkel kell rendelkezni, így ismerni kell: az egyes funkcióknak megfelelően a biztosítási és pénzügyi piacokat, az egyes funkcióknak megfelelően az üzleti stratégiát és az üzleti modellt, az irányítási rendszert (a kockázatkezelési funkció vezetője, a compliance funkció vezetője és a belső ellenőrzés vezetője esetében) a pénzügyi elemzéseket (számvitel) és biztosításmatematikai elemzések (a kockázatkezelési funkció vezetője és a biztosításmatematikai funkció vezetője esetében), a biztosításmatematikai és pénzügyi matematikai ismereteket (a biztosításmatematikai funkció vezetője esetében), továbbá az egyes funkcióknak megfelelően a jogi keretfeltételeket, az egyes területekre jellemző minden releváns információt.

B.2.2 A szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság vizsgálata

B.2.2.1 Felső vezetés (vezérigazgató és helyettese)

A felügyelőbizottság, mint kollektív testület a felelős, a vezetőség szakmai alkalmasságáért és üzleti megbízhatóságáért (továbbiakban: Fit&Proper). A GRAWE Fit&Proper felelőst csak operatív tevékenységgel lehet megbízni, de magával az alkalmasság megítélésével nem.

Új vezetőség esetében az alkalmasság megítélését még az alkalmazás előtt el kell végezni, hogy a felügyelőbizottság az alkalmasság megítélésének eredményét a vezetőség tagja pozíció betöltéséről szóló döntés alapjául vehesse.

A megbízás előtt meghallgatást kell tartani, ahol az egyes felügyelőbizottsági tagoknak, illetve a GRAWE Fit&Proper felelősnek lehetőségük van a pályázónak szóban kérdéseket feltenni.

A megbízás előtt a pénzügyi felügyelettől engedélyező határozattal kell rendelkezni arra vonatkozóan, hogy a személy felügyeleti szempontból a Biztosító vezetősége tagja feladatainak ellátásához szükséges személyes megbízhatóság és szakmai alkalmasság feltételeinek megfelel-e.

B.2.2.2 Felügyelőbizottság

A felügyelőbizottsági tag szakmai alkalmasságáért és üzleti megbízhatóságáért a felügyelőbizottság, mint kollektív testület a felelős, amennyiben a (újra) megbízandó jelöltet a felügyelőbizottság már meghallgatta, a saját alkalmasságának megítélésében nem működhet közre. A GRAWE Fit&Proper felelőst csak operatív tevékenységgel lehet megbízni, de magával az alkalmasság megítélésével nem.

A felügyelőbizottság új tagjai esetében az alkalmasság megítélését még a megbízás előtt el kell végezni, hogy a tulajdonosok az alkalmasság megítélésének eredményét a tag megválasztása illetve elküldése során figyelembe tudják venni.

A megbízás előtt a pénzügyi felügyelettől engedélyező határozattal kell rendelkezni arra vonatkozóan, hogy a személy felügyeleti szempontból a Biztosító vezetősége tagja

feladatainak ellátásához szükséges személyes megbízhatóság és szakmai alkalmasság feltételeinek megfelel-e.

B.2.2.3 A kiemelten fontos feladatkört betöltő személyek

Az operatív felelősség a GRAWE Fit&Proper felelősé, a kulcspozíciót betöltő személyek ki-nevezésében a végső döntést a vezetőség hozza meg. A GRAWE Fit&Proper felelős a szakmai alkalmasság megítélésekor más forrásokra, illetve részlegekre (például belső ellenőrzés) is támaszkodhat. Az alkalmasság-megítélés eredményének és alátámasztásának dokumentálása a GRAWE Fit&Proper felelős feladata.

Az új jelöltek egy többlépcsős és strukturált kiválasztási folyamaton mennek keresztül, amelyhez a pszichometriai, alkalmasság-diagnosztikai elemzési eszközök mellett részstrukturált interjúk, illetve értékelési eljárási szempontok is tartoznak. Az alkalmasság megítélésekor különösen a pályázóknak a meghatározott funkcióhoz szükséges szakmai és személyi követelményeknek való megfelelését kell kritikusan értékelni.

A megbízás előtt a pénzügyi felügyelettől engedélyező határozattal kell rendelkezni arra vonatkozóan, hogy a személy felügyeleti szempontból a Biztosító vezetősége tagja feladatainak ellátásához szükséges személyes megbízhatóság és szakmai alkalmasság feltételeinek megfelel-e.

B.3 A kockázatkezelési rendszer

Kockázatkezelés alatt minden, a Biztosítóra ható kockázat felismerését és irányítását szolgáló intézkedés értendő, tehát az egymással összehangolt és koordinált, a kockázatok felismerését, felügyeletét és elhárítását szolgáló szabályozások, intézkedések és eljárások összessége.

A kockázatkezelés feladata a kockázatok tudatos és célorientált vállalása és a vállalt kockázatok szisztematikus értékelése, irányítása, felügyelete és alternatív intézkedések előkészítése fenyegető események időben történő ellensúlyozása érdekében.

A kockázatkezelés egyik célja a vállalati szintű kockázati kultúra, azaz a kockázattudatosság kialakítása az üzleti folyamatok során hozott döntések és cselekedetek során. Ennek következtében a szervezet minden szintjén szükséges a kockázatok iránti érzékenység kialakítása, melybe alapvetően valamennyi munkatársat be kell vonni.

A kockázatkezelés működésének belső szabályait a GRAWE kockázatkezelési szabályzata tartalmazza, amelyet a vezérigazgató és helyettese hagytak jóvá. A belső szabályzatot évente legalább egyszer felül kell vizsgálni.

B.3.1 Kockázati stratégia

Az A.1.1 fejezetben felsorolt üzletpolitikai alapelvekből a következő **kockázatpolitikai alapelvek** vezethetők le:

1. A vállalat folyamatos működésének biztosítása
2. A pénzügyi célok biztosítása
3. A stratégiai célok elérése
4. Jogszabályi előírások teljesítése

A vállalat fennállását a megfelelő mennyiségű és minőségű szavatolótőkével való tartós ellátottság biztosítja.

Az üzleti stratégia és a kockázati stratégia harmonizálása többek között az éves tervezés keretében, valamint mutatók számításán, korai figyelmeztető rendszereken és szcenáriószámításokon keresztül, valamint a rendelkezésre álló szavatolótőke Szolvencia II standard formula szerinti kiszámításával történik.

Ezen felül a több évre szóló üzleti tervek alapján a saját kockázat- és szavatolótőke értékelési folyamat (=ORSA-folyamat) során a tőkefeltöltöttségre vonatkozóan a tervezési időszakra visszacsatolásokat alkalmazunk és elemezzük, hogy a stratégiai célokat el tudjuk-e érni, illetve a szavatolótőke-szükséglet fedezete tartósan biztosított-e vagy szükséges-e intézkedéseket tenni.

A Biztosító kockázatkezelési és belső kontroll rendszerei a vállalathoz igazítottak és ezáltal biztosítják a stratégiai és pénzügyi célok elérésén túl a jogszabály által előírt szavatolótőke-szükséglet fedezetét is.

B.3.2 Kockázatkezelési folyamat

A következő ábrán a kockázatkezelési folyamat egyes lépéseit mutatjuk be.

3. ábra: A kockázatkezelési folyamat

A kockázatkezelési folyamat első lépése a **kockázatok azonosítása**. Ez magában foglalja a kockázatkezelés pillanatnyi helyzetének, így a Biztosító kritikus területeinek és folyamatainak, és az alapfolyamatokban fennálló kockázatoknak az azonosítását, valamint a kockázat csökkentéséhez, illetve elkerüléséhez szükséges intézkedések meghatározását.

A legnagyobb figyelmet túlnyomórészt azok a kockázatok kapják, amelyeknek potenciálisan a legnagyobb negatív pénzügyi hatásuk lehet.

A lehetséges kockázatokat ezt követően kockázati kategóriákba soroljuk be, majd külön kockázatokra bontjuk alá. A kategorizálás megkönnyíti a kockázatok kiértékelését, összefoglalását és azok kezelését.

A Biztosítónál a vezérigazgató és a vezérigazgató-helyettes felel az egyes kockázatok azonosításáért, értékeléséért és a szükséges kockázatkezelési intézkedések végrehajtásáért.

Annak érdekében, hogy a GRAWE csoporton belül a kockázatok azonosítását egységesítsük, egy folyamatosan aktualizált egységes kockázati listát, valamint az értékelési mátrixok kitöltését segítő irányelveket adott ki a konszern kockázatkezelési osztálya.

A kockázatkezelési folyamat második lépése a **kockázatértékelés és elemzés**. Ennek során az azonosított kockázatokat – amennyiben lehetséges – számszerűsítjük. A nem vagy csak nehezen számszerűsíthető kockázatokat (mint például a működési kockázatok területén) minőségi értékelésnek vetjük alá.

A lehetséges kockázatok értékelése szakértői becslések formájában a kockázatértékelési mátrix segítségével a kockázat nagysága és bekövetkezési valószínűsége alapján történik (=Risk Assessment). A kockázat nagyságának és bekövetkezési valószínűségének kiválasztásával megkapjuk az egyes kockázatok adott évre vonatkozó várható értékét.

A szokásos kockázatértékelési folyamat évente egyszer a tervezés folyamán (3. negyedévben) zajlik.

Ezen túl a kockázatértékelés során megvizsgáljuk, hogy a jelzett kockázatok mennyire jelentősek és elvégezzük a kockázatok rangsorolását. Csak a jelentős kockázatokat vonjuk be a további elemzésekbe és az általános szavatolótőke-megfelelési igény számításába, vagy kezeljük/csökkentjük kockázatcsökkentési technikák segítségével.

A sikeres kockázatértékelést és elemzést követően folytatjuk le a **kockázatkezelési intézkedéseket**. A kockázatkezelési intézkedésekben a kockázati profil, az általános szavatolótőke-megfelelési igény és a belsőleg meghatározott kockázati limitek állnak egymással összhangban. Ez biztosítja, hogy a jelentős kockázatok a továbbiakban megfelelő tőkeellátottsággal rendelkezzenek.

Biztosítja továbbá, hogy a kockázati szempontból releváns információk megalapozzák a megfelelő intézkedéseket (például üzleti területről való kivonulás, termékek módosítása vagy a befektetésekkel kapcsolatos döntések esetén). A kockázatkezelési intézkedések végrehajtása során mindig figyelembe kell venni a gazdaságosság elvét.

A kockázatkezelési folyamat további lépése a **kockázatok figyelemmel kísérése**. Az azonosított kockázatok figyelemmel kísérése a kockázatokért felelős személyek feladata és egyrészt a kockázati határértékek betartásának ellenőrzésével, másrészt a kockázatokat előidéző tényezők folyamatos megfigyelésével történik. Ezen kívül a végrehajtott kockázatcsökkentő intézkedések hatékonyságát, valamint a biztosítási- és tőkepiaci történéseket is folyamatosan figyelemmel kísérik, hogy a változásokra - amilyen gyorsan csak lehetséges – reagálni tudjanak.

A GRAWE teljes kockázati profiljának feltérképezését egy éves időtávon túlmenően az üzleti tervezési időtartamhoz igazodva 3 évre vonatkozóan is elvégezzük.

B.3.3 Kockázatkezelési funkció

A kockázatkezelési funkció a megfelelőségi, a belső ellenőrzési és a biztosításmatematikai feladatkör mellett a 4 irányítási funkció közé tartozik. Az egyik kiemelten fontos feladatkörrel van szó, amelynek a felelős vezetőjével szembeni elvárás, hogy szakmailag képzett és személyében megbízható („fit&proper”) legyen.

A kockázatkezelési funkció – az irányítási rendszer részeként – a GRAWE Életbiztosító Zrt. szervezeti struktúrájába és döntési folyamataiba jól beépült és közvetlenül a vezérigazgató (chief risk officer: CRO) alá tartozik. A kockázatkezelési funkció döntései során kellő mértékben független és harmadik felek által nem utasítható, közvetlenül a vezérigazgatónak tartozik jelentési kötelezettséggel és csak a vezérigazgató nevezheti ki, választhatja újra vagy hívhatja vissza. A kockázatkezelési funkcióval kapcsolatos további részleteket az irányítási rendszerről szóló B.1 fejezet tartalmaz.

A hatékony kockázatkezelési rendszer kialakítása a vezérigazgató felelősségi körébe tartozik.

A kockázatkezelési folyamaton belüli felelősségek a következőképpen oszlanak meg:

Az egyes kockázatok értékelése, kezelése és figyelemmel kísérése a kockázatokért felelős személyek feladata (**vezérigazgató és helyettese**). A tartalékképzéssel kapcsolatos kockázatok azonosítása és értékelése a **biztosításmatematikai funkció** felelőssége, aki a felhasznált módszerek hatékonyságát is vizsgálja. A compliance kockázatokat a **megfelelőségi feladatkör** azonosítja és értékeli. A **belső ellenőrzés** kockázatalapú ellenőrzési tervet készít és a vizsgálatai során felméri a kockázatkezelési rendszer hatékonyságát.

A **számviteli rendért felelős vezető** elkészíti a javadalmazási politikát, amely többek között a kockázati stratégiával együtt biztosítja az átlátható vállalatirányítást és erősíti a kockázatkezelés hatékonyságát.

A Biztosítónál a kockázatkezeléssel kapcsolatos témák rendszeresen, a kéthetente ülésező vezetői értekezleteken kerülnek megvitatásra. A vezetői értekezleten részt vesz a vezérigazgató, a vezérigazgató-helyettes, a vezető aktuárius, aki a biztosításmatematikai feladatkört betöltő munkatárs is egyben, a vezető belső ellenőr, a számviteli rendért felelős vezető, a vezető jogász, az irodavezető, valamint a megfelelőségi vezető és a kockázatkezelési vezető. **A kockázatkezelés** a felelős a kockázatokért felelős személyek támogatásáért és koordinálásáért, valamint a GRAWE teljes kockázati profiljának kiszámításához szükséges eredmények összegyűjtéséért.

A kockázatkezelési feladatkör fő feladatait és felelősségi területeit a B.1.2.3.2 fejezetben mutattuk be. A hatásköröket, a forrásokat és a működésbeli függetlenséget a B.1.6.2 fejezetben ismertettük.

A jelentési utak egyrészt a kockázatokért felelős személyektől vezetnek a kockázatkezelés felé, másrészt a kockázatkezelési funkció jelentéseket állít össze a GRAWE vezetőségének, az anyavállalat kockázatkezelési osztályának és a felügyelőbizottságnak is. A kockázatkezelési jelentéseket és tanácsadást a B.1.6.3.1 fejezetben mutattuk be.

B.3.4 Kockázatkezelés a belső modellt használók esetében

A GRAWE a Szolvencia II szerinti szavatolótőke-szükséglet számításához (1-es pillér) kizárólag a standard formulát használja.

B.3.5 Saját kockázat- és szavatolótőke-értékelés

A saját kockázat- és szavatolótőke-értékelés (röviden ORSA az „Own Risk and Solvency Assessment“ kifejezés alapján) fő célja a vállalat tényleges kockázati és szavatolótőke helyzetének Szolvencia II előírásainak megfelelő bemutatása, amelynek során az üzleti stratégia stratégiai, pénzügyi és kockázatkezelési céljai mellett a kockázati stratégia kockázati határértékeit is figyelembe vesszük.

Minden, a GRAWE számára lényeges kockázatot értékelünk, függetlenül attól, hogy az számszerűsíthető-e vagy sem.

Az ORSA összeköti a kockázatkezelési rendszert a vállalatirányítással és hidat képez a tőkeszükséglet, a felügyelet és a belső kontroll, valamint a közzététel között. Mindezt az üzleti stratégiával összhangban a kockázati- és a befektetési stratégia figyelembevételével teszi. Ezt kiegészíti egy előretekintő, jövőbe mutató szemlélet, annak érdekében, hogy a lehetséges jövőbeni kockázatok is bevonhassuk a teljes körű kockázatértékelésbe.

A kockázattűrő képesség vizsgálata során az általános szavatolótőke-megfelelési igény (= belső szavatolótőke-szükséglet) és a rendelkezésre álló szavatolótőke szembe állításával kiszámítjuk a belső tőkefeltöltöttségi mutatót.

Az ORSA a vezérigazgató és helyettese számára egy fontos vállalatirányítási eszköz, valamint központi információforrásként szolgál a felügyelőbizottságnak, a GRAWE többi kiemelten fontos feladatkört ellátójának és a Magyar Nemzeti Banknak (MNB).

Az ORSA folyamat kialakítása megfelel a GRAWE kockázatai jellegének, nagyságrendjének és összetettségének.

B.3.5.1 Az ORSA folyamat leírása

A GRAWE ORSA folyamata a kockázati stratégia meghatározásával kezdődik, amelynek összhangban kell állnia az üzleti stratégiával. Ezen túlmenően meghatározzuk a kockázati limitek alapján a kockázati étvágyat, valamint felülvizsgáljuk a már meglévő határértékeket.

Ezután következik az általános szavatolótőke-megfelelési igény (2-es pillér) kiszámítása a kockázatkezelési folyamat során meghatározott kockázati profil alapján (lásd B.3.2 fejezet).

Az általános szavatolótőke-megfelelési igényt a kockázattűrő képesség vizsgálata során szembeállítjuk az 1-es pillér szerint meghatározott rendelkezésre álló szavatolótőkével. A rendelkezésre álló szavatolótőke egyes elemeit a minőségük alapján 1-es, 2-es vagy 3-as szintre soroljuk be. A GRAWE kizárólag a legmagasabb, 1-es szintre sorolt tőkeelemmel rendelkezik. Így kapjuk meg az egy évre vonatkozó belső tőkefeltöltöttségi mutatót.

Az ORSA folyamatban lényeges szerepe van az előretekintésnek, az 1 évre és a 3 évre vonatkozó eredményeket foglaljuk össze a jelentésben.

Az ORSA jelentés további eleme a Szolvencia II standard formula alapján kiszámított szavatolótőke-szükséglet és a belső kockázatértékelés eredményeinek az összehasonlítása. Itt vizsgáljuk meg azt, hogy a kockázati profil és a standard formula feltevései közötti különbségek jelentősek-e.

Ezen kívül értékeljük a szavatolótőke-szükségletre, a minimális tőkeszükségletre, valamint a biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó előírásoknak való folyamatos megfelelést is. A kockázatértékelést és a számítások alapjául szolgáló feltételezéseket, valamint az ORSA folyamatból származó eredményeket és megállapításokat az ORSA jelentésben foglaljuk össze, amit a GRAWE vezérigazgatója és helyettese hagy jóvá. Ezen feltételezések, eredmények és megállapítások belefolyznak a felső vezetés döntéseibe, illetve az üzleti és kockázati stratégia módosításához vezethetnek. Az ORSA jelentést a vezérigazgató és helyettese általi jóváhagyását követő 2 héten belül megküldjük a Magyar Nemzeti Banknak is.

Az egyes ORSA lépések számításainak módszertani leírásait számos belső dokumentáció tartalmazza.

Az ORSA folyamat lényeges pontja - az általános szavatolótőke-megfelelési igény számítása mellett – az adatminőség biztosítása. Ezt a GRAWE csoporton belüli egységes rendszerekkel, rendszerek közötti automatikus adatfeladásokkal, az egyes adatok pontos definíciójával és auditálhatóságával, valamint az irányítási funkciók és valamennyi, az ORSA folyamatban érintett terület szoros együttműködésével biztosítjuk.

B.3.5.2 Szervezeti felépítés és döntési folyamatok az ORSA-ban

Az ORSA folyamat hatékonyságáért és az ORSA eredményekért a **vezérigazgató** felel. Ez azt jelenti, hogy a vezérigazgató az ORSA számításokat érti, az eredményekről tájékozódik és ezek alapján menedzsmentdöntéseket hoz, amelyek az ORSA folyamatra, mint új kiindulási pontok visszahatnak. Ezen túlmenően a vezérigazgató a kockázati helyzet vagy a kockázati profil jelentős változása esetén ad-hoc ORSA lefolytatásáról is dönthet. A vezérigazgató az üzletpolitikai döntések támogatására variáns számítások eredményeit is felhasználhatja, amelyek a különböző módosított bemeneti paraméterek és az egyes kockázatok vállalásának eredményre gyakorolt lehetséges hatásait mutatják be.

A kockázatkezelés szoros együttműködésben a többi irányítási funkcióval támogatja az ORSA folyamat lefolytatását és koordinálását.

B.3.5.3 Az ORSA gyakorisága

Az ORSA folyamatot alapvetően évente egyszer folytatjuk le a GRAWE Életbiztosító Zrt. tervezési menetrendjéhez igazodva. Az ORSA jelentést a vezérigazgató és helyettese hagyják jóvá. Az ORSA jelentés eredményei kihatnak az üzletpolitikai és kockázati stratégiára, valamint a vezérigazgató és helyettese döntéseire.

Ad-hoc (nem rendszerese) ORSA jelentést abban az esetben kell összeállítani, ha a kockázati profilban, illetve a GRAWE rendelkezésére álló szavatolótőkében jelentős változás következik be. Ilyen változásokat belső döntések és tényezők (például a befektetési portfólió jelentős változása, részesedések vásárlása / eladása) vagy külső tényezők (mint például piaci kockázatok) is okozhatnak.

B.3.5.4 Az általános szavatolótőke-megfelelési igény kiszámítása

A kockázatbecslés kockázatértékeléséből készítjük el a kockázatkezelési folyamat során (lásd B.3.2 fejezetet) a GRAWE kockázati profilját. Ezen túlmenően a standard formula szerint számított szavatolótőke-szükséglet eredményeit is elemezzük.

Az általános szavatolótőke-megfelelési igény számításához a legnagyobb kockázati pozíciókat (a kockázatbecslés, illetve az SCR számítások alapján) Value at Risk (kockázatosított érték) módszertan alapján 95%-os megbízhatósági szinten, 1 éves időtávra kiszámoljuk (röviden: VaR95), illetve belső stressz teszteket és scenárió-elemzéseket végzünk. A GRAWE a piaci kockázatokat és az életbiztosítási kockázatokat számítja VaR95 módszertannal, a többi kockázat esetében nagyrészt szakértői becsléseket alkalmaz. Itt hangsúlyozzuk, hogy az általános szavatolótőke-megfelelési igény számításába minden lényeges kockázatot bevonunk – azokat is, amelyeket a standard formula az 1-es pilléres számításokban nem vesz figyelembe. Ezen kívül azokat a kockázatokat, amelyeket a standard formula nem megfelelően von be - mint például az OECD államkötvények kockázatmentes megítélése - az adott kockázatnak megfelelően értékeljük.

A belső kockázatértékelés szerinti általános szavatolótőke-megfelelési igény a kiszámolt lényeges kockázatok összesítésének az eredménye. A kockázatok aggregációja az ORSA folyamat során az 1-es pilléres standard formula korrelációs mátrixának felhasználásával történik.

A GRAWE általános szavatolótőke-megfelelési igényének előrevetítése a rendelkezésre álló, hazai számviteli szabályok alapján összeállított 3 éves terv alapján történik. Ennek során a könyv szerinti tervadatokat átszámítjuk piaci értéken alapuló tervadatokká.

B.3.5.5 A befektetések kezelése és a kockázatkezelés közötti kölcsönhatás

Mint ahogy azt már a B.3.5.1 fejezetben ismertettük, a kockázattűrő képesség kiszámítása során egy meghatározott fordulónapon szembe állítjuk az általános szavatolótőke-megfelelési igényt a rendelkezésre álló szavatolótőkével. A szavatolótőke egyes elemeinek a mennyisége mellett azok minősége és volatilitása (változékonysága) is meghatározó.

A GRAWE kizárólag a legjobb besorolású (első szintre sorolt) szavatolótőke elemmel rendelkezik. A cél az, hogy a jövőben is kizárólag első szintre sorolt tőkeelemekkel rendelkezünk.

Ezen kívül a GRAWE biztosítja, hogy reális tőkebevonási tervek álljanak rendelkezésre. Ez az évente összeállított középtávú tőkemenedzsment tervvel történik, amely tartalmazza a szavatolótőkére és a tőkeszükségletre vonatkozó előrejelzéseket is. A tőkemenedzsment tervben a kockázatkezelési rendszerből és az ORSA jelentésből származó információkat is figyelembe vesszük. Ezen kívül készítünk egy, a következő évre vonatkozó részletes üzleti tervet is, amely tartalmazza a beszámítható saját tőkét és a tőkeszükségletet is. A részletes üzleti tervet és az ORSA jelentést a felügyelőbizottság elé terjesztjük.

Amennyiben az előzőekben említett előrejelzésekből az tűnik ki, hogy a GRAWE tőkefeltöltöttsége a belsőleg meghatározott határérték alá csökken, megfelelő tőkemenedzsment tervet kell kidolgozni.

B.4 Belső kontroll rendszer

B.4.1 Általános leírás

A megfelelő és hatékony belső kontroll rendszer kialakításáért, felügyeletéért és folyamatos testre szabásáért a vezérigazgató tartozik teljes felelősséggel.

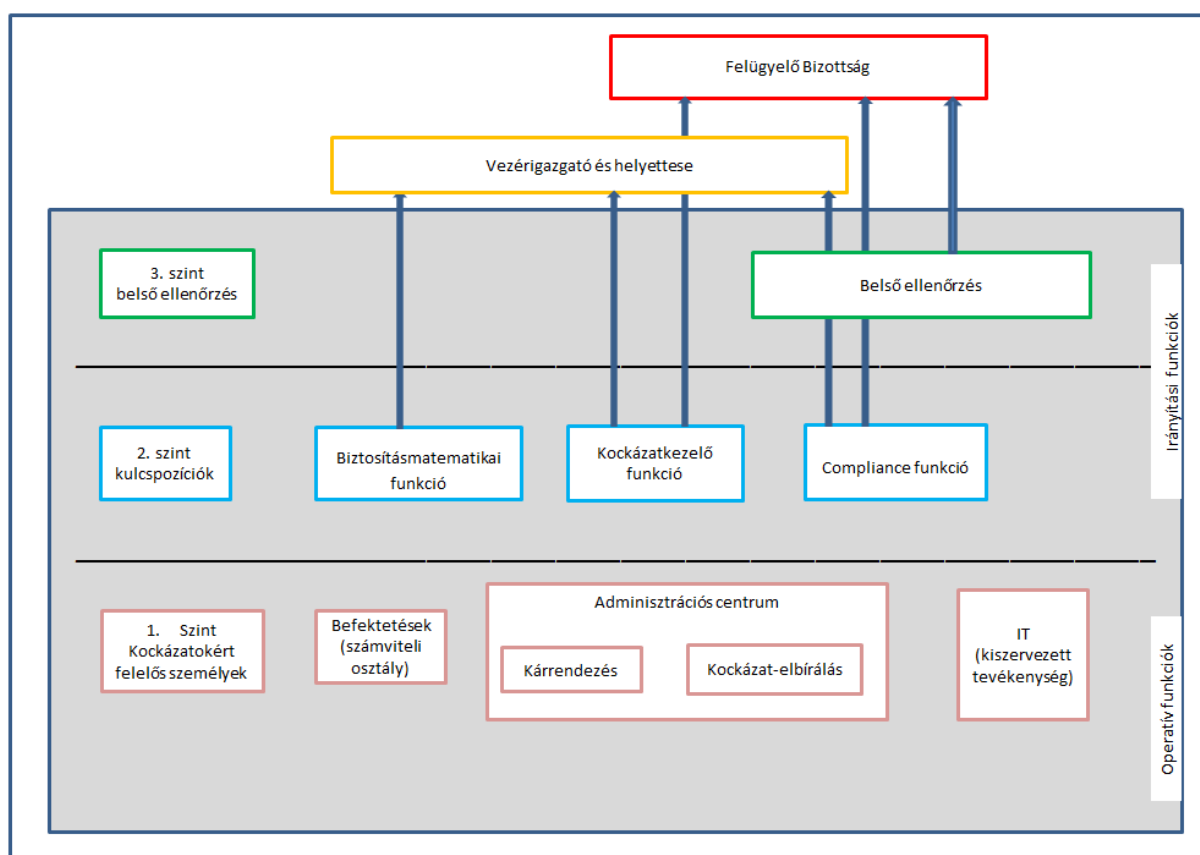
Az ésszerű és hatékony belső kontroll rendszer kialakításáért, felügyeletéért és folyamatos karbantartásáért a Biztosító tevékenységét átfogó belső védelmi vonalakon belül az egyes vezetők tartoznak felelősséggel.

A belső kontrollfunkciók közé sorolhatók a kockázatkezelési funkció - melyről részletesen a B.3.3 pontban található leírás-, a megfelelési biztosítási (compliance) funkció, és a belső ellenőrzési funkció.

A compliance a belső kontrollrendszer integrált része és biztosítja a folyamatok és előírások betartását a jogszabályi kereteken belül.

A belső ellenőrzés ellenőrzési tevékenységének részeként folyamatosan vizsgálja és értékeli a belső kontroll rendszer hatékonyságát, támogatja a hatékony kontrollok kidolgozását többek között úgynevezett follow-up vizsgálatokkal.

A GRAWE belső védelmi vonalait az alábbi ábra szemlélteti:

4. ábra: Belső védelmi vonalak

B.4.2 A megfeleléségi feladatkör szervezeti kialakítása

A „Compliance funkció” és a „Compliance szervezet” különböző jelentőségű. Előtérben a compliance funkció áll, ez a Szolvencia II előírásokban is kifejezésre kerül. A compliance funkció a belső kontrollrendszerhez tartozik és a kockázatkezelési, a belső ellenőrzési és a biztosításmatematikai funkciók mellett az irányítási rendszer része, tehát egy kiemelten fontos feladatkör, amelynek felelős vezetője szakmailag képzett és emberileg megbízható („fit&proper”) kell, hogy legyen.

A compliance funkció lényeges jellemzője, hogy a Biztosító egészét átfogja, nem korlátozódik egyetlen részterületre sem, kiterjed valamennyi szervezeti egységére, üzleti területére és tevékenységére, beleértve a kiszervezett tevékenységeket is. Ez az egyik feladatából is következik, olyan szervezési döntéseket kell hoznia, amelyek biztosítják a hatályos jogszabályok, szabályozási előírások és belső szabályzatok betartását, amelyek esetleges megsértése jelentős compliance kockázatot okoz. Ezáltal alapvetően a Biztosító minden részterülete érintett.

A Biztosítónál a compliance funkciót a vezérigazgató irányításával a megfeleléségi vezető látja el.

A vezérigazgató viseli a végső felelősséget a Szolvencia II előírások betartásáért és köteles gondoskodni a compliance funkció megfelelő szervezeti felépítéséről. A vezérigazgató biztosítja a compliance funkció megfelelő kiépítését és független működését, valamint támogatja a compliance releváns intézkedések végrehajtását és nyomon követését.

A megfeleléségi vezető a compliance funkció felelős vezetője.

A megfeleléségi vezető közvetlen felettese a vezérigazgató, független és szakmailag nem utasítható. A megfeleléségi vezető a vezérigazgatónak tartozik jelentési kötelezettséggel, és csak a vezérigazgató nevezheti ki és hívhatja vissza.

A compliance funkció megléte – mint a Biztosító vezetőségét támogató tevékenység – nem mentesíti ugyanakkor az egyes munkafolyamatok gazdáit, a különböző szakterületek munkatársait azon felelősségük alól, hogy a compliance kockázatokat a saját felelősségi körükbe tartozó munkafolyamatok keretében kezeljék, illetve a belső kontrollokat ennek érdekében alakítsák ki és működtessék, s ehhez a saját szabályozási eszközeiket is igénybe vegyék.

A megfeleléségi vezető a belső kontrollok javítása érdekében ehhez konzultatív segítséget nyújt, javaslatokat tesz, de e javaslatok végrehajtása, vagy más, indokolt intézkedések kezdeményezése az egyes munkafolyamatokért felelős vezetők felelősségi körébe tartozik. A megfeleléségi vezető a feladatait az egyes szakterületekkel szoros, partneri együttműködés keretében látja el.

A Biztosítónál compliance bizottság nem működik. A compliance témák (új külső szabályok - például törvények, szabályozási előírások, ajánlások - ezek módosítása; új belső szabályzatok, ezek módosítása; bírósági ítéletek; compliance kockázatok; végrehajtott, illetve tervezett compliance intézkedések) a kéthetente ülésező vezetői értekezleteken kerülnek megvitatásra. A vezetői értekezleten részt vesz a vezérigazgató, a vezérigazgató-helyettes, a vezető aktuárius, aki a biztosításmatematikai feladatkört betöltő munkatárs is egyben, a vezető belső ellenőr, a számviteli rendért felelős vezető, a vezető jogász, az

irodavezető, a kockázatkezelési vezető és a megfelelőségi vezető. A vezetői értekezletekről jegyzőkönyv készül, amelyeket elektronikusan és papír alapon is tárolunk.

B.5 A belső ellenőrzési feladatkör

B.5.1 A belső ellenőrzési feladatkör szervezeti kialakítása

A Szolvencia II. előírásai, valamint a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvény rendelkezéseinek megfelelően a belső ellenőrzés a kockázatkezelés, compliance és biztosításmatematikai funkciók mellett, mint az irányítási rendszer kiemelten fontos feladatköre került kialakításra, melynek felelős vezetője szakmailag képzett és megbízható (fit & proper).

A belső ellenőrzési funkció működésének célja:

- a) az intézmény és ügyfeleinek az intézménnyel összefüggő eszközeinek és a tulajdonosok érdekeinek védelme,
- b) az intézmény jogszabályoknak megfelelő működésének elősegítése és ellenőrzése,
- c) az intézményre vonatkozó belső szabályzatok tartalmi elégségességének ellenőrzése, valamint az azokban foglalt előírások betartásának ellenőrzése,
- d) a jogszabályoktól és a belső szabályzatokban foglaltaktól való eltérések, az alkalmazott gyakorlat és a beépített (ellenőrzés) kontrollokban lévő kockázatok feltárása, jelentése, továbbá szükség esetén javaslattétel a feltárt hiányosságok kijavítására.

A belső ellenőrzés szakmai irányítását a felügyelőbizottság látja el, a belső ellenőr felett a munkáltatói jogokat az első számú vezető gyakorolja.

A GRAWE belső ellenőrzése egy főből áll, feladata a tervezés, a tényleges ellenőrzési feladatok végrehajtása, valamint a belső ellenőrzés kifelé történő képviselése. Távollétében (szabadság, betegség vagy hosszabb külső tartózkodás miatt) a helyettesítéséről szükség esetén a vezérigazgató közreműködésével a felügyelőbizottság gondoskodik.

A Biztosító felső vezetése - a felügyelőbizottsággal együttműködve - biztosítja a belső ellenőrzés függetlenségét. Tájékoztatja a belső ellenőrzést minden, számára fontos, a feladatkörébe tartozó tényállásról.

A GRAWE felügyelőbizottsága gondoskodik arról, hogy a Biztosító rendelkezzen átfogó és eredményes működésre alkalmas ellenőrzési rendszerrel és irányítja a belső ellenőrzési feladatkört ellátó személy tevékenységét. A felügyelőbizottság biztosítja, hogy a vizsgálatok végzése, a vizsgálati eredmények kiértékelése, a jelentés elkészítése során érvényesüljön a belső ellenőrzés függetlensége és pártatlansága.

B.5.2 Objektivitás és függetlenség

A belső ellenőrzés feladatait mindig önállóan, függetlenül, objektíven, pártatlanul, és mindenekelőtt folyamatoktól függetlenül végzi. Semmiképp nem végezhet olyan feladatokat, amelyek a vizsgálati tevékenységgel összeegyeztethetetlenek. Az ellenőrzés végzésekor, a jelentés során és a vizsgálati eredmények értékelésekor más szervtől nem kaphat utasítást. A belső ellenőrzés a vizsgálat terjedelmének meghatározásakor, a megbízás teljesítésekor

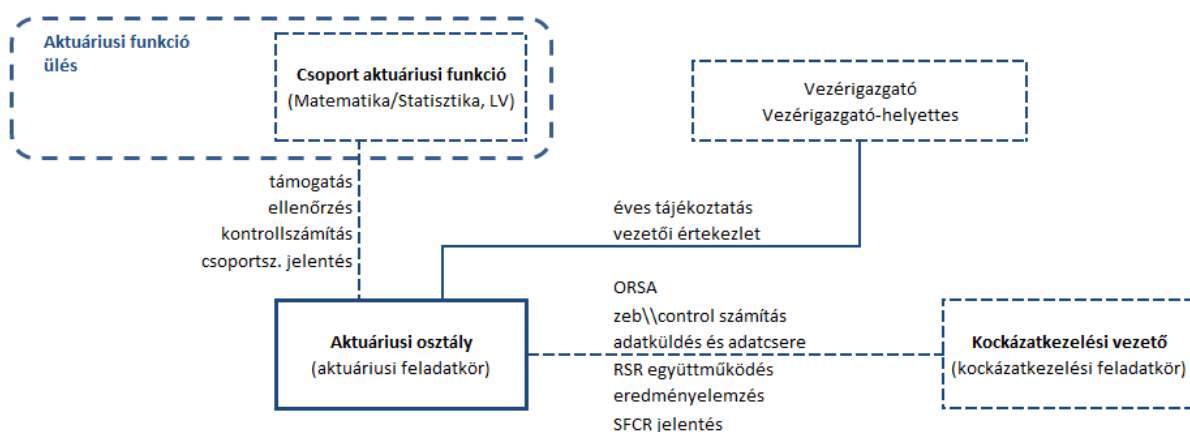
és a jelentéstétel során nem akadályoztatható. A vizsgálati program változtatásának és jóváhagyásának jogát ez nem érinti.

A belső ellenőrnek a vizsgálatok során pártatlanul és elfogulatlanul kell eljárnia. A felmerülő érdekkonfliktusokat fel kell tárni. Érdekkonfliktusoknak nevezzük azokat a helyzeteket, amelyekben a belső ellenőrzés egy munkatársának egy bizalmas állásban egy megbízás elvégzése során konkurens szakmai vagy magán érdekei vannak, melyek megnehezítik a szakmai kötelezettségek korlátlan teljesítését.

Amennyiben a függetlenség vagy objektivitás ténylegesen vagy látszólag csorbult, úgy a megfelelő részleteket a felügyelőbizottság és a Biztosító vezetésének tudomására kell hozni.

B.6 Az aktuáriusi feladatkör

Az aktuáriusi funkció szervezetileg az alábbi módon jelenik meg a Biztosítón belül:

5. ábra: Az aktuáriusi funkció szervezetben belüli elhelyezkedése

A Biztosítón belül az aktuáriusi feladatkör ellátása szervezetileg az Aktuáriusi osztályhoz tartozik. Az aktuáriusi funkció szakmailag független és közvetlenül a vezérigazgató, illetve a vezérigazgató-helyettes alá van rendelve. A vezérigazgató dönt arról, hogy az aktuáriusi funkció által tett javaslatok közül melyeket és milyen határidővel hajtson végre a Biztosító, valamint nyomon követi e javaslatok végrehajtását.

Az aktuáriusi feladatkört ellátó személyt távollétében annak helyettese képviseli. Az aktuáriusi funkcióhoz tartozó kiemelt feladatok felsorolása, illetve a felelősségi viszonyok bemutatása a B.1.2.3.5 fejezetben található. A hatásköréről, valamint erőforrások biztosításáról és a funkció működésének függetlenségéről a B.1.6.2 fejezetben található leírás.

Az aktuáriusi funkció tájékoztatási és jelentéstételi kötelezettségét, valamint javaslattételi szerepét a B.1.6.3.4 fejezet mutatja be.

B.7 Kiszervezés

B.7.1 Kiszervezési politika

A GRAWE kiszervezési politikáját a kiszervezési szabályzat tartalmazza.

Kiszervezés esetén lehet szó egyszerű kiszervezésről vagy kritikus, illetve fontos funkciók vagy tevékenységek („kritikus kiszervezés”) kiszervezéséről.

A kritikus vagy fontos funkciók vagy tevékenységek olyan funkciók vagy tevékenységek, melyek alapvetően azt a célt szolgálják, hogy a GRAWE alapvető tevékenységét gyakorolhassa. Különösen a kritikus vagy fontos funkciók kiszervezése esetén ügyelnie kell a Biztosítónak arra, hogy ezáltal a Biztosító irányítási rendszerének minőségét ne érje lényeges káros befolyás, a Biztosító működési kockázatai ne fokozódjanak túlságosan, a felügyeleti hatóságokat ne érje káros befolyás a Biztosító által betartandó kötelezettségek felügyelete során és a Biztosító ügyfeleinek nyújtott folyamatos és szabályszerű szolgáltatást ne veszélyeztesse.

Kritikus vagy fontos funkciók vagy tevékenységek kiszervezése azt eredményezi, hogy az egyszerű kiszervezéssel kapcsolatos követelményekhez képest további előírásokat is teljesíteni kell. A GRAWE kötelezettségei a kiszervezéssel kapcsolatban ezért attól függenek, hogy egyszerű vagy kritikus kiszervezésről van-e szó. Minden biztosításfelügyeleti követelmény teljesítéséért a GRAWE a felelős, abban az esetben is, ha csoporton belüli kiszervezés történik.

Minden kiszervezést megfelelő kiszervezési szerződés szabályoz, amelyben a szolgáltató kötelezettséget vállal arra, hogy a kiszervezett tevékenység vonatkozásában a Magyar Nemzeti Bankkal együttműködik, a GRAWE, a könyvvizsgálója és a felügyeleti szerv számára a kiszervezett tevékenységgel kapcsolatos adatokhoz és a szolgálati helyiségekhez hozzáférést biztosít.

B.7.2 A kritikus, illetve fontos funkciók vagy tevékenységek kiszervezés

A kritikus tevékenységek közül a GRAWE az informatikai, valamint a vagyonkezelési tevékenységet szervezte ki az anyavállalatnak, a Grazer Wechselseitige Versicherung AG-nek. Említettekén túl, szintén az anyavállalatnak lett kiszervezve a viszontbiztosítási adminisztrációs tevékenység.

B.8 Egyéb információk

Az irányítási rendszerrel kapcsolatos valamennyi lényeges információt bemutattuk az előző fejezetekben.

C. Kockázati profil

A **kockázati profil** azon kockázatok összessége, amelyeknek a vállalat egy meghatározott fordulónapon figyelembe véve az üzleti tervezés időszakában ki lehet téve. Ebből azok a feltételek határozhatóak meg, amelyek a GRAWE létét veszélyeztethetik.

Ahhoz, hogy a GRAWE kockázati profilját bemutathassuk, minden bekövetkezett és lehetséges kockázatot egyedi és aggregált szinten össze kell foglalni, melynek során az alkalmazott kockázatcsökkentő technikák és más intézkedések hatásait is figyelembe kell venni. A kockázati profil kiszámításához a belső kockázatértékelés legnagyobb kockázati pozícióit elemezzük és rangsoroljuk (lásd a B.3.2 és B. 3.5.1 fejezeteket). A fentiekén kívül a szavatolótőke-szükséglet törvényben előírt számítását (SCR) is elemezzük.

A kockázatok csökkentése érdekében a GRAWE belső kockázati határértékeket állított fel. Ezek azok a limitek, amelyeket a vállalatnak a kockázat fellépésekor be kell tartania. A határértékek betartását egyrészt jól működő belső kontroll rendszerrel, másrészt hatékony kockázatcsökkentő intézkedésekkel lehet biztosítani. Amennyiben egyes esetekben limittúllépés következik be, eszkalációs folyamat lép életbe, amelyben pontosan meghatározott, ki kit kell, hogy értesítsen, és milyen intézkedéseket kell fogyanatosítani ahhoz, hogy a kockázatot, amilyen gyorsan csak lehet, ismét lecsökkentsük.

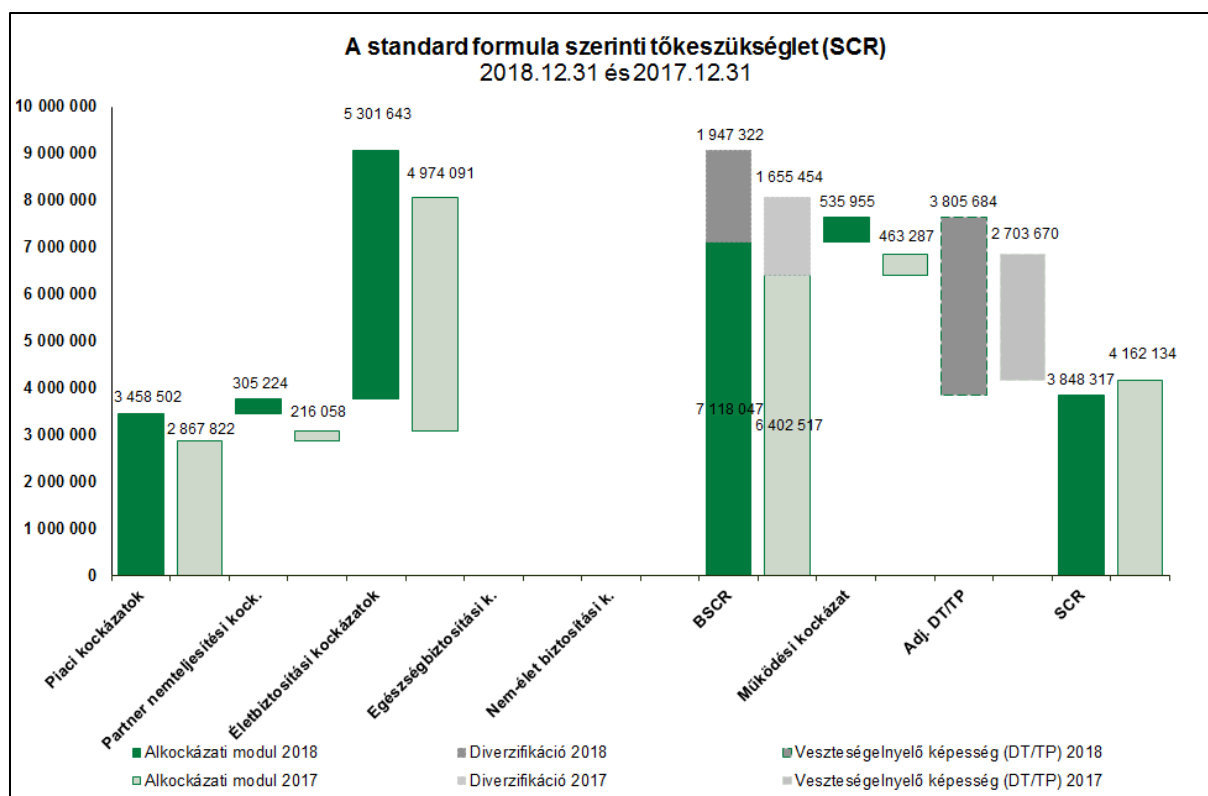
A GRAWE kockázati profiljának kiszámításához az alapadatokat az általános szavatolótőke-megfelelési igény számításainak eredményei és a standard formula alapján kalkulált szavatolótőke-szükséglet (SCR) eredményei adják.

A kiszámított szavatolótőke-szükségletnek megfelelő szavatolótőkének mindig rendelkezésre kell állnia. Amennyiben a belső kockázatértékelés során meghatározott általános szavatolótőke-megfelelési igény magasabb tőkekövetelményt eredményez, mint a standard formulával kiszámolt SCR, azt is elegendő szavatolótőkével kell fedezni. Ezért első körben az SCR számításokból származó kockázati profilt, majd ezt követően a belső kockázatértékelés alapján meghatározott kockázati profilt elemezzük. A számítások alapján a GRAWE számára a belső kockázatértékelés során meghatározott tőkeszükséglet magasabb, mint az SCR számításokból származó.

A szavatolótőke-szükséglet számítást az E.2 fejezetben mutatjuk be.

A GRAWE-nak nincs részesedése különleges célú gazdasági társaságban és nem hordoz ilyen jellegű kockázatot sem. 2018.12.31-i fordulónappal nem volt mérlegen kívüli tétele. Nem alkalmaz sem vállalat specifikus paramétereket sem illeszkedési és volatilitási kiigazítást.

Az **SCR számításokból származó kockázati profil** az alábbi kockázati modulokból állt 2018.12.31-én és 2017.12.31-én:

6. ábra: A standard formula szerinti tőkeszükséglet

A 2018.12.31-re és a 2017.12.31-re vonatkozó adatok alapján is az életbiztosítási kockázati modul jelenti a GRAWE számára a legmagasabb kockázatot, ezt követi a piaci kockázati modul, valamint a működési kockázat. Az SCR számítások részletes kockázati értékeit az E.2 fejezetben mutatjuk be.

Lényegesség

A GRAWE Életbiztosító Zrt. jelentős kockázatok alatt azokat a kockázatokot érti, melyek a belső kockázateértékelés során a „kritikus / piros tartományba” kerültek besorolásra vagy amennyiben a következő határértékek valamelyikét átlélik:

Az alkockázati modul szavatolótőke-szükséglete meghaladja

- ha a tőkefeltöltöttség > 300%, akkor a teljes SCR 30%-át
- ha a tőkefeltöltöttség > 200%, akkor a teljes SCR 20%-át
- ha a tőkefeltöltöttség > 150%, akkor a teljes SCR 15%-át

A kockázateértékelés 5 legnagyobb kockázatát évente rendszeresen külön elemzésnek vetjük alá.

Annak érdekében, hogy az olvasó árnyaltabb képet kapjon a GRAWE kockázati profiljáról, ebben a jelentésben minden olyan kockázatot elmagyarázunk, amelyek a Biztosító kockázati profiljában szerepelnek.

C.1 Biztosítástechnikai kockázat

Biztosítástechnikai kockázat alatt a veszteség vagy a biztosítási kötelezettség értékében bekövetkező kedvezőtlen változás kockázatát értjük, amely a nem megfelelő árazási illetve tartalékolási feltevésekből ered.

Az életbiztosítási üzletágban a következő potenciális kockázatokat tekinti a GRAWE jelentősnek:

- Törlési kockázat
- Költségkockázat
- Katasztrófa kockázatok
- Halandósági kockázat

Törlési kockázat alatt azokat a veszteségeket értjük, amelyeket a legjobb becslés (Best Estimate) feltevésektől eltérő ügyfélmagatartások okoznak a biztosítási szerződések törlési/megszüntetési, megújítási és visszavásárlási arányainak szintjében vagy volatilitásában bekövetkező változások miatt.

Költségkockázat az a kockázat, amely a biztosítási vagy viszontbiztosítási szerződések teljesítése során felmerült költségek szintjében, tendenciájában vagy volatilitásában bekövetkező változásokból ered.

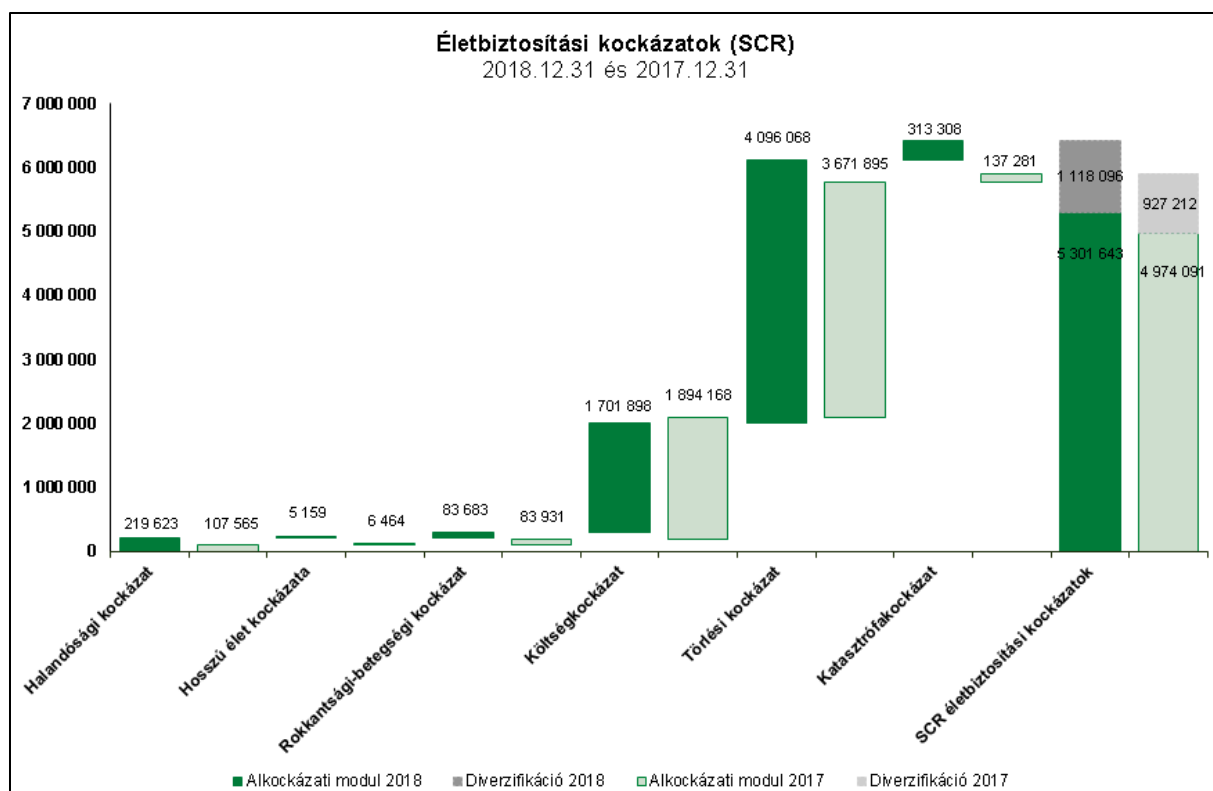
Az **életbiztosítási katasztrófa kockázat** a veszteség és a biztosítási kötelezettség értékében bekövetkező kedvezőtlen változás kockázata, amely a szélsőséges vagy rendkívüli eseményekkel kapcsolatos árazási és tartalékolási feltevések jelentős bizonytalanságából ered.

A **halandósági kockázat** a veszteség vagy a biztosítási kötelezettség értékében bekövetkező kedvezőtlen változás kockázata, amely a halandósági arányok szintjében, tendenciájában vagy volatilitásában bekövetkező változásokból ered, ahol a halandóság növekedése a biztosítási kötelezettségek értékének növekedéséhez vezet.

C.1.1 Kockázati kitettség

A GRAWE kockázati kitettsége az életbiztosítási kockázatok esetében a legjelentősebb, a teljes SCR 138%-át (előző év: 119%) teszik ki, mint ahogy azt a C pontban bemutatott ábra is szemlélteti.

Az említett kockázatokat a standard formula értelmezése szerint számítottuk ki.

7. ábra: Életbiztosítási kockázatok tőkeszükséglete

A standard formula alapján számított életbiztosítási kockázati modulon belül a törlési kockázat a legnagyobb kockázati pozíció, ami 77%-os (*előző év: 74%*) arányt képvisel, ezt követi a költségkockázat 32%-kal (*előző év: 38%*), valamint a halandósági kockázat 4%-os (*előző év: 2%*) aránnyal.

A **törlési kockázat**ot a GRAWE a tömeges törlés forgatókönyvével határozta meg (feltételezés: az összes szerződés 40%-át törlik).

A **költségkockázat** szcenárióinak - mint a második legnagyobb kockázati pozíció az életbiztosítási kockázatokon belül - szintén jelentős hatása van a szavatolótőkeszükségletére.

Az előző évhez képest történt változások magyarázatát az E.2 fejezet tartalmazza.

A prudens személy elve a biztosítástechnikai tartalékok fedezeténél

A GRAWE befektetésekre vonatkozó stratégiai célkitűzései a biztosítási törvény előírásaival összhangban a biztonság, a jövedelmezőség és a likviditás, valamint a számviteli biztosítástechnikai tartalékok elegendő és megfelelő fedezete.

A biztosítási törvényben és a tartalékrendeletben meghatározott **számviteli biztosítástechnikai tartalék**ot a biztosítónak olyan mértékben kell képeznie, hogy az a biztosítási szerződésekből származó kötelezettségei folyamatos és tartós teljesítésére - az ésszerűség és a biztosítási tevékenység tapasztalatai alapján - előreláthatóan fedezetet nyújtson.

A tartalékrendelet alapján a számviteli biztosítástechnikai tartalékokat ágazatonként kell a mérleg fordulónapjával képezni, és év végére a tartalékok várható értékének eszközfedezetét az előre látható kötelezettségeket figyelembe véve meg kell teremteni, és biztosítani kell. A biztosítástechnikai tartalékok fedezete céljából tartott eszközöket oly módon kell befektetni, hogy az megfeleljen a biztosítási kötelezettségek jellegének és futamidejének. A konkrét befektetési célt több tényező határozza meg, amelyek közül a leglényegesebbek az átlagos technikai kamat, a szükséges nyereségrészesedés, a szabad saját eszközök a portfólió célhozam által várható értékingadozásával összefüggésben és a passzív oldal szerkezete. Cél lehet például a piaci viszonyoknak megfelelő nyereségrészesedés kifizetése a befektetési kockázat minimalizálásával, illetve a Biztosító kockázattűrő képességének a figyelembe vételével.

A fedezeti igény a számviteli biztosítástechnikai tartalékokat foglalja magában. Az életbiztosításoknál - a tiszta kockázati életbiztosítások, illetve a haláleseti kockázatot is tartalmazó biztosítások kockázati részének kivételével - a számviteli biztosítástechnikai tartalékokat a viszontbiztosításba adott kockázatokra is meg kell képezni. A tartalékképzést a vezető aktuárius negyedévente végzi.

A GRAWE a számviteli biztosítástechnikai tartalékokat a hatályos biztosítási törvény és a tartalékrendelet alapján képezi.

A GRAWE a számviteli biztosítástechnikai tartalékainak fedezetéül szolgáló eszközökről külön eszköznyilvántartást vezet, a biztosítási törvény előírásainak megfelelően. A nyilvántartásban feltüntetett eszközök összértéke nem lehet kevesebb a számviteli biztosítástechnikai tartalékok értékénél, ezen belül a matematikai tartalék fedezetéül szolgáló eszközök összértékének mindenkor el kell érnie a matematikai tartalékok értékét.

A GRAWE vagyonkezelési tevékenységét 2016.01.01-től kiszervezte anyavállalata részére, a kiszervezett tevékenység keretét és tartalmát az erre irányuló kiszervezési szerződés határozza meg.

A fent ismertetett intézkedésekkel a prudens személy elve az életbiztosítás területén biztosított.

C.1.2 Kockázatkonzentráció

A kockázatkonzentráció veszélyeztetheti a Biztosító fizetőképességét és likviditását. Kockázatkonzentráció keletkezhet például az alábbiakból:

- egyes üzleti partnerek,
- egymással kapcsolt viszonyban álló üzleti partnerek csoportja,
- földrajzi területek vagy ágazatok,
- természeti katasztrófák, egyéb katasztrófák.

Az SCR eredmények alapján az életbiztosítási területen nem azonosítottunk kockázatkonzentrációt.

C.1.3 Kockázatcsökkentés

Kockázatcsökkentési technikák alatt számos olyan technikát értünk, amelyekkel a Biztosító a kockázatok egy részét vagy egészét másik félre tudja átruházni.

A GRAWE-nál az életbiztosítás területén szigorú kockázatvállalási politika van érvényben, amely keretében a hosszú futamidejű szerződésekre való tekintettel átfogó – életkor, foglalkozás, valamint egészségügyi állapot szerinti – kockázatelemzést végzünk.

Az Aktuáriusi osztály végzi az életbiztosítási termékek árazását, továbbá a felmerült kárfizetések és szolgáltatások alapján utókalkuláció keretében ellenőrzi az egyes életbiztosítási termékek biztosítási díjainak megfelelőségét és szükség esetén módosítja azokat.

Az Európai Bizottság 2015/35 számú rendeletének 208. cikkében meghatározott kockázatcsökkentő technika a biztosítástechnikai kockázatok területén a viszontbiztosítás. Ezáltal a magas kockázatok és kitétségeket lehet fedezni, illetve a biztosítási portfóliót homogenizálni.

A GRAWE kizárólag klasszikus viszontbiztosítási eszközöket alkalmaz.

C.1.4 A jövőbeni nyereségek likviditási kockázata

A jövőbeni díjakból származó várható nyereséget (Expected Profits Included in Future Premiums [EPIFP]) a likviditás menedzsment során vesszük figyelembe.

AZ EPIFP első szintre sorolt tőkeelem (az SII átértékelési tartalék része), ami a GRAWE számításai szerint 2018.12.31-én az életbiztosításokra vonatkozóan 2 338 427 eFt (előző év: 2 584 032 eFt) tett ki.

C.1.5 Kockázatérzékenység

Az eszköz-forrás menedzsment keretein belül számolunk kamatérzékenységet és annak hatását az eszközoldal megfelelő tételeire, valamint a biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslésének értékére is. A kamatgarancia teljesíthetőségének vizsgálatához éves rendszerességgel eszközoldali és forrásoldali stressz teszteket hajtunk végre, amely során azt vizsgáljuk, hogy egy kedvezőtlen pénz- és tőkepiaci környezet bekövetkezése esetén a szerződésekben garantált szolgáltatásokat ki tudnánk-e fizetni az ügyfelek részére.

C.2 Piaci kockázatok

A GRAWE **piaci kockázat** alatt annak a veszteségnek vagy a pénzügyi helyzetben bekövetkező kedvezőtlen változásnak a kockázatát érti, amely - közvetlenül vagy közvetve - az eszközök, források és pénzügyi eszközök piaci árszintjének és volatilitásának ingadozásából ered.

C.2.1 Kockázati kitétség

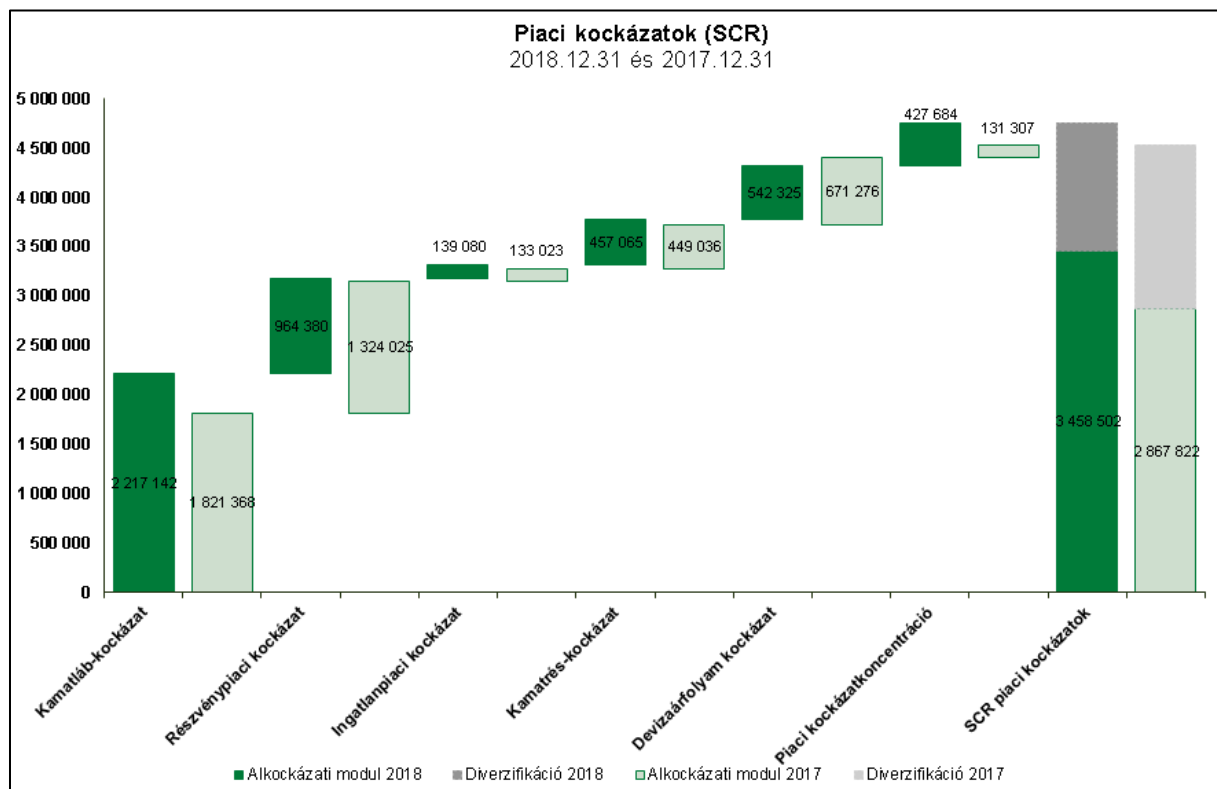
A piaci kockázatok a standard formula szerint a következő alkockázatokra oszthatók fel:

- Kamatláb-kockázat
- Részvénytőkepiaci kockázat
- Ingatlanpiaci kockázat

- Kamatrés-kockázat
- Devizaárfolyam-kockázat
- Piaci kockázatkonzentráció

A piaci kockázatok jelentik a GRAWE számára a második legnagyobb kockázati pozíciót az SCR számítások során (90%, *előző év: 69%*).

A Szolvencia II azt írja elő, hogy valamennyi vagyonelemet „olyan módon kell befektetni, mely a teljes portfólió biztonságát, minőségét, likviditását és jövedelmezőségét garantálja”, azonban alapvetően a befektetési szabadság alapelve érvényesül az úgynevezett „prudens személy” elvének figyelembevételével – vagyis a Biztosító „gondos gazdaként” történő eljárása a befektetések kezelésére vonatkozóan úgy, hogy nagy figyelem irányul a befektetési kockázatok azonosítására és kezelésére.

8. ábra: Piaci kockázatok tőkeszükséglete

A GRAWE Életbiztosító Zrt. piaci kockázatainak belül a kamatláb-kockázat a legnagyobb kockázati pozíció, 64%-os (*előző év: 63%*) arányt képvisel, ezt követi a részvénytőke kockázat 28%-os (*előző év: 46%*) részaránnyal és a devizaárfolyam-kockázat 16%-kal (*előző év: 23%*).

A **kamatláb-kockázat** tőkeszükséglete a GRAWE portfóliójában levő kamatérzékeny befektetések, mint például államkötvények, jelzáloglevelek, áttekintett kötvényalap standard formula szerinti kamatsokkjából következik.

A **részvénytőke kockázat** tőkeszükséglete azon befektetési jegyekből adódik, amelyek részvényalapúak. 2016. III. negyedévtől kezdődően minden befektetési jegyre alkalmazzuk az áttekintés elvét (Look Through Approach).

A **devizaárfolyam-kockázat** tőkeszükséglete a standard formula által előírt 25%-os devizasokk eredménye az eurós kötelezettségek és a GRAWE portfóliójában levő eurós értékpapírok (elsősorban államkötvények és befektetési jegyek) kombinációjából. Az eurós értékpapírok az eurós biztosítási kötvények fedezetéül szolgálnak.

A **kamatrés-kockázat** tőkeszükséglete a GRAWE portfóliójában levő kamatérzékeny befektetések, mint például jelzáloglevelek, áttekintett kötvényalap standard formula szerinti kamatrés sokkjából következik. A kamatrés-kockázat megmutatja a befektetések érzékenységét a kockázatmentes hozamgörbe feletti kamatrések szintjének vagy volatilitásának változására.

Az **ingatlanpiaci kockázat** tőkeszükséglete a standard formula által előírt 25%-os ingatlansokk alkalmazása a GRAWE portfóliójában levő ingatlan piaci értékére.

Az előző évhez képest történt változások magyarázatát az E.2 fejezet tartalmazza.

A prudens személy elve a vagyonkezelésben

A GRAWE-nál a prudens személy elve a vagyonkezelésben az alábbi alapelvek figyelembevételével valósul meg:

- A GRAWE az eszközei összességét olyan eszközökbe fekteti be, amelyek kockázatát képes azonosítani, felmérni, figyelemmel kísérni, kezelni, ellenőrizni és jelenteni.
- A Biztosító az eszközei összességének befektetése során figyelembe veszi a Biztosító egyedi kockázati profilját, jóváhagyott kockázatvállalási határait és üzleti stratégiáját.
- Az eszközöket olyan módon fekteti be, hogy az biztosítsa a befektetett eszközök egészének biztonságát, minőségét, likviditását és nyereségességét, továbbá a GRAWE számára a hozzáférhetőséget.
- A biztosítástechnikai tartalékok fedezete céljából tartott eszközöket oly módon fekteti be, hogy az megfeleljen a biztosítási kötelezettségek jellegének és futamidejének és folyamatosan biztosítsa a biztosítási szerződésekből származó kötelezettségek teljesíthetőségét.
- A biztosítástechnikai tartalékok fedezete céljából tartott eszközöket a befektetési célkitűzések és az ügyfelek érdekeinek figyelembevételével fekteti be. Érdekütközés esetén a Biztosító vagyonkezelője gondoskodik arról, hogy a befektetés az ügyfelek érdekeinek megóvása érdekében történjen.

Hosszú távon, a biztos alapokon nyugvó, kiegyensúlyozott befektetési termékek nyújtják a legnagyobb biztonságot és a fenntartható hozamot a kockázat-/hozam szempontokat és a hitelminősítési kritériumokat is figyelembe véve. A stratégiai eszközallokáció egyensúlya a szabályozási előírásokból indul ki és a GRAWE hosszú évek óta sikeres, biztonságorientált stratégiáját követi. Alapvető követelmény minden eszközkategóriában a széles szóródás.

A befektetési limitrendszer, valamint a megfelelő ellenőrzési és jelentéstételi folyamatok biztosítják, hogy a GRAWE befektetési folyamatában nem léphet fel nem kívánt vagy túlzott kockázatvállalás és a befektetési politika a lefektetett biztonságközpontú alapelveknek megfelelő marad.

A befektetési stratégia alapelveit kétszer egy évben, az eszközallokációs ülésen vitatja meg a vezérigazgató és helyettese a vagyonkezelővel, valamint megvizsgálják annak helyességét illetve az esetlegesen szükséges módosításokat.

A GRAWE vagyonkezelési tevékenységét 2016.01.01-től kiszervezte anyavállalata részére, a kiszervezett tevékenység keretét és tartalmát az erre irányuló kiszervezési szerződés határozza meg.

C.2.2 Kockázatkonzentráció

A piaci kockázatok területén a kockázatkonzentrációs kockázat 2018.12.31-én 427 684 eFt (előző év: 131 307 eFt). Az előző évhez képest a növekedés oka, hogy az Omnibus II direktíva 308b cikkének (12) bekezdésében foglalt átmeneti szabály szerint azok az európai államkötvények, amelyeket nem hazai devizában jegyeztek, 2018-tól kezdődően nem tekinthetők 100%-ban kockázatmentesnek. A GRAWE portfóliójában magyar, román és lengyel államkötvények vannak, amelyeket euróban bocsátottak ki. Ezen államkötvények kockázatait 2018-ban 20%-ban, 2019-ben 50%-ban és 2020-tól 100%-ban kell figyelembe venni a kamatrés- és koncentrációs kockázatok számításában.

C.2.3 Kockázatcsökkentés

A GRAWE a piaci kockázatok esetében derivatívákat alkalmaz kockázatcsökkentő technikaként. Deviza-Forward-okról van szó, amelyeket a befektetési jegyeken belül tiszta deviza fedezeti ügyletként kötünk.

C.2.4 Kockázaterzékenység

Kamatérzékenység vizsgálat az életbiztosítások esetében

Az eszköz-forrás menedzsment keretében a GRAWE az életbiztosítás kamatérzékeny portfólióira (kötvények és legjobb becslések) vonatkozóan – mint ahogy azt már a C.1.5 fejezetben is említettük – kamatérzékenységet számol.

A hozamgörbe ± 50 és ± 100 bázisponttal, valamint a Magyar Nemzeti Bank 3/2016-os ajánlása alapján a -200 és +500 bázisponttal való párhuzamos eltolódásait és a hozamgörbe mozgását ábrázoljuk. A hozamgörbe mozgásánál laposodás (csökkenés a hosszú végén - Low for Long) és a rövid végén csökkenés (meredekebb hozamgörbe) történik. Említettek mellett a meredekebb hozamgörbe az eszközök esetén kamatrés sokkot (Double Hit forgatókönyv a 2016. évi EIOPA stressz-tesztben) feltételez.

A Double Hit forgatókönyv egyértelműen a legrosszabb forgatókönyv a GRAWE számára. A hozamgörbe párhuzamos eltolódásai kapcsán az eszközöket és kötelezettségeket kombináltan szemlélve megállapítható, hogy a kamatnövekedés (+50bp, +100bp, +500bp) a szavatolótőke veszteségéhez vezet, mivel mind az eszközök mind a legjobb becslések veszítenek a jelenértékükből, azonban az eszközök jelenértékének csökkenése a többletfedezet miatt nagyobb mértékű. A kamatcsökkenésnek (-100bp, -50bp, -200bp) is hasonló hatása van, a szavatolótőke veszteségéhez vezet, mivel mind az eszközök mind a legjobb becslés jelenértéke nő, azonban a legjobb becslés jelenértékének növekedése nagyobb mértékű, mint az eszközöké.

Likviditási scenárió

A fentieken kívül a GRAWE egy – új üzlet szerzésének mellőzésén alapuló - likviditási forgatókönyvet is megvizsgált. Az életbiztosítási állományra lefolytatott belső elemzés alapján - amely során azzal a feltételezéssel élünk, hogy nem szerzünk új üzletet valamint a törlési és díjmentesítési adatok is változatlanok maradnak - előállított pénzáramok (cash-flow) segítségével be tudjuk mutatni, hogy előretekintve az utolsó életbiztosítási szerződés futamidejének végéig az eszköz és forrás oldal cash-flow-i hogyan alakulnak. Itt a különböző évekhez eltérő kamatlábakat lehet hozzárendelni. Az elemzés azt mutatta, hogy az eszközoldal várható pénzáramai mindenkor fedezik a várható kötelezettségeket.

Részvénypiaci sokkok

A scenárió-elemzésekben a részvénypiaci kockázatot 35%-os, illetve 20%-os sokknak tettük ki. Az alkalmazott sokkok miatt csökkent a részvényalapú befektetési jegyek piaci értéke, amelynek hatására a rendelkezésre álló szavatolótőke is kisebb lett. A csökkenő piaci értékek hatására a részvénypiaci kockázat tőkeszükséglete is visszaesett.

Ingatlanpiaci sokk

A scenárió-elemzésben a saját tulajdonú ingatlanok volatilitása 25%-kal nő és a megnövekedett volatilitással számítjuk ki az ingatlanpiaci kockázat értékét. Ennek hatására az ingatlanpiaci kockázat tőkeszükséglete nő.

Kamatrés-kockázati sokkok

A scenárió-elemzések keretében több lehetséges forgatókönyv kamatrés-kockázatra gyakorolt hatását vizsgáljuk.

Az első scenárióban a kötvények hitelminősítésük szerint képzett csoportjaira kamatvágást hajtunk végre. Az alábbi kamatvágásokat alkalmazzuk:

Rating-osztály	Haircut
AAA – AA	0%
A – BBB	5%
≤ BBB	15%

A Haircut hatására a közvetlen kötvényállomány és a kötvényalapú befektetési jegyek piaci értéke csökken. A piaci érték csökkenésének következményeként a kamatrés-kockázat tőkeszükséglete is kisebb lesz.

A második scenárióban a lényeges kibocsátók hitelminősítését rontjuk. Lényegesnek tekintünk minden kibocsátót, akivel szembeni kitettség az előző évi SCR 10%-át meghaladja. Így ebben a forgatókönyvben többek között a Magyar Állammal, mint a legnagyobb kibocsátóval szembeni kitettséget választjuk ki. A magyar államkötvények hitelminősítését BBB-ről BB-re módosítjuk. Végül Monte-Carlo szimuláció segítségével a kamatrés-kockázatot újra kiszámoljuk. A kamatrés-kockázat tőkeszükséglete ebben a forgatókönyvben emelkedik.

Devizaárfolyam-kockázati sokk

A devizaárfolyam-kockázati scenárióban a GRAWE EUR és PLN devizakitettséget vesszük alapul és a HUF-fal szembeni spot árfolyamát sokkoljuk 25%-kal. Végezetül Monte-Carlo szimulációt folytatunk le és kiszámítjuk a devizaárfolyam-kockázatot. A számítások alapján a devizaárfolyam-kockázat tőkeszükséglete nő.

Az összes stressz forgatókönyv eredménye azt mutatja, hogy a GRAWE elegendő szavatolótőkével rendelkezik, hogy a kiszámított tőkeszükségletet fedezni tudja. Megállapítható, hogy jelenleg nincs szükség további menedzsmentintézkedésre.

C.3 Hitelkockázat

A **hitelkockázat** (csődkockázat vagy partner nemteljesítési kockázat is) egy veszteség vagy a pénzügyi helyzet hátrányos alakulásának kockázatát jelöli, amely az értékpapír kibocsátók, üzleti partnerek és más adósok hitelképességének változásából ered, akikkel szemben a biztosító- és viszontbiztosító társaságoknak követeléseik vannak. A hitelkockázat partner nemteljesítési kockázat, kamatrés-kockázat vagy koncentrációs kockázat formájában lép fel.

A továbbiakban ez a fejezet kizárólag a partner nemteljesítési kockázattal foglalkozik. A kamatrés-kockázatot és a koncentrációs kockázatot a C.2 fejezetben már ismertettük.

C.3.1 Kockázati kitettség

A partner nemteljesítési valószínűség a GRAWE-nál első sorban egy (nagyreszt konszernen belüli) üzleti bank vagy egy viszontbiztosítási partner kieséseként jelentkezhet. A harmadik felekkel szembeni követelések kisebb jelentőségűek.

A partner nemteljesítési valószínűség szavatolótőke-szükséglete a teljes SCR 8%-át (*előző év: 5%*) teszi ki, így a GRAWE kockázati profiljában alárendelt szerepe van.

A bankszámlákat nagyreszt GRAWE csoporton belüli bankoknál vezetjük. A viszontbiztosítás is nagyobb részen csoporton belül valósul meg. A Biztosító és a GRAWE csoport magas tőkefeltöltöttsége miatt a partner nemteljesítési valószínűség jól előrejelezhető.

A GRAWE partner nemteljesítési kockázatát a viszontbiztosítási partnerek és az üzleti bankok szigorú kiválasztásával és diverzifikációjával minimalizáljuk.

Alapvetően arra törekszünk, hogy a viszontbiztosítási partnereknek a Standard & Poor's szerint minimum A- minősítése, illetve hosszabb lebonyolítású üzleti kapcsolat esetén minimum A+ minősítése legyen. Viszontbiztosítási szerződéseket csoporton belül is kötünk, ahol az egyes társaságok nem rendelkeznek hitelminősítéssel, de azzal egyenértékű kiváló tőkefeltöltöttséggel bírnak. Ezen kívül ügyelünk a megfelelő diverzifikációra is, mivel egy csoporton kívüli viszontbiztosítás partner részesedése a teljes portfólióban maximum 30% lehet.

Olyan bankokkal törekszünk üzleti kapcsolatra, amelyeknek minimum A Standard & Poor's minősítése van. Amennyiben nincs ilyen minősítése, a szerződő fél belső értékelésének megerősített elemzését kell elvégezni. Ehhez alapul szolgálhatnak más hitelminősítő

intézetek eredményei, üzleti jelentések, piaci tapasztalatok vagy egyéb más információforrások.

Annak érdekében, hogy a partner nemteljesítési kockázatot csökkentsük, a hitelképességre vonatkozó előírások mellett ügyelünk a partnerek megfelelő mértékű szóródására is. A viszontbiztosítás területén is fontos szempont a földrajzi szóródás.

C.3.2 Kockázatkonzentráció

A partner nemteljesítési kockázat első sorban a konszernen belüli bankokat és viszontbiztosítási partnereket érinti, illetve csekély mértékben az egyéb üzleti bankokat és viszontbiztosítási partnereket, amelyekkel hosszú távú üzleti kapcsolatban állunk. Mind a külső bankok mind pedig a csoporton kívüli viszontbiztosítók kiváló hitelminősítéssel rendelkeznek.

A viszontbiztosítás területén úgy valósul meg a diverzifikáció, hogy egy csoporton kívüli viszontbiztosítás partner részesedése a teljes portfólióban maximum 30% lehet.

Az üzleti bankok esetében is több bankkal állunk kapcsolatban; a likvid eszközök rövid távú befektetése időben ingadozik a likviditási szükséglet és a rendelkezésre állás alapján és függ a banki kondícióktól is.

C.3.3 Kockázatcsökkentés

A partner nemteljesítési kockázat esetében a belső kockázatcsökkentő intézkedéseken túlmenően – mint az üzleti bankok és viszontbiztosítási partnerek szigorú kiválasztása, valamint az üzleti partnerek diverzifikációja – egyéb kockázatcsökkentő technikát nem alkalmazunk.

C.3.4 Kockázatérzékenység

A partner nemteljesítési kockázat kockázatérzékenységének megítélésére az alábbi scenáriót számítjuk ki, amely a partner nemteljesítési kockázatot számszerűsíti és a kockázat hatását a Biztosító általános helyzetére vonatkozóan elemezzük:

- Kumulált károk bekövetkezése esetén a viszontbiztosítási partnerek teljes kiesése.

Az eredmények azt mutatják, hogy a fenti forgatókönyv hatása a rendelkezésre álló szavatolótőkére, illetve a tőkeszükségletre nem jelentős.

C.4 Likviditási kockázat

A likviditási kockázat azt a kockázatot jelenti, hogy a Biztosító a pénzügyi kötelezettségek rendezése érdekében, azok esedékességekor nem képes befektetéseit és más eszközeit értékesíteni. A likviditási kockázathoz vezető leggyakoribb okok:

- A likvid eszközök értékének vagy értékesíthetőségének csökkenése.

- Az eszközök és kötelezettségek futamidő szerinti megfeleltetésének hiánya egyre nagyobb.
- A Biztosító elégtelen pénzügyi helyzete.
- Túl alacsony likviditási hányad.

C.4.1 Kockázati kitettség

A fenti definíciónak megfelelő likviditási kockázatot önmagában a standard formula nem képezi le, ennek ellenére a likviditási kockázat megítélése a kockázatkezelési és az ORSA folyamatokban lényeges. Mindenekelőtt egy jelentős kockázat bekövetkezése (pl. természeti katasztrófa esetén) vezethet likviditási hiányhoz.

Annak érdekében, hogy a GRAWE megfelelő likviditását mindig biztosítani tudjuk, a Számviteli osztály és a kiszervezett vagyonkezelési tevékenységet végző vagyonkezelő között heti rendszerességgel történik információcsere a várható kifizetések nagyságáról. Ezzel az eljárással biztosított, hogy a rövid határidejű váratlan kifizetések esetén se keletkezzen likviditási hiány. Abban az esetben, ha rendkívüli likvid pénzeszköz igény lép fel, lehetőségünk van a jó hitelminősítésű kötvényeink egy részét egy napon belül eladni, hogy a szükséges pénzüsszeget biztosítsuk. Ezen kívül a portfóliónkban vannak likvid befektetési jegy elemek, amelyeket szintén rövid idő alatt tudunk értékesíteni.

A fenti okok miatt a GRAWE a likviditási kockázatot alacsonyra értékeli, és nem tartja szükségesnek pótlólagos tőkeszükséglet meghatározását.

C.4.2 Kockázatkonzentráció

A GRAWE a likviditási kockázatok területén nem azonosított kockázatkonzentrációt.

C.4.3 Kockázatcsökkentés

A likviditási kockázat esetében a belső kockázatcsökkentő intézkedéseken túlmenően – mint a rendszeres cash-flow jelentés és cash-flow tervezés – egyéb kockázatcsökkentő technikát nem alkalmazunk.

C.4.4 Kockázatérzékenység

A likviditási kockázat szorosan összefügg más kockázatokkal. Ezért már a többi forgatókönyvet is megnövekedett likviditási szükséglettel számoltuk.

A 2018. évi ORSA folyamat során a GRAWE az alábbi szcenárióelemzéseket folytatta le:

Tömeges törlés

A tömeges törlés szcenárió során – a standard formulához hasonlóan - azzal a feltételezéssel élünk, hogy a GRAWE számára előnyös biztosítási szerződések 40%-a törlésre kerül. A kiinduló állapot legjobb becslésének pénzáramait hasonlítjuk össze a Szolvencia II szerinti szcenáriók pénzáramaival és elemezzük a változásokat. Az első év teljes likviditási szükségletét szembe állítjuk minden olyan likvid eszközzel, amelyeket a

fennálló likviditási szükséglet kiegyenlítésére viszonylag gyorsan fel lehet használni. A GRAWE egyes eszközeinek likviditási képesség szerinti besorolásához a Basel III irányelvben meghatározott likviditási kockázatkezelés jó minőségű likvid eszközök definícióját használjuk fel. Az eredmények azt mutatják, hogy 40%-os tömeges stornó bekövetkezése esetén elegendő eszköz állna rendelkezésre, hogy az így keletkező likviditási szükséglet megfelelő fedezetét a GRAWE biztosítani tudja.

Kumulált károk bekövetkezése esetén a viszontbiztosítási partnerek kiesése

A másik likviditási scenárióként a kumulált károk bekövetkezése esetén kieső viszontbiztosítási partner forgatókönyvet határoztuk meg. Azzal a feltételezéssel élünk, hogy halálos kimenetelű tömegbaleset történik, amelynek során legalább 6 fő meghal, akinek a GRAWE-nál haláleseti kockázatot is tartalmazó biztosítási szerződése van. A magas biztosítási összegű szerződésekre viszontbiztosítási fedezettel rendelkezünk. A kumulált károk scenárió alapján a viszontbiztosítási partnerek a viszontbiztosítási szerződések alapján keletkező kötelezettségeiknek egyáltalán nem vagy csak késve tudnak eleget tenni. Így a GRAWE-nak a károk teljes összegét véglegesen vagy csak átmenetileg önállóan kell finanszíroznia. Az eredmények alapján e forgatókönyv szerint kiszámított pótlólagos likviditási szükségletet a GRAWE mindenkor fedezni tudja.

C.5 Működési kockázat

A **működési kockázat** olyan potenciális veszteséget jelent a céloktól és tervektől való eltérésekkel együtt, melyek a belső folyamatok, munkatársak, rendszerek vagy külső események alkalmatlanságából vagy kudarcából adódnak. A működési kockázathoz soroljuk a jogi kockázatokat és a pénzmosás és terrorizmus finanszírozásából eredő kockázatokat is. A működési kockázatok tipikus esetei azok, amelyek az üzleti tevékenység fennakadását okozzák pl. tűz, robbanás, vagy árvíz miatt, melyek az üzleti tevékenység zavartalan folytatását megnehezítik, ill. ellehetetlenítik; ezen felül azonban szándékos megtévesztés által okozott károk, a napi munkafolyamatokban elkövetett hibák vagy olyan kockázatok is ide tartoznak, amelyek emberi mulasztásból adódnak.

A működési kockázatokat rendszerint nehezebb azonosítani és értékelni, mint más kockázatokat, így a GRAWE különös figyelmet fordít azok lehetséges különböző kifejeződésére és ezeket átfogó módon számításba veszi.

C.5.1 Kockázati kitettség

A GRAWE működési kockázatának tőkeszükségletét a standard formulában a megszolgált díj alapján számítjuk ki és a teljes SCR 14%-át (*előző év: 11%*) teszi ki.

A belső kockázateértékelés során a működési kockázatokat Delphi-módszer alapján szakértői becslésekkel értékeljük, ahol a működési kockázatok azok sokszínűsége miatt részletes alábontásban szerepelnek. A legnagyobb kockázati pozíciót a működési kockázatokon belül a jogi kockázatok teszik ki, ezt követik az egyéb működési kockázatok, a személyügyi kockázatok, a kiszervezési kockázat és végül az informatikai kockázat.

A működési kockázatok területén a hangsúly nem a számszerűsítésen van, hanem a megfelelő intézkedések meghozatalában annak érdekében, hogy a veszélyeket időben

felismerjük, valamint azok következményeit elkerüljük és csökkentjük (lásd a C.5.3 fejezetet).

A működési kockázatok között különös figyelmet fordítunk a kiszervezési kockázatokra. 2016. január 1-től az informatikai tevékenység mellett a vagyonkezelési tevékenységet és a viszontbiztosítási adminisztrációt is kiszerveztük az anyavállalatnak, a Grazer Wechselseitige Versicherung AG-nek.

Kiszervezési szerződéseket kizárólag csoporton belüli vállalattal kötünk. A szerződések tartalmazzák mindkét fél jogait és kötelezettségeit és az informatikai területre szigorú szolgáltatási szinteket is meghatároztunk. A szolgáltatási szintekről szóló megállapodás betartását rendszeresen ellenőrizzük, így a kiszervezéssel kapcsolatos kockázatokat alacsonyra értékeljük.

C.5.2 Kockázatkonzentráció

A GRAWE a működési kockázatok területén nem azonosított kockázatkonzentrációt.

C.5.3 Kockázatcsökkentés

A szakértői becslésekből különböző kockázatcsökkentő intézkedéseket vezetünk le, mint például informatikai üzletmenet folytonossági terv, üzleti folytonossági terv.

A GRAWE az anyavállalat számítástechnikai központjának a szolgáltatásait használja, így egy vállalaton kívüli informatikai rendszer működésétől függ. Az anyavállalat számítástechnikai központja mind technikai szempontból, mind pedig adatbiztonság és kockázatkezelés szempontjából nagyon magas követelményeknek felel meg. Ezt mutatja, hogy a GRAWE AG számítástechnikai központja a „trusted data center” sztenderdek megfelelő II. szintű tanúsítvánnyal és 2018.10.09-től az ISO/IEC 27001:2013 tanúsítvánnyal is rendelkezik.

A GRAWE által használt informatikai rendszerek megfelelnek a pénzügyi intézmények, a biztosítók és a viszontbiztosítók, továbbá a befektetési vállalkozások és az árutőzsdei szolgáltatók informatikai rendszerének védelméről szóló 42/2015. kormányrendeletben meghatározott zártági követelményeknek (tanúsítvány száma: HUNG-T-ZART-372-2018) és a zártági megfelelés összehasonlított értékelése alapján a megfelelés magas színvonalú (Zártági Eltérés Hányados értéke 1,6%).

A GRAWE üzleti folytonossági terve azt a célt szolgálja, hogy rendkívüli eseményt követően a normál üzletmenetet fenntartsa, illetve helyreállítsa.

Az üzletmenet folytonossági terveket és a vészhelyzeti terveket rendszeresen felülvizsgáljuk.

A működési kockázatok esetében kockázatcsökkentő intézkedésnek számítanak a viszontbiztosítás mellett a jól működő belső védelmi vonalak.

Főleg a pénzügykezeléssel foglalkozó területeken léteznek szigorú belső szabályzatok és ellenőrzési eljárások. A belső ellenőrzés az ellenőrzési tervének megfelelően rendszeresen ellenőrzi a belső védelmi vonalak hatékonyságát.

A fenti intézkedéseknek köszönhetően a GRAWE-nál az elmúlt években egyáltalán nem vagy csak csekély mértékű működési kockázat következett be.

C.5.4 Kockázatérzékenység

A GRAWE működési kockázatai kockázatérzékenységének megítélésére az azonosított kritikus folyamatokra a vészhelyzeti tervben különböző forgatókönyveket határoztunk meg. Olyan „legrosszabb eset” szcenáriókat választottunk, amelyek bekövetkezése reálisnak tűnik. Ilyen lehetséges forgatókönyvek az anyavállalati, illetve a helyi informatika hosszabb időtartamra való kiesése, a vezérigazgatóság, illetve a budapesti igazgatóság kiesése (például tüzeset miatt).

A meglévő vészhelyzeti tervben arra is ügyeltünk, hogy a fenti forgatókönyvek egyéb hatásait (például több munkavállaló kiesése hosszabb időtartamra vagy az irodákba való korlátozott bejutási lehetőség) is figyelembe vegyük.

A forgatókönyvek megfelelőségét, valamint az alapul szolgáló feltevéseket a vészhelyzeti tervekkel együtt legalább évente felülvizsgáljuk és az eredményeket a kockázattűrő képesség megítélésekor megfelelő mértékben figyelembe vesszük.

C.6 Egyéb lényeges kockázatok

A GRAWE-nál az alábbi egyéb kockázatokat azonosítottuk, illetve folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- stratégiai kockázat
- reputációs kockázat
- eszköz-forrás menedzsmentből származó kockázat

A fenti kockázatokat a standard formula nem veszi figyelembe. Az ORSA folyamat során egyik fent nevezett kockázatot sem azonosítottuk lényegesként.

Az újonnan fellépő kockázatokat, valamint a GRAWE kockázati profiljában bekövetkező változásokat a bekövetkezett kockázatokról szóló rendszeres jelentéseken és a nem rendszeres (ad-hoc) jelentéseken keresztül gyorsan felismerjük, és – ha szükséges – időben (például kockázatcsökkentő intézkedések formájában) reagálni tudunk rájuk.

C.6.1 Kockázati kitettség

A **stratégiai vagy reputációs kockázat** explicit mennyiségi értékelése csak nagyon nehezen lehetséges, mivel ezek legtöbbször mennyiségileg kihatnak egy vagy több másik kockázati modulban. A stratégiai kockázatok és a reputációs kockázatok értékeléséhez ezért a kockázatbecslés során meghatározott kockázatértékelést alkalmazzuk. Nem lényeges kockázatokról van szó.

Az **eszköz-forrás menedzsment** értékelése stressz teszteken keresztül történik (lásd a C.2.4 fejezetet). Az eredmények azt mutatják, hogy a GRAWE a tőkepiacon esetlegesen bekövetkező extrém forgatókönyvek esetén is elegendő szavatolótőkével rendelkezik.

C.6.2 Kockázatkonzentráció

A GRAWE az egyéb kockázatok területén nem azonosított kockázatkonzentrációt.

C.6.3 Kockázatcsökkentés

A stratégiai és reputációs kockázatok esetében a kockázatcsökkentés középpontjában a vészhelyzeti terv és más intézkedések állnak.

A stratégiai szempontból releváns üzleti döntések részletes kockázatelemzése, mint például a piaci- és versenyfeltételek elemzése, a tőkeszükséglet és a szabályozói környezet elemzése, előzetesen ellensúlyozza a stratégiai kockázatokat.

A reputációs kockázatok nyomon követése és azonosítása a belső kontroll rendszer keretein belül rögzített kockázatokon keresztül történik, ahol speciálisan a többi kockázattal való kölcsönhatását vizsgáljuk, mivel a reputációs kockázat gyakran más kockázatok bekövetkezését jelzi. A lehetséges reputációs kockázatok (többek között konkrét egyedi esetek is) a kéthetente megtartott vezetői értekezleteken kerülnek megvitatásra a vezérigazgató és a résztvevő vezetők között. Ezen kívül az Üzletfolytonossági terv részét képező vészhelyzeti forgatókönyvekben a külső kommunikáció területén speciális intézkedéseket és további eljárásokat határoztunk meg vészhelyzet bekövetkezésének esetére.

C.6.4 Kockázatérzékenység

A hosszútávú stratégiai döntések előtt mindig megfelelő szcenárióelemzéseket végzünk.

C.7 Egyéb adatok

A GRAWE kockázati profiljához kapcsolódó valamennyi lényeges információt tartalmazzák az előző fejezetek.

D. Fizetőképesség céljából végzett értékelés

A Szolvencia II mérlegben az eszközöket és forrásokat gazdasági értéken kell értékelni. Az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 9. cikk (1) és (2) bekezdése alapján az eszközöket és kötelezettségeket, ettől eltérő rendelkezés hiányában, az elfogadott nemzetközi számviteli standardoknak megfelelően kell a mérlegben megjeleníteni.

Az **eszközöket** azon az összegben kell értékelni, amelyen jól tájékozott, üzleti szándékkal rendelkező felek között létrejött, szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügylet során értékesíteni lehetne azokat.

A **forrásokat** azon az összegben kell értékelni, amelyen jól tájékozott, üzleti szándékkal rendelkező felek között létrejött, szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügylet során át lehetne ruházni vagy ki lehetne egyenlíteni azokat.

A Szolvencia II szerinti eszköz- és forrásértékelés a vállalkozás folytatásának elvén alapul.

Az éves beszámoló a hazai számviteli jogszabályok előírásait követi. A könyvvizsgálói záradék a hazai jogszabályi előírásoknak megfelelően elkészített éves beszámolóra vonatkozik.

A következőkben a GRAWE piaci érték alapú mérlegét mutatjuk be, úgy, ahogy az az S.02.01 jelentési táblában 2018.12.31-re vonatkozóan található (összehasonlítva a 2017.12.31-es adatokkal), a fizetőképességről és pénzügyi helyzetről szóló jelentésre vonatkozó előírásoknak megfelelően. A D.1 és D.3 fejezetekben az eszközök és források fizetőképesség céljából végzett értékelésének alapjául szolgáló feltevéseket és módszereket ismertetjük és feltüntetjük a piaci érték alapú értékelés, valamint a magyar számviteli szabályoknak megfelelő értékelés közötti lényeges különbségeket.

A GRAWE 2018.12.31. és 2017.12.31. időpontokra vonatkozó Szolvencia II mérlege a következő (S.02.01):

Mérleg

	Szolvencia II szerinti érték	Szolvencia II szerinti érték	Szolvencia II szerinti érték
	2018.12.31 eFt	2017.12.31 eFt	+/- előző év %
Eszközök összesen			
Immateriális javak	0	0	
Halasztott adókövetelések	625 740	1 128 419	-44,5%
Saját használatú ingatlanok, gépek és berendezések	471 509	579 671	-18,7%
Befektetések (az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződésekhez kapcsolódó eszközök kivételével)	109 844 458	111 869 259	-1,8%
Ingatlanok (a saját használatú ingatlanok kivételével)	120 952	0	
Kötvények	106 340 370	108 418 715	-1,9%
Államkötvények	104 975 950	107 056 322	-1,9%
Vállalati kötvények	1 364 420	1 362 393	0,1%
Kollektív befektetési vállalkozások	3 383 136	3 450 543	-2,0%
Hitelek és jelzáloghitelek	172 068	175 373	-1,9%
Biztosítási kötvényekhez kapcsolódó hitelek	161 860	166 390	-2,7%
Magánszemélyeknek nyújtott hitelek és jelzáloghitelek	10 208	8 983	13,6%
Viszontbiztosítási szerződésekben megterülő összegek, melyből:	-968 993	-653 655	48,2%
Életbiztosítási és az életbiztosításhoz hasonló egészségbiztosítási szerződések, az egészségbiztosítási és az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével	-968 993	-653 655	48,2%
Életbiztosítási szerződések, az egészségbiztosítási és az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével	-968 993	-653 655	48,2%
Biztosítási és biztosításközvetítőkkel szembeni követelések	336 500	348 989	-3,6%
Követelések (kereskedési, nem biztosítási)	239 959	88 436	171,3%
Készpénz és készpénz-egyenértékesek	1 246 993	884 701	41,0%
Egyéb, máshol nem kimutatott eszközök	16 083	7 424	116,6%
Eszközök összesen	111 984 318	114 428 617	-2,1%
Kötelezettségek			
Biztosítástechnikai tartalékok – nem-életbiztosítási szerződések	0	0	
Biztosítástechnikai tartalékok – Életbiztosítás (az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével)	87 941 444	86 752 685	1,4%
Biztosítástechnikai tartalékok – Egészségbiztosítás (életbiztosításhoz hasonló szerződések)	87 941 444	86 752 685	1,4%
Legjobb becslés	85 428 697	84 651 605	0,9%
Kockázati ráhagyás	2 512 747	2 101 080	19,6%
Biztosítástechnikai tartalékokon kívüli tartalékok	238 921	188 014	27,1%
Viszontbiztosítókkal szembeni letéti kötelezettségek	28 659	20 532	39,6%
Halasztott adókötelezettség	2 024 865	2 902 822	-30,2%
Biztosítási és biztosításközvetítőkkel szembeni kötelezettségek	838 018	533 507	57,1%
Viszontbiztosítási kötelezettségek	167 547	204 443	-18,0%
Kötelezettségek (kereskedési, nem biztosítási)	78 224	87 512	-10,6%
Egyéb, máshol nem kimutatott kötelezettségek	38 664	7 553	411,9%
Kötelezettségek összesen	91 356 341	90 697 069	0,7%
Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete	20 627 977	23 731 547	-13,1%

9. táblázat: S.02.01.01 Szolvencia II szerinti mérleg

D.1 Eszközök

D.1.1 Magyarázat az eszközök kategóriánkénti értékelési különbségeihez

D.1.1.1 Immateriális javak

Az immateriális javak értéke a Szolvencia II mérlegben 0 Ft volt 2018.12.31-én, a hazai számviteli szabályok szerint elkészített mérlegben pedig 13 663 eFt volt.

D.1.1.2 Halasztott adó követelés

A Szolvencia II mérlegben 625 740 eFt halasztott adókövetelést mutatott ki a GRAWE 2018.12.31-én.

A hazai jogszabályok szerint elkészített számviteli beszámolóban halasztott adót a GRAWE nem mutat ki.

A halasztott adókkal kapcsolatos részletesebb információ a D.1.2.3 fejezetben található.

D.1.1.3 Saját használatú ingatlanok és tárgyi eszközök

A Szolvencia II mérlegben a telkek és épületek piaci értékét kell szerepeltetni. A gazdasági mérlegben szereplő érték meghatározásánál a D.4.2 fejezetben leírtak szerint jár el a GRAWE.

A telkeket a hazai számviteli előírások szerint bekerülési értéken kell szerepeltetni, az épületeket és tárgyi eszközöket pedig előállítási vagy bekerülési értéken, csökkentve az elszámolt értékcsökkenéssel.

Az eltérő értékelési módszerek miatti különbség jelentkezik a gazdasági érték és a magyar könyv szerinti érték között. A 2018.12.31-i időpontra vonatkozó Szolvencia II mérlegben ezen a soron 471 509 eFt mutatott ki a GRAWE, a hazai számviteli szabályok szerinti érték 443 305 eFt, vagyis a különbség -28 204 eFt.

D.1.1.4 Befektetési célú telkek és épületek

A Sopron Bank Burgenland Zrt-nek bérbe adott terület az irodaház területének 22,8%-át teszi ki, amelynek megfelelő piaci értéket - a saját használatú ingatlan soron levő értéket csökkentve - a befektetési célú épületek között mutatjuk ki. 2017. évben ez az elkülönítés nem történt meg. A gazdasági mérlegben szereplő érték meghatározásánál a D.4.2 fejezetben leírtak szerint jár el a GRAWE.

A telkeket a hazai számviteli előírások szerint bekerülési értéken kell szerepeltetni, az épületeket pedig előállítási vagy bekerülési értéken, csökkentve az elszámolt értékcsökkenéssel.

Az eltérő értékelési módszerek miatti különbség jelentkezik a gazdasági érték és a magyar könyv szerinti érték között. A 2018.12.31-i időpontra vonatkozó Szolvencia II mérlegben

ezen a soron 120 952 eFt mutatott ki a GRAWE, a hazai számviteli szabályok szerinti érték 112 622 eFt, vagyis a különbség -8 330 eFt.

D.1.1.5 Részvények, kötvények, befektetési jegyek (kivéve unit-linked)

Ezen vagyontárgyak gazdasági értéke az értékelés időpontjában fennálló valós értéknek felel meg. A valós érték meghatározáshoz, ami tartalmazza a fordulónapig elhatárolt kamatok összegét is, a D.1.2.2 fejezetben leírt értékelési hierarchiát használjuk.

A nem a befektetési egységhez kötött életbiztosításokhoz tartozó részvények, kötvények és befektetési jegyek (kollektív befektetési vállalkozás) értékelése a magyar mérlegben értékvesztéssel csökkentett, visszairással növelt bekerülési értéken történik.

A következő táblázat mutatja az eltérő értékelési módszerek miatti különbséget a gazdasági érték és a magyar könyv szerinti érték között.

	Szolvencia II szerinti érték	Hazai számviteli szabályok szerinti érték
	2018.12.31	2018.12.31
	eFt	eFt
Befektetések (az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződésekhez kapcsolódó eszközök kivételével)	109 844 458	98 012 853
Ingtatlanok (a saját használatú ingatlanok kivételével)	120 952	112 622
Kötvények	106 340 370	94 656 095
Államkötvények	104 975 950	93 318 793
Vállalati kötvények	1 364 420	1 337 302
Kollektív befektetési vállalkozások	3 383 136	3 244 136

10. táblázat: Befektetések értéke a hazai és a Szolvencia II szabályok szerint

D.1.1.6 Hitelek és jelzáloghitelek

A magánszemélyeknek nyújtott hitelek és jelzáloghitelek (munkavállalói kölcsönök) és a biztosítási kötvényekhez kapcsolódó hitelek (kötvénykölcsönök) esetében a Szolvencia II szerinti gazdasági érték megfelel a magyar könyv szerinti értéknek (172 068 eFt).

Az elmúlt üzleti évben ezeken a mérlegsorokon nem mutattunk ki értékelésből származó különbséget.

D.1.1.7 Viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek (Biztosítástechnikai tartalékok VB része)

A Szolvencia II szerinti mérleg és a magyar éves beszámoló szerinti értékelési módszerek közötti különbséget a D.2.1.3 fejezetben mutatjuk be.

Az eltérő értékelési módszerek miatti különbség jelentkezik a gazdasági érték és a magyar könyv szerinti érték között. A 2018.12.31-i időpontra vonatkozó Szolvencia II mérlegben ezen a soron -968 993 eFt mutatott ki a GRAWE, a hazai számviteli szabályok szerinti érték pedig 324 894 eFt.

D.1.1.8 Biztosítási és biztosításközvetítőkkal szembeni követelések

A mérleg e során az ügyfelekkel szembeni biztosítási követeléseket és a biztosításközvetítőkkal szembeni követeléseket kell kimutatni.

A Szolvencia II mérlegben a követeléseket gazdasági értéken kell szerepeltetni és azzal a feltételezéssel kell élni, hogy ezeknek a követeléseknek a lejáráta kevesebb, mint 12 hónap. Ezen rövid lejáratú követelések értékének meghatározásakor a nominális értékből kell kiindulni, ami megegyezik a számviteli törvény szerinti beszámolóban szereplő értékükkel.

A mérleg e során kimutatott eszközök Szolvencia II mérlegben levő gazdasági értéke és a hazai számviteli szabályok szerinti érték nem különbözik (336 500 eFt).

D.1.1.9 Egyéb, nem biztosítási ügyletből származó követelések

Az egyéb követelések magukba foglalják a nem biztosítási ügyletből származó követeléseket, mint például adóhatósággal szembeni követelések (adótúlfizetés), szállítói előlegek, munkavállalókkal szembeni egyéb követelés (munkáltatói kölcsön kivételével).

A Szolvencia II mérlegben e követelések gazdasági értéken szerepelnek és azzal a feltételezéssel kell élni, hogy ezeknek a követeléseknek a lejáráta kevesebb, mint 12 hónap. Ezen rövid lejáratú követelések értékének meghatározásakor a nominális értékből kell kiindulni, ami megegyezik a számviteli törvény szerinti beszámolóban szereplő értékükkel.

Az elmúlt üzleti év végén az egyéb követelések esetében a Szolvencia II gazdasági érték és a hazai számviteli szabályok alapján meghatározott érték között különbséget nem mutattunk ki, mindkét érték 239 959 eFt volt.

D.1.1.10 Készpénz és készpénz-egyenértékesek

Készpénz és pénzeszközök magukba foglalják a magyar forintot és a külföldi fizetőeszközt (eurót) is. A külföldi fizetőeszközben fennálló bankszámlák és házipénztár egyenlegeit az év végi hivatalos MNB árfolyamon kell forintra átváltani.

A készpénz és pénzeszközök értékelése a számviteli törvény szerinti beszámolóban nominális értéken történik, kivéve, ha leértékelés válik szükségessé. Ez az érték megfelel az IFRS szerinti jelenértéknek. Ebből adódóan a Szolvencia II mérlegbeli érték és a hazai számviteli szabályok szerinti beszámolóban szereplő érték között nincs különbség, 2018.12.31-én mindkét érték 1 246 993 eFt volt.

D.1.1.11 Egyéb, máshol nem kimutatott eszközök

A mérleg e során az elhatárolásokat kell kimutatni (egyéb aktív időbeli elhatárolások). Az értékpapírok és a lekötött betét kamatelhatárolása az adott értékpapír és lekötött betét piaci értékét növeli, így az azoknak megfelelő mérlegsorokon kerülnek kimutatásra.

A Szolvencia II szerinti értékük az arányosság elvére tekintettel, megegyezik a számviteli törvény szerinti beszámolóban szereplő értékkel, mindkét érték 16 083 eFt.

D.1.2 A Szolvencia II szerinti értékelési alapelvek

D.1.2.1 Immateriális javak

A hazai számviteli szabályok alapján készült számviteli beszámolóban az immateriális javakat értékcsökkenéssel csökkentett bekerülési értéken mutatjuk ki. A terv szerinti értékcsökkenés értéke évi 33%.

A Szolvencia II mérlegben szereplő gazdasági érték meghatározásakor az immateriális javakat általánosságban 0 Ft értéken mutatjuk ki, mivel ezen eszközök esetében nem áll rendelkezésre aktív piacról származó egyedi piaci ár.

D.1.2.2 Pénzügyi eszközök értékelési modelljei

A nem unit-linked életbiztosításokhoz kapcsolódó részvények és befektetési jegyek valós értéke - amelyek nem fix kamatozású értékpapírok, kötvény vagy más fix kamatozású értékpapírok - megfelel a piaci vagy a tőzsdei árnak.

A kötvényekre elhatárolt kamatok a Szolvencia II mérlegben a piaci érték részét képezik, így az összehasonlíthatóság érdekében a hazai számviteli szabályok szerinti érték is tartalmazza azokat.

Az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 10. cikke tartalmazza az alábbi, a Szolvencia II szerinti piaci érték meghatározásához alkalmazott értékelési hierarchiát.

D.1.2.2.1 Aktív piacon jegyzett ár (1. szint)

A pénzügyi eszközök értékelése az azonos eszközök aktív piacán jegyzett áron alapul.

Aktív piac definíciója

Aktív piacon az adott eszközzel megfelelő mennyiségben és gyakorisággal kereskednek, így az árra vonatkozó információk folyamatosan elérhetőek. Ha egy pénzügyi eszközt egy elismert/tőzsdei piacon kezelnek, azt jegyzett pénzügyi instrumentumnak hívják. Nem előírás, hogy rendszeres tranzakciókra kerüljön sor független felek között, de az alacsony értékesítési volumen, a kevés számú tranzakció és a nagy különbség a vételi és ajánlati ár között általában az aktív piac hiányát jelzi.

A likviditás másik jellemzője a kibocsátás volumene. Általánosságban elmondható, hogy a kibocsátás szokásos piaci feltételek mellett kb. 500 millió EUR összegtől likvid.

A GRAWE az értékelés során azzal az alapvető feltételezéssel él, hogy az egyedi kötvények az adott állam valutájában likvidnek tekinthetők.

A jegyzett piaci ár meghatározásához használt árak forrása

Piaci árként a letétkezelők által havonta kiadott letéti igazolásokon szereplő piaci árat alkalmazzuk.

D.1.2.2.2 Ellenőrizhető piaci adatokon alapuló értékelési módszerek (2. szint)

Abban az esetben, ha nincs az eszköznek jegyzett piaci ára, vagy az eszköz piaca nem aktív piac, hasonló eszköz aktív piacán jegyzett árak is alkalmazhatók a valós érték meghatározásához, a megfelelő módosításokkal.

D.1.2.2.3 Modellértékelések (3. szint)

Abban az esetben, ha sem aktív piaci ár (1. szint), sem ellenőrizhető piaci adat (2. szint) nem áll rendelkezésre, feltételezéseken és becsléseken alapuló értékpapír értékelési modellt használunk a valós érték meghatározásához.

A GRAWE olyan értékelési eljárást alkalmaz, amelyhez adott körülmények között elegendő adat áll rendelkezésre, hogy a valós értéket megállapítsa, és ami összhangban van az IFRS 13-ban előírtakkal (megfelelően ellenőrizhető bemeneti adatok használatának maximalizálása és a nem ellenőrizhető bemeneti adatok minimalizálása).

Amennyiben a modell legfontosabb paramétereit ellenőrizni lehet a piacon (hozam görbe, hitelkamatok) az értékelésre kerülő értékpapírt ezzel a modellel értékeljük.

Az a cél, hogy amikor értékelési modellt alkalmazunk, olyan árat állapítsunk meg, amelyen jól tájékozott, ügyleti szándékkal rendelkező felek között szokásos piaci feltételek szerint lebonyolított ügyletekben eszközök gazdát cserélhetnek, illetve kötelezettségek átruházhatók vagy teljesíthetők.

A következő 3 értékelési modell felel meg a jogszabályban előírtaknak:

- **piaci megközelítés** - piaci ügyletek során keletkező információkon alapul, mint az ár vagy egyéb lényeges információ, azonos vagy hasonló eszközökkel, kötelezettségekkel vagy eszköz- és kötelezettségcsoportokkal. A piaci megközelítéssel összeegyeztethető értékelési technikák közé tartozik a mátrixalapú árazás.
- **költségalapú megközelítés** - azt az összeget tükrözi, amelyre az adott pillanatban szükség lenne egy eszköz kapacitásának pótlásához (aktuális helyettesítési költség).
- **eredmény szempontú megközelítés** - amely a jövőbeli összegeket, így a pénzáramlásokat vagy a bevételeket, kiadásokat egyetlen aktuális összeggé konvertálja. A valós értéknek tükröznie kell az adott jövőbeli összegekkel kapcsolatos aktuális piaci várakozásokat.

Nem ellenőrizhető bemeneti adat alapján csak akkor kalkulálunk valós értéket, ha ellenőrizhető bemeneti adatok nem állnak rendelkezésre. Ha egy vállalat nem ellenőrizhető inputokat dolgoz ki az adott körülmények között rendelkezésre álló legjobb információk felhasználásával, azok magukban foglalhatnak vállalat-specifikus információkat is. Ezért figyelembe kell venni a piaci szereplők feltevéseire vonatkozó összes információt.

Amennyiben nem ellenőrizhető inputokat használunk fel, a vállalat-specifikus adatokat ki kell igazítani.

D.1.2.2.4 Pénzügyi eszközök értékcsökkenése

A GRAWE legalább évente egyszer ellenőrzi, hogy az eszköz értékcsökkenésének objektív jellemzői fennállnak-e. Minden eszköz esetében speciális értékcsökkentő tényezőket határoznak meg.

Az egyes eszközök értékcsökkentő tényezői, jellemzői lehetnek pl.:

- fizetési hátralék
- sikertelen helyreállítási intézkedések
- fizetéseképtelenség és túlzott eladósodás veszélye
- hitelfelvő fizetési kötelezettségeinek elhalasztása
- fizetéseképtelenségi eljárás megindítása

D.1.2.3 Halasztott adók

A halasztott adó értékének alapja, minden egyes eszköz és forrás esetében a Szolvencia II mérlegbeli gazdasági érték és az adómérlegben szereplő érték különbsége. A halasztott adó értékének alapját meg kell szorozni a társaságra vonatkozó átlagos adókulccsal. A halasztott adó követelést a Szolvencia II mérleg eszköz oldalán a „Halasztott adó követelés” soron mutatjuk ki és nem vonjuk össze a forrás oldalon kimutatott halasztott adó kötelezettséggel.

A Biztosító csak akkor mutathat ki halasztott adókövetelést, ha valószínű, hogy a jövőben olyan adóköteles nyereség fog termelődni, amellyel a halasztott adókövetelés szembeállítható, figyelembe véve a fel nem használt adókedvezmények és a fel nem használt negatív adóalapok továbbvitelének időkorlátjaira vonatkozó jogi vagy szabályozási előírásokat.

Halasztott adókötelezettségként kell kimutatni, ami egy jövőben várható adóterhet testesít meg. A halasztott adóköveteléseket/kötelezettségeket nem kell diszkontálni.

Az Nyereségadókról szóló IAS 12 alapján fennálló állandó különbségek nem tartoznak a halasztott adó alá és ezért a Szolvencia II mérlegben nem kell figyelembe venni.

A GRAWE a Szolvencia II mérlegében 2018.12.31-re vonatkozóan az alábbi halasztott adóköveteléseket és halasztott adókötelezettségeket mutatta ki:

	Szolvenca II mérlegérték eFt	Magyar adóérték eFt	Átlagos adókulcs %	Halasztott adó aktíva eFt	Halasztott adó passzíva eFt
Eszközök					
Immateriális javak	0	13 663	17,07%	2 332	0
Ingatlanok	592 461	553 608	17,07%	0	6 632
Államkötvények	104 975 950	93 318 793	17,07%	0	1 989 877
Vállalati kötvények	1 364 420	1 337 302	17,07%	0	4 629
Befektetési jegyek	3 383 136	3 244 136	17,07%	0	23 727
Visszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek	-968 993	324 894	17,07%	220 866	0
Összesen:				223 199	2 024 865
	Szolvenca II mérlegérték eFt	Magyar adóérték eFt	Átlagos adókulcs %	Halasztott adó aktíva eFt	Halasztott adó passzíva eFt
Források					
Biztosítástechnikai tartalékok	87 941 444	85 789 277	17,07%	367 375	0
<i>Legjobb becslés</i>	85 428 697		17,07%	0	0
<i>Risk margin</i>	2 512 747		17,07%	0	0
Egyéb, nem biztosítástechnikai tartalékok	238 921	32 909	17,07%	35 166	0
Összesen:				402 541	0
Halasztott adó összesen:				625 740	2 024 865

11. táblázat: Halasztott adók

D.1.3 Becslésben vagy értékelésben történt releváns változások a jelentéstételi időszakban

Az alkalmazott becslésekben és értékelésekben nem történt releváns változás a jelentéstételi időszakban.

Az ingatlanok piaci értékét az előző évektől eltérően, az IFRS 13 előírásainak megfelelően diszkontált cash-flow módszerrel határoztuk meg (előző években szakértői becslést alkalmaztunk). Az értékelési módszer megváltoztatása nem okozott jelentős változást az ingatlanok gazdasági értékében.

D.2 Biztosítástechnikai tartalékok

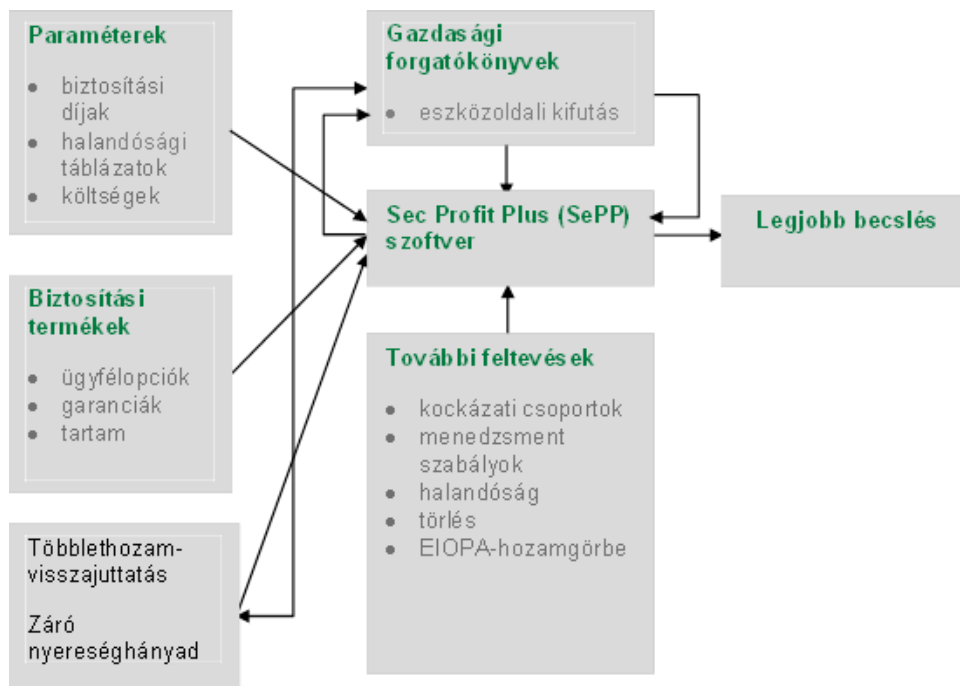
D.2.1.1 A tartalékszámítás általános elvei

A biztosítástechnikai tartalékok testesítik meg a Biztosító ügyfeleinek minden olyan követelését a Biztosítóval szemben, amelyek a biztosítási szerződésből fakadnak. A számviteli biztosítástechnikai tartalékok számítása biztosításmatematikai elvek alapján történik. A Szolvencia II rendszerben a biztosítástechnikai tartalékok értéke egy ún. legjobb becslés összegből és a hozzá kapcsolódó kockázati ráhagyásból áll össze. A kockázati ráhagyás számításának módját a D.2.3 fejezet tartalmazza.

D.2.1.1.1 Életbiztosítási ág

Az életbiztosítási ágban a legjobb becslés értékét a szerződések hosszú tartama és ezzel összefüggésben a tőke- és pénzpiaci hozamok alakulása miatt csak szimulációval (nagy számú elképzelt hozamforgatókönyv eredményének kiszámításával) lehet meghatározni.

A tartalékszámítás során a kiindulópont a biztosítási szerződések aktuális állapota. A Szolvencia II érték meghatározásához nem a díjkalkulációnál alkalmazott, biztonsági pótlékokat tartalmazó számítási paramétereket, hanem a tényleges tapasztalati adatokon nyugvó becsült értékeket alkalmazza a Biztosító. Emellett a biztosítási szerződések egyéb jellemző egyéb paraméterei (pl. garantált technikai kamatláb, többlethozam-visszajuttatás mértéke, stb.) is figyelembevételre kerülnek. Ahhoz, hogy a biztosítási szerződések esetében meghatározható legyen a jövőbeli évek többlethozam-jóváírásának, illetve ezen nyereség kifizetések várható összege és ennek jelenre vetített tartalékértéke, a Biztosítónak tartalékszámító program segítségével szimulációs eljárásokkal kell modelleznie a pénz- és tőkepiaci hozamok jövőbeli alakulását. A szimulációs eljárás során a Biztosító ún. gazdasági forgatókönyveket állít elő a jövőbeli hozamok alakulására, amely által meghatározható a jövőben keletkező hozamtömeg és hogy ebből a visszajuttatási szabályok alapján mennyi többlethozam (nyereség) írható jóvá a biztosítási szerződéseken a jövőben. Ezen forgatókönyvek eredményeinek „átlaga” adja a legjobb becslés értéket. A visszajuttatás mértéke részben jogszabályi kötelezettségen, részben a szerződési feltételekből ered, de jelentős szerepe van a jövőbeli felsővezetői intézkedéseket modellező szabályrendszernek is, amely összhangban van a Biztosító által jelenleg alkalmazott üzleti gyakorlattal és stratégiával. Az ilyen modellezett felsővezetői döntések határozzák meg például, hogy a tartalékszámító program a jövőre vonatkozóan ténylegesen mekkora nyereség jóváírását szimulálja. A fentiek figyelembevételével áll elő a legjobb becslés kifutása az egyes években. A legjobb becslés számítása a szimulációs modul is tartalmazó számítóprogram, a Sec Profit Plus szoftver segítségével történik.

9. ábra: A Szolvencia II biztosítástechnikai tartalékok legjobb becslés számításának sematikus bemutatása

D.2.1.2 A biztosítástechnikai tartalékok értéke üzletágak (LoB-ok) szerint

A Szolvencia II rendszerben a biztosítástechnikai tartalékok értéke egy ún. legjobb becslés összegből és a hozzá kapcsolódó kockázati ráhagyásból áll össze, amelynek számítását legalább az üzletágak (LoB) szintjén el kell végezni.

Megfelelő díjképzés és az éves díjfizetésű szerződések túlsúlya mellett negatív előjelű tartalékok is előállhatnak. Amennyiben egyes üzletágak esetében ez tapasztalható, az azt jelenti, hogy az adott üzletágot a Biztosító nyereségesen műveli. Mivel a díjtartalék számításánál nemcsak a kárrendezési költségeket, hanem az igazgatási költségeket is figyelembe kell venni, más üzletágak esetében pozitív lehet a jövőbeli bevételek és kiadások jelenbeli „egyenlege”. Ez annyit jelent, hogy a Biztosító jövőben várható kiadásai meghaladják a jövőben várhatóan egyre csökkenő díjbevételeket. Egyes esetekben ennek oka lehet például az is, hogy a biztosítási kötelezettségek egy részére viszontbiztosítási fedezetet kötnek.

D.2.1.3 Viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek

A viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek a bruttó és a nettó biztosítástechnikai tartalékok különbözeteként adódnak. A viszontbiztosítás lényege, hogy a biztosító „ügyfélként” jelenik meg egy másik (viszont)biztosítónál, akinek viszontbiztosítási díjat fizet, cserébe azonban a viszontbiztosítónak bizonyos feltételek teljesülése esetén meg kell térítenie a biztosító által fizetendő kárösszegeket, továbbá jellemzően jutalékot kell fizetnie a viszontbiztosításba vett állomány után és a viszontbiztosítási állományon elért nyereség egy részét is meg kell osztania a biztosítóval. A Biztosító több nemzetközi (köztük a biztosítói csoporthoz tartozó) viszontbiztosítónál is rendelkezik viszontbiztosítási megállapodással. Bruttó biztosítástechnikai tartalékról akkor beszélünk, ha nem vesszük figyelembe a viszontbiztosítási megállapodások hatását, nettó biztosítástechnikai

tartalékokról pedig akkor, ha a viszontbiztosítási megállapodások hatását is figyelembe vesszük a tartalékok számításánál. A kettő közötti különbség azon összeget jelenti, amely a viszontbiztosítási szerződésekből ered: azaz a viszontbiztosítónak a jövőben fizetendő összegek (pl. viszontbiztosítási díj) és a viszontbiztosító által fizetendő összegek (pl. károk megtérítése, jutalék, stb.) egyfajta „egyenlegét” a jelen időpontra vonatkozóan. A Biztosító esetében a viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összeg negatív, azaz a viszontbiztosítónak jövőben fizetendő díjak mérsékelten meghaladják a várható kármegtérítéseket. Az összeg növekedése a viszontbiztosítási pénzáramlások modellezésének megváltozott módszertanára vezethető vissza, amely pontosabb becslést tett lehetővé az előző évhez képest.

LoB	Biztosítási üzletág	Bruttó biztosítástechnikai tartalékok		Nettó biztosítástechnikai tartalékok		Viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek	
		2018.12.31	2017.12.31	2018.12.31	2017.12.31	2018.12.31	2017.12.31
30	Nyerésrészesedéssel járó biztosítás	89 194 966	88 425 447	89 732 775	88 711 917	-537 809	-286 471
32	Egyéb életbiztosítások	-1 253 522	-1 672 761	-822 338	-1 305 578	-431 184	-367 184
	Aktív viszontbiztosítás	0	0	0		0	0
	Életbiztosítási ág összesen	87 941 444	86 752 685	88 910 437	87 406 340	-968 993	-653 655
	Nem-életbiztosítási szerződésekből eredő biztosítási kötelezettségekhez kapcsolódó járadékok	0	0	0	0	0	0

12. táblázat: A biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II szerinti értéke az életbiztosítási ágban (eFt)

Az életbiztosítási ági kötelezettségekhez – tartalékképzési módszertanuk és kockázati jellegük alapján – szorosan kapcsolódnak azon nem életbiztosítási szerződésekből eredő járadékfizetési kötelezettségek, amelyekre az életbiztosítási ági elvek alapján kell a biztosítástechnikai tartalékokat megképezni. A Biztosító 2018. év végén nem rendelkezett ilyen állománnyal.

D.2.1.4 A biztosítástechnikai tartalékok számításával összefüggő bizonytalanság értékelése

D.2.1.4.1 Életbiztosítási ág

A Sec Profit Plus (SePP) tartalékszámító program két fő modulból áll: egyik modul az ügyfelek biztosítási szerződéséből eredő kötelezettségeinek biztosító által garantált értékét (ún. garantált tartalékrészt) számítja, a szimulációs modul pedig az ügyfelek számára a jövőben várhatóan visszajuttatandó többlet hozam összegét (nyereséget). A garantált tartalékrész számítása a szerződések pénzáramlása alapján, a statisztikai módszerekkel előállított várható halandósági, törlési, díjmentesítési valószínűségek felhasználásával és jelenérték alkalmazásával valósul meg. A biztosítástechnikai tartalékok számításával összefüggő bizonytalanság értékelésénél meg kell különböztetni a determinisztikus (garantált) és a szimulációs részt.

a) Determinisztikus rész

A legjobb becslés értéke az alábbi három tényező mentén határozódik meg:

1. szerződésből eredő pénzáramlások,
2. valószínűségek,

3. diszkontfaktor (jelenérték számítás).

A szerződésből eredő pénzáramlások a biztosítási szerződés és a biztosítási feltételek alapján jogilag meghatározhatóak és a diszkontrátákhoz is előzetesen rendelkezésre állnak a Szolvencia II hatálya alá tartozó európai biztosítók által egységesen alkalmazandó devizanemenkénti hozamgörbék. Ez utóbbiakkal kapcsolatos bizonytalanságot a szavatolótőke-szükséglet számítás során a kamatláb-kockázati sokkok mellett a saját kockázat- és szolvenciaértékelés keretében egyedi forgatókönyvek segítségével becsüli a Biztosító. A rendszerszintű hozamkockázat (azaz a hozamkockázat azon része, amely kockázatmentesítéssel tovább nem csökkenthető) az opciók és garanciák időértékének becslésénél kerül figyelembevételre. Az alkalmazandó valószínűségek tekintetében is jellegéből adódóan azonosítható bizonytalanság, ugyanis ezeket a Biztosító különböző matematikai-statisztikai módszerek alkalmazásával becsli jellemzően múltbeli adatok felhasználásával, így a kockázatok időben változhatnak a múlthoz képest. A tényleges halandósági, törlési és díjmentesítési valószínűségek becslésénél azt feltételezi a Biztosító, hogy a várható pénzáramlások jelenértéke nagymértékben megfeleltethető a (halandóság és törlés tekintetében) sztochasztikus (véletlentől is függő) jelenértékek várható értékének.

b) Szimulációs rész

A legjobb becslés szimulált részét a garantált részben leírtakon túl a keletkezett többlethozam, az ennek visszajuttatására alkalmazott felsővezetői intézkedési szabályrendszer és a szimulált hozamgörbék előállítási módszertana határozza meg. Ezek együttesen határozzák meg, hogy a Biztosító a várható jövőbeli forgatókönyvek alapján, a jövőben feltételezett többlethozam-visszajuttatási intézkedések mentén mekkora összegű nyereség visszajuttatását becsüli a jövőre vonatkozóan. A feltételezett többlethozam-visszajuttatási döntések jelentősen befolyásolják a legjobb becslés szimulált részének értékét, mert ezek változása közvetlenül a jóváírandó nyereség pénzáramlások nagyságára hat. Ezért ügyel arra a Biztosító, hogy e döntések modellezése minél közelebb álljon a valóságos, korábban is alkalmazott döntések jellegéhez.

D.2.1.5 Jelentős változások a biztosítástechnikai tartalékok számításánál alkalmazott módszertanban, feltevésekben

A SePP tartalékszámító programban az alábbi változtatások történtek az előző jelentéshez használt programverzióhoz képest:

- a korábbi SePP 2.2 verziót az új programkörnyezetben kifejlesztett SePP 3 program váltotta fel;
- Az önálló „GRAWE_HU” felsővezetői intézkedési szabályrendszer kialakítása a programon belül, amely kifejezetten a Biztosítóra lett szabva a hazai jogszabályi előírások figyelembevételével;
- a szimuláció során keletkező nyereségpénzáramlások és az eszközök piaci és könyv szerinti értéke közötti különbség (ún. csendes tartalékok) „kiosztása” az ügyfelek számára a szimuláció utolsó évében (azaz ezek figyelembevétele a jövőbeli diszkrecionális nyereségrészesedés tartalékában).

Az input adatok és feltevések előállításánál, illetve módszertanban alkalmazott változtatások:

- a viszontbiztosítási pénzáramlások modellezése nem viszontbiztosítási arányszámok becslésével, hanem szerződésszinten történik, amely pontosabb becslést eredményez;
- a befektetéskezelési költségek pénzáramlásainak modellezése az eszköz- és többlethozam-visszajuttatási szimuláció során;
- a tapasztalati halandósági valószínűségek új módszertan alapján kerültek meghatározásra;
- új arányszámok a tényleges költségek becsléséhez;
- új volatilitásértékek az (állampapírokon kívüli) eszközök piaci árfolyamának modellezéséhez.

A módszertanban, illetve feltevésekben bekövetkező egyes változások, változtatások mennyiségi hatással is jártak, amely közül három emelendő ki:

- a viszontbiztosítási pénzáramlások számítási módszertanának megváltozása abszolút értékben kb. 315 millió Ft-tal növelte a viszontbiztosításból megtérülő összeg értékét, míg
- a befektetéskezelési költségek modellezése a szimulációs részben mintegy 158 millió Ft-tal növelte a legjobb becslés értékét;

a szimuláció végén megmaradó, még ki nem fizetett nyereségrészek és az eszközök csendes tartalékának figyelembevétele a jövőbeli diszkrecionális nyereségrészek tartalékértékében kb. 67 millió Ft-tal növelte a jövőbeli diszkrecionális nyereségrészesedések tartalékát.

D.2.1.6 A Szolvencia I és Szolvencia II értékelési eljárások közötti különbség mennyiségi és minőségi értékelése LoB-onként; az alkalmazott értékelési elvek, módszertanok és feltevések közötti különbségek bemutatása

Az alábbi táblázatban bemutatjuk a számviteli biztosítástechnikai tartalékok értéke (könyv szerinti érték), illetve a biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II szerinti értéke közötti különbséget. A számviteli biztosítástechnikai tartalék a hagyományos könyvvezetési szabályok szerint kimutatott érték, míg a tartalékok Szolvencia II értéke az ún. piackonzisztens értékelési eljárás szerint kiszámolt összeg. A piackonzisztens eljárás során a jogszabályi előírások alapján, minél több piaci információt felhasználva határozza meg a Biztosító a biztosítástechnikai tartalékok értékét.

Tartalékok Szolvencia II szerinti bruttó értéke **Tartalékok bruttó könyv szerinti értéke**

LoB	Biztosítási üzletág	2018.12.31	2017.12.31	2018.12.31	2017.12.31
30	Nyeresség részesedéssel járó biztosítás	89 194 966	88 425 447	85 720 320	79 949 739
32	Egyéb életbiztosítások	-1 253 522	-1 672 761	733 703	822 795
	Aktív viszontbiztosítás	0	0	0	0
	Életbiztosítási ág összesen	87 941 444	86 752 685	86 454 023	80 772 534
	Nem-életbiztosítási szerződésekből eredő biztosítási kötelezettségekhez kapcsolódó járadékok	0	0	0	0

13. táblázat: A biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II szerinti, illetve könyv szerinti értéke (eFt)

Az egyes értékelési eljárásokat a hierarchia-sorrendnek megfelelően lehet csak alkalmazni, amely sorrend megfeleltethető a Bizottság egyes nemzetközi számviteli standardok elfogadásáról szóló 1126/2008/EK rendeletében foglaltaknak. A számviteli biztosítástechnikai tartalékok értéke, valamint a biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II értéke közötti különbség az eltérő mögöttes feltevések alkalmazására vezethető vissza, amelyek közül a legfontosabbakat az alábbi táblázatban foglaltunk össze:

	Könyv szerinti értékelés	Szolvencia II értékelés
Általános értékelési eltérések	nemteljesítési valószínűség nincs figyelembevéve	a partnerek nemteljesítési valószínűségeinek figyelembevétele
	a szerződő magatartása nincs figyelembe véve	a szerződő magatartása befolyásolja a tartalék értékét
	a gazdaság jövőbeli alakulása nem hat a tartalék értékére	előrejelzések a gazdaság jövőbeli alakulására
	a többlethozam-visszajuttatási döntést egyszer alkalmazzák	a többlethozam-visszajuttatási döntések iteráció révén határozódnak meg a szimulált forgatókönyvek során
	nincsen kockázati ráhagyás, a tartalékok képzése az "ésszerűség és tapasztalat alapján", hogy a kötelezettségek folyamatos és tartós teljesítésére "előreláthatóan fedezetet nyújtson"	kockázati ráhagyás számítása, egyfajta biztonsági pótlék a nem fedezhető kockázatokra

Értékelési eltérések az életbiztosítási ágban	a biztosítástechnikai kötelezettségek biztosításmatematikai elvek alapján előáll értéke, ideértve a már jóváírt és kiígért nyereségeket	a valószínűségekkel súlyozott pénzáramlások várható értéke, ideértve a jövőbeli nyereségrészesedéseket
	a technikai kamatlábak maximális szintjét szabályozó rendelet szerint megállapított technikai kamatláb felhasználása (a teljes tartamra)	az EIOPA által közzétett kockázatmentes hozamgörbék felhasználása
	a biztonsági pótlékot tartalmazó feltevések alkalmazása	a „valós”, tapasztalat szerinti feltevések alkalmazása
		A biztosító szerződésekben lévő ügyfélopciók (pl. maradékjogok) és garanciák értékelése a tartalékszámítás során

D.2.1.6.1 Realisztikus, tapasztalatnak megfelelő feltevések alkalmazása

A számviteli biztosítástechnikai tartalékok, illetve a biztosítástechnikai tartalékok Szolvencia II értéke közötti különbség elsősorban az értékelés során alkalmazott feltevések eltérésében érhető tetten. A számviteli biztosítástechnikai tartalékok számításánál alkalmazott feltevéseket biztonsági pótlékok figyelembevételével határozzák meg. Ezzel szemben a Szolvencia II szerinti tartalékérték számítása során „realisztikus” vagy a tapasztalatnak is megfeleltethető feltevéseket kell használnia a Biztosítónak. Ilyen feltevések az alábbi paraméterek is:

- kockázatmentes hozamgörbék
- törlési valószínűségek
- díjmentesítési valószínűségek
- tapasztalati halandósági valószínűségek
- ténylegesen felmerülő költségek

Kockázatmentes hozamgörbéként az EIOPA által közzétett hozamgörbéket kell alkalmazni, amelyekből a Biztosító az alapvető kockázatmentes hozamgörbéket használja fel (kiigazítások nélkül). Az életbiztosítási ágban különösen nagy hatással van a tartalék értékére az, hogy milyen hozamgörbe-szintek jellemzőek az adott értékelési napra vonatkozóan. A többi feltevést a Biztosító a saját múltbeli adatainak felhasználásával állítja elő.

D.2.1.7 Állásfoglalás az illeszkedési kiigazítás alkalmazásáról

A Biztosító kiemelkedően magas tőkefeltöltöttségi szintjéből adódóan eltekintett a volatilitási kiigazítás alkalmazásától a 2018. üzleti évben.

D.2.1.8 Állásfoglalás a volatilitási kiigazítás alkalmazásáról

A Biztosító kiemelkedően magas tőkefeltöltöttségi szintjéből adódóan eltekintett a volatilitási kiigazítás alkalmazásától a 2018. üzleti évben.

D.2.1.9 Állásfoglalás a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés alkalmazásáról

A Biztosító kiemelkedően magas tőkefeltöltöttségi szintjéből adódóan eltekintett a kockázatmentes hozamgörbére vonatkozó átmeneti intézkedés alkalmazásától a 2018. üzleti évben.

D.2.2 A biztosítástechnikai tartalékok számításával összefüggő bizonytalanság mértéke, illetve egyszerűsített értékelési eljárások alkalmazása

A biztosítástechnikai tartalékok értékelésénél a Biztosító a Szolvencia II Keretirányelv (2009/138/EK) 76-86. cikkében meghatározott követelményeknek megfelelően járt el. A Biztosító a számítás során az egyes szerződések (ezeken belül fő-, illetve kiegészítő biztosítások) pénzáramlásaiból indul ki, amely nagyobb pontosságú becslést tesz lehetővé. A Biztosító alkalmaz egyszerűsített értékelési eljárásokat a biztosítástechnikai tartalékok számítása során. Egyrészt egyes paraméterek előállítása az állomány mérete vagy a múltbeli statisztikák nem megfelelő számossága (pl. halálesetek száma) miatt arányszámok felhasználásával, állomány vagy egyéb tarifa jellemzők mentén határozódik meg. Másrészt vannak olyan kötelezettségek, amelyek nem a SePP program keretén belül számolódnak, azonban az érintett tartalékok összértéke a teljes legjobb becslésen belül nem éri el a 0,4 százalékot. A kockázati ráhagyás értékét az értékelési hierarchiában legmagasabb szintű, 1. számú egyszerűsített eljárással határozza meg a Biztosító (lásd a D.2.3. A kockázati ráhagyás meghatározása alfejezetet). A szerződők magatartásának modellezése a törlési, illetve díjmentesítési valószínűségek alkalmazásával történt.

D.2.3 A kockázati ráhagyás meghatározása

A biztosítástechnikai tartalék érték a legjobb becslés értékén felül tartalmazza a kockázati ráhagyás értékét is. A kockázati ráhagyás meghatározása a szavatolótőke-szükséglet standard formula szerinti számítási módszerével ún. „tőkeköltség megközelítés” (Cost-of-Capital) alkalmazásával történik. Ezen eljárás lényege, hogy a kötelezettségeket aszerint kell értékelni, hogy mennyit kellene fizetnie az átadó biztosítónak ahhoz, hogy egy referencia biztosító (amely kockázatmentes hozamot ér el a befektetéseiben) a kötelezettségeket átvegye és a biztosítási állomány időbeli kifutását kezelje. Mivel az átveendő állománynak a kockázatmentes befektetések ellenére vannak egyéb kockázatai, ezen kockázatok után a jogszabályok alapján az átvevő biztosítónak szavatolótőkéket kell tartani, amelynek költsége van. Ezen költség számításához a biztosítóknak 6%-os tőketartási költséget kell feltételezniük. Az állománynak a biztosítástechnikai kockázatok mellett vannak

rendszerszintű piaci kockázata, továbbá működési kockázata és a viszontbiztosítókkal kapcsolatban fellép partnerkockázat is, amelyeket a számításnál is figyelembe kell venni.

A kockázati ráhagyás számításánál a Biztosító tartalmilag az „Iránymutatások a biztosítástechnikai tartalékok értékeléséhez” nevű EIOPA iránymutatás (EIOPA-BoS-14/166 HU) szerinti 1. számú egyszerűsítési eljárást alkalmazza. Az alábbi táblázat tartalmazza a kockázati ráhagyás üzletágak szerinti megbontását, valamint a legjobb becslés és a kockázati ráhagyás alapján előálló biztosítástechnikai tartalékok értékét.

LoB	Biztosítási üzletág	Kockázati ráhagyás		Tartalékok Szolvencia II szerinti bruttó értéke	
		2018.12.31	2017.12.31	2018.12.31	2017.12.31
30	Nyerésrészesedéssel járó biztosítás	2 498 752	1 573 704	89 194 966	88 425 447
32	Egyéb életbiztosítások	13 996	527 376	-1 253 522	-1 672 761
	Aktív viszontbiztosítás	0	0	0	0
	Életbiztosítási ág összesen	2 512 747	2 101 080	87 941 444	86 752 685
	Nem-életbiztosítási szerződésekből eredő biztosítási kötelezettségekhez kapcsolódó járadékok	0	0	0	0

14. táblázat: A kockázati ráhagyás és a biztosítástechnikai tartalékok értéke (eFt)

D.3 Egyéb kötelezettségek

D.3.1 Magyarázat a kötelezettségek kategóriánkénti értékelési különbözeteihez

D.3.1.1 Egyéb, nem biztosítástechnikai tartalékok

A céltartalékokról, függő kötelezettségekről és függő követelésekről szóló IAS 37.36. pontja meghatározza, hogy a céltartalékként megjelenített összeg a meglévő kötelem rendezéséhez a mérlegfordulónapon szükséges ráfordításra vonatkozó legjobb becslés kell, hogy legyen, amit az IAS 37.39. pontjában meghatározott legjobb becslés módszerével kell kalkulálni.

A jelenlegi információink alapján nincs lényeges különbség a Szolvencia II értékelés és a hazai számviteli beszámolóban szereplő értékelés között. Ebből adódóan a Szolvencia II mérlegbeli érték és a hazai számviteli szabályok szerinti beszámolóban szereplő érték között nincs különbség, 2018.12.31-én mindkét érték 238 921 eFt volt.

D.3.1.2 Letéti kötelezettségek

A viszontbiztosítókkal szembeni letéti kötelezettségeket a hazai számviteli beszámolóban könyv szerinti értéken értékeljük. Az arányosság elve alapján a Szolvencia II mérlegbe is ezt az értéket állítottuk be (2018.12.31: 28 659 eFt).

D.3.1.3 Halasztott adókötelezettségek

A halasztott adókötelezettségek a „Halasztott adókötelezettségek” mérlegsoron szerepelnek a Szolvencia II mérlegben. A halasztott adókötelezettségek a halasztott adókövetelésekkel össze nem vonhatóak. A Szolvencia II szerinti mérlegben a GRAWE a halasztott adókötelezettség kiszámításához 17,07%-os átlagos adókulcsot használt fel, ami 2 024 865 eFt halasztott adókötelezettséget eredményezett.

A hazai számviteli beszámolóban nem mutatunk ki halasztott adó kötelezettséget.

A halasztott adókkal kapcsolatos részletesebb információ a D.1.2.3 fejezetben található.

D.3.1.4 Biztosítási ügyletekből származó kötelezettségek

A biztosítási ügyletekből származó kötelezettségeket (ügyfelek felé fennálló, illetve biztosításközvetítőkkal szembeni) a számviteli törvény előírásai szerint értékeljük és ezt az értéket szerepeltetjük a Szolvencia II mérlegben is, 838 018 eFt értékben.

D.3.1.5 Viszontbiztosítók felé fennálló kötelezettségek

A passzív viszontbiztosítási szerződések elszámolásai alapján keletkező, viszontbiztosítók felé fennálló kötelezettségeket tartalmazza.

Ezeket a tételeket a számviteli törvény szerint értékeljük és ezt az összeget állítottuk be a Szolvencia II mérlegbe 167 547 eFt értékben.

D.3.1.6 Egyéb (nem biztosítási) kötelezettségek

Az egyéb kötelezettségeket a számviteli törvény előírásai szerint értékeljük és ezt az összeget állítjuk be a Szolvencia II mérlegbe, 2018.12.31-én 78 224 eFt értékben.

D.3.1.7 Egyéb, máshol nem szereplő kötelezettségek

Ezen a mérleg soron a számviteli törvény szerinti passzív időbeli elhatárolások közül azokat tüntetjük fel, amelyek a GRAWE felé már kiszámlázott tételek alapján kerültek meghatározásra. A Szolvencia II mérlegérték azonos a számviteli törvény szerinti értékkel (2018.12.31: 38 664 eFt).

D.3.2 A Szolvencia II szerinti értékelési alapelvek

D.3.2.1 Halasztott adók

A halasztott adók kockázatcsökkentő hatása (halasztott adók veszteségelnyelő képessége [AdjDT]) a piaci érték alapú mérlegben azon alapul, hogy veszteség keletkezése esetén a halasztott adókötelezettség csökkenhet, vagy a halasztott adókövetelés növekedhet. A halasztott adók veszteségelnyelő képessége az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 207. § (1) bekezdése alapján az alapvető szavatolótőke-szükségletnek (BSCR), a biztosítástechnikai tartalékok veszteségelnyelő képességének (AdjTP) és a működési kockázatok szavatolótőke-szükségletének összege szorozva az átlagos adókulccsal.

A halasztott adók veszteségelnyelő képessége összességében az előbbieken bemutatott módszerrel kiszámolt összeg és a Szolvencia II mérlegben szereplő halasztott adóköveteléssel csökkentett halasztott adókötelezettség (=nettó halasztott adókötelezettség) közül a kisebb érték, amely a kiszámított szavatolótőke-szükségletet csökkenti.

A halasztott adókkal kapcsolatos részletesebb információ a D.1.2.3 fejezetben található.

D.3.2.2 Egyéb (nem biztosítási) kötelezettségek

Az egyéb (nem biztosítási) kötelezettségek összegéből 18 352 eFt-ot tesznek ki az adókötelezettségek és 11 734 eFt-ot a társadalombiztosítással kapcsolatos kötelezettségek, valamint 16 259 eFt-ot a munkavállalókkal szembeni kötelezettségek.

Az egyéb kötelezettségek között kimutatott valamennyi tétel rövid (maximálisan 1 év) lejáratú, ezért az egyéb kötelezettségeket a számviteli törvény előírásai szerint könyv szerinti értéken értékeljük és ezt az összeget állítjuk be a Szolvencia II mérlegbe is.

D.3.2.3 Viszontbiztosítók felé fennálló kötelezettségek

A passzív viszontbiztosítási szerződések elszámolásai alapján keletkező, viszontbiztosítók felé fennálló kötelezettségeket tartalmazza.

A viszontbiztosítási követelésekkel szembeni beszámítás csak olyan mértékben lehetséges, amilyen mértékben az a mérleg fordulónapján jogilag megengedett, de a letéti követelésekkel szembeni ellentételezés semmiképpen sem megengedett.

D.3.3 A feltételezésekben és/vagy az értékelésben történt releváns módosulások a jelentéstételi időszakban

Az alkalmazott feltételezésekben és értékelésekben nem történt releváns változás a jelentéstételi időszakban.

D.4 Alternatív értékelési módszerek

Az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 9. cikk 4. bekezdése alapján megengedett az eltérő értékelési módszer alkalmazása, ha az alkalmazott módszer:

- (1) a biztosító az éves vagy konszolidált pénzügyi beszámolója elkészítéséhez is ezen értékelési módszerrel jeleníti meg és értékeli eszközeit és kötelezettségeit,
- (2) az értékelési módszer összeegyeztethető a 2009/138/EK irányelv 75. cikkével,
- (3) a vállalkozás a pénzügyi beszámolóiban nem az IFRS-nek megfelelően értékeli az adott eszközt vagy kötelezettséget,
- (4) az eszközök és kötelezettségek IFRS-nek megfelelő értékelése olyan költségekkel terhelné a vállalkozást, amelyek aránytalanok lennének az összes igazgatási költséghez képest.

A GRAWE csak néhány esetben alkalmaz alternatív értékelési módszereket az eszközök és kötelezettségek gazdasági értékének kiszámításához (pl. abban az esetben, ha egy értékpapírnak nem áll rendelkezésre aktív piacról származó piaci ára).

D.4.1 Értékpapírok alternatív árazási technikája

Azoknak az értékpapíroknak a piaci értékét, amelyekhez nem áll rendelkezésre aktív piacról származó piaci ár, a kockázatmentes hozamgörbe és egy felár alkalmazásával határozzuk meg. A felár számítása során az alábbi sorrendet kell betartani:

- a) Ugyanolyan hitelminősítéssel rendelkező ugyanolyan kibocsátó likvid értékpapírjának a bevonása.
- b) Credit default swap-ok bevonása.
- c) Olyan bankok hitelkockázati felárainak a kiszámítása, amelyek különböző (eltérő hitelminősítésű) kibocsátók számára bonyolítanak le elsődleges kibocsátásokat.
- d) Egyenértékű értékpapírok felárainak kiszámítása.

A zártkörű kibocsátásokat likviditás és az árak értékállósága tekintetében rendszeresen felül kell vizsgálni és amennyiben likviditás hiánya tapasztalható alternatív értékelési módszereket kell használni az értékelés során.

A pénzügyi eszközök értékelési hierarchiáját a D.1.2.2. fejezetben részletezzük.

D.4.2 Ingatlanok értékelési technikái

Az ingatlanok piaci értékét az IFRS 13 előírásainak megfelelően diszkontált cash-flow módszerrel határozzuk meg. A piaci érték felülvizsgálatát évente elvégezzük.

D.5 Egyéb információk

D.5.1 Deviza átváltás

Az euróban felmerülő eszközök és kötelezettségek euró értékét a mérleg fordulónapján érvényes hivatalos MNB árfolyamon váltjuk át magyar forintra.

D.5.2 Lényegesség

Az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 9. cikk 4. bekezdésében meghatározott arányosság és lényegesség elvét lehet alkalmazni, ha az értékelési módszer arányos a vállalkozás üzleti tevékenységével járó kockázatok jellegével, nagyságrendjével és összetettségével.

A Szolvencia II mérlegben az eszközök és források értékelésében a lényegességi küszöbérték meghatározása az IAS 8.5 alapján történik.

E. Tőkemenedzsment

E.1 Szavatolótőke

A Szolvencia II-ben egy biztosítótársaság szavatolótőke-szükséglete a tényleges kockázati profiljához igazodik (amit a C részben mutattunk be). Minél magasabbak a kockázatok, amelyeknek a Biztosító ki van téve, annál magasabb a szavatolótőke-szükséglete (SCR), illetve a minimális tőkeszükséglete (MCR), amelyet a vállalatnak beszámítható saját eszközökkel fedeznie kell.

Azon saját eszközök meghatározása, amelyeket az SCR és MCR fedezetére fel lehet használni, egy három lépésből álló eljárás alapján:

Első lépésben a piaci érték alapú mérlegben a saját eszközök értékét úgy határozzuk meg, mint az eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete. Ezt a többletet a piaci érték alapú mérlegről szóló D fejezetben mutatjuk be. A piaci érték alapú értékelés eltér az eszközök és kötelezettségek magyar számviteli törvény szerinti értékelésétől. A piaci érték alapú mérlegből kiszámított saját eszközt alapvető szavatolótőkének nevezzük.

Az alapvető szavatolótőke részét képezhetik az ún. hátrasorolt kötelezettségek is. A GRAWE a tőkemenedzsment szabályzata alapján nem tervezi ilyen kötelezettségek kibocsátását.

A kiegészítő szavatolótőke-elemeket is követelhetik a Biztosítótól a kötelezettségek kiegyenlítésére. Ezen elemeket nem tartalmazza a piaci alapú mérleg és csak a Magyar Nemzeti Bank engedélyével lehet elszámolni őket. Kiegészítő szavatolótőke-elem felvételét a hatályos tőkemenedzsment szabályzata alapján a GRAWE nem tervezi.

Második lépésben a szavatolótőke-elemeket 3 szintre soroljuk be, mivel azokat a rendelkezésre állásuknak és a futamidejüknek megfelelően különböző mértékben lehet bevonni a veszteségek rendezésébe.

A GRAWE a piaci érték alapú mérlegében kizárólag olyan szavatolótőke-elemeket mutat ki, amelyek korlátlanul, teher nélkül és állandóan rendelkezésre állnak, így első szintre sorolhatóak.

Végezetül következik az első, második és harmadik szintre sorolt tőkeelemek elszámolhatóságának korlátozása, mivel az egyes szavatolótőke-elemek vészhelyzetben nem a teljes veszteségkiegyenlítési képességükkel rendelkeznek.

A GRAWE a tőkemenedzsment szabályzatában azt tűzte ki célul, hogy a jövőben is kizárólag első szintre besorolt szavatolótőke-elemekkel rendelkezzen. Ezen cél elérése érdekében a tőkeintézkedések során az alábbi szabályokat kell betartani (nem kizárólagosan):

- Kizárólag törzsrészcégek lehet kibocsátani.
- Ügyelni kell arra, hogy a minden szavatolótőke-elem mindig teljes egészében be legyen fizetve, illetve értékálló vagyontárggyal legyen fedezve.
- Alárendelt kölcsöntőke és kiegészítő szavatolótőke-elem felvételének tilalma.
- Visszavásárolt saját részvény megtartásának tilalma.

A 2020-ig terjedő tervezési időszakban nem tervezünk tőkeintézkedéseket végrehajtani.

A jogszabályok és a GRAWE alapító okirata szerint a Biztosító egyedüli részvényese – mint a közgyűlési hatáskörök gyakorlója – határoz az osztalék kifizetéséről. A vezérigazgató az osztalékfizetésről javaslatot terjeszt az egyedüli részvényes elé. A javaslatot minden érintett (különösen, de nem kizárólagosan a részvényesek) gazdasági és stratégiai érdekeire tekintettel teszi meg, de az alábbi szempontokat is figyelembe veszi:

- az osztalékfizetésre vonatkozó jogszabályi, különösen cégjogi és felügyeleti előírások;
- az előző üzleti év mérleg fordulónapján fennálló elégséges szavatolótőke és szavatolótőke-szükséglet;
- az előző üzleti év mérleg fordulónapja után bekövetkezett lényeges események, amelyek negatívan befolyásolhatják a szavatolótőke nagyságát, illetve a szavatolótőke-szükségletet;
- a következő évre vonatkozó részletes terv, illetve abból következően a szavatolótőkére és a szavatolótőke-szükségletre vonatkozó előrejelzés;
- a középtávú tőkemenedzsment terv, illetve abból következően a szavatolótőkére és a szavatolótőke-szükségletre vonatkozó előrejelzés.

Az egyedüli részvényesnek tett javaslat során a vezérigazgató köteles ügyelni arra, hogy az osztalékfizetés által a GRAWE tényleges és prognosztizált tőkefeltöltöttsége sem csökkenhet 150 % alá.

A fenti osztalékpolitikát szem előtt tartva a GRAWE a 2017-es év adózott eredményének terhére 320 000 eFt osztalékot fizetett ki 2018. évben a Grazer Wechselseitige Versicherung AG-nak, mint tulajdonosnak. A 2018-as évre az egyedüli részvényes elé terjesztett és elfogadott javaslat alapján 320 000 eFt osztalékot fog a Biztosító kifizetni 2019-ben.

E.1.1. A számviteli törvény szerinti saját tőke

A GRAWE befizetett törzsrészcéltőkéje 80 000 db, egyenként 10 000 Ft névértékű törzsrészcéltől áll. A Biztosítónak nincs visszavásárolt saját részvénye.

A GRAWE saját tőkéje **2018.12.31-i fordulónappal** az éves beszámoló alapján az alábbi elemekből áll:

Adatok eFt-ban	2018.12.31	2017.12.31
Jegyzett tőke	800 000	800 000
Tőketartalék	4 184	4 184
Eredménytartalék	11 946 086	10 676 148
Adózott eredmény	876 741	1 589 937
Saját tőke összesen	13 627 011	13 070 269

15. táblázat: A számviteli törvény szerinti saját tőke

E.1.2. A Szolvencia II szerinti szavatolótőke

A GRAWE 2018. december 31-én meglévő szavatolótőke-elemeit az alábbi táblázat tartalmazza.

A Biztosító nem rendelkezik alárendelt kölcsöntőkével és kiegészítő szavatolótőke-elemmel a Szolvencia II Keretirányelv 88. és 89. cikkei alapján. Ilyen tőkeelemek felvételét nem is tervezi.

Ennek alapján a rendelkezésre álló szavatolótőke az alapvető szavatolótőke összegének felel meg. A fennálló tulajdonságok alapján az alapvető szavatolótőke elemei a Szolvencia II Keretirányelv 93. cikke és az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 69-71. cikkei szerint az első szintre sorolandók, vagyis korlátozás nélkül felhasználhatóak az SCR és az MCR fedezetére.

Alapvető szavatolótőke-elem	2018.12.31 (eFt) (első szintre sorolt)	2017.12.31 (eFt) (első szintre sorolt)
Befizetett törzsrészcéltőke	800 000	800 000
Befizetett törzsrészcéltőkéhez kapcsolódó tőketartalék	4 184	4 184
SII ártértékelési tartalék	19 503 793	22 607 363
Összesen	20 307 977	23 411 547

16. táblázat: A Szolvencia II szerinti szavatolótőke

Az SII ártértékelési tartalék az eszközök kötelezettségeket meghaladó többletének felel meg csökkentve az EU felhatalmazáson alapuló 2015/35. számú rendeletének 70. cikk 1. bekezdésében foglalt tételekkel.

A GRAWE Életbiztosító Zrt. SII ártértékelési tartaléka az alábbi elemekből áll:

SII ártértékelési tartalék összetétele	2018.12.31 (eFt)	2017.12.31 (eFt)
Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete	20 627 977	23 731 547
Várható osztalék összege	320 000	320 000
Egyéb alapvető szavatolótőke-elem	804 184	804 184
Összesen	19 503 793	22 607 363

17. táblázat: SII ártértékelési tartalék

E.1.3. Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többletének magyarázata

Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete összehasonlítva a magyar számviteli törvény szerint összeállított mérlegben szereplő saját tőkével az alábbi elemekből áll:

Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többletének összetétele	2018.12.31 (eFt)	2017.12.31 (eFt)
Számviteli törvény szerinti saját tőke	13 627 011	13 070 269
Az eszközök értékeléséből származó különbség	11 177 999	20 164 060
A biztosítástechnikai tartalékok értékeléséből származó különbség	- 2 152 167	- 6 599 960
Az egyéb kötelezettségek értékeléséből származó különbség	- 2 024 866	- 2 902 822
Eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete	20 627 977	23 731 547

18. táblázat: Értékelési különbségek

Az eszközök értékeléséből származó különbség abból származik, hogy a piaci érték alapú mérlegben bemutatott piaci értékek magasabbak, mint a számviteli törvény szerint összeállított mérlegben szereplő könyv szerinti értékek.

A biztosítástechnikai tartalékok esetében a Szolvencia II szerinti legjobb becslés és kockázati ráhagyás értéke meghaladja a számviteli biztosítástechnikai tartalékok könyv szerinti értékét.

Az egyéb kötelezettségek értékeléséből származó különbséget a Szolvencia II mérlegben előírt halasztott adókötelezettség teszi ki.

E.1.4. Változás a szavatolótőkében

A jelentési időszakban nem történt jelentős változás a rendelkezésre álló szavatolótőke összegében.

E.2 Szavatolótőke-szükséglet és minimális tőkeszükséglet

A GRAWE a szavatolótőke-szükségletet (SCR) a Szolvencia II standard formula alapján számolja.

Ennek olyan tőkeszükségletet kell visszatükröznie, amely a Biztosítónak lehetővé teszi, hogy a következő évben felmerülő előre nem látható veszteségeket elviselje. Az SCR-t úgy számoljuk, hogy az az alapvető szavatolótőke egy éves időtávon, 99,5%-os megbízhatósági szinten mért kockázatosított értékének felel meg vagy másként kifejezve 200 éves eseményeket alapul véve 1 rendkívüli eseményt szimulálunk. A kalibrálás biztosítja, hogy minden számszerűsíthető kockázatot, amelynek a Biztosító ki van téve, figyelembe veszünk.

A GRAWE a standard formula alkalmazása során az egyes modulok és almodulok esetében nem alkalmaz egyszerűsítéseket, vállalatspecifikus paramétereket, illeszkedési és volatilitási kiigazítást sem.

A GRAWE **szavatolótőke-szükséglete (SCR)** 2018.12.31-én 3 848 317 eFt (előző év: 4 162 134 eFt) és az alábbi kockázati modulokból áll:

SCR	Tény 2018.12.31 eFt	Tény 2017.12.31 eFt	+/- előző év %	Résarány az SCR-ben
Szavatolótőke-szükséglet	3 848 317	4 162 134	-7,5%	100,0%
Alapvető szavatolótőke-szükséglet	7 118 047	6 402 517	11,2%	185,0%
Piaci kockázatok	3 458 502	2 867 822	20,6%	89,9%
Kamatláb-kockázat	2 217 142	1 821 368	21,7%	57,6%
Résznypiaci kockázat	964 380	1 324 025	-27,2%	25,1%
Ingatlanpiaci kockázat	139 080	133 023	4,6%	3,6%
Kamatrés-kockázat	457 065	449 036	1,8%	11,9%
Piaci kockázatkonzentráció	427 684	131 307	225,7%	11,1%
Devizaárfolyam-kockázat	542 325	671 276	-19,2%	14,1%
Egészségbiztosítási kockázatok	0	0		0,0%
Életbiztosítási kockázatok	5 301 643	4 974 091	6,6%	137,8%
Halandósági kockázat	219 623	107 565	104,2%	5,7%
Hosszú élet kockázata	5 159	6 464	-20,2%	0,1%
Rokkantsági-betegségi kockázat	83 683	83 931	-0,3%	2,2%
Törlési kockázat	4 096 068	3 671 895	11,6%	106,4%
Költségkockázat	1 701 898	1 894 168	-10,2%	44,2%
Felülvizsgálati kockázat	0	0		0,0%
Katasztrófakockázat	313 308	137 281	128,2%	8,1%
Nem-élet biztosítási kockázatok	0	0		0,0%
Partner nemteljesítési kockázat	305 224	216 058	41,3%	7,9%
Tőkeszükséglet az alapvető szavatolótőke-szükségletben figyelembe nem vett kockázatokra	535 955	463 287	15,7%	13,9%
Működési kockázat	535 955	463 287	15,7%	13,9%
Biztosítástechnikai tartalékok veszteségelnyelő képessége	-3 013 561	-2 000 656	50,6%	-78,3%
Halasztott adók veszteségelnyelő képessége	-792 123	-703 014	12,7%	-20,6%

19. táblázat: Szavatolótőke-szükséglet (SCR)

A 2018.12.31-re vonatkozó SCR 313 817 eFt-tal csökkent 2017.12.31-hez képest. Az alapvető szavatolótőke-szükséglet 715 530 eFt-tal (6,4 milliárd Ft-ról 7,1 milliárd Ft-ra) nőtt, de a tartalékok és a halasztott adók veszteségelnyelő képessége nagyobb mértékben növekedett (1,1 milliárd Ft-tal), ami a szavatolótőke-szükséglet csökkenését eredményezte.

A rendelkezésre álló szavatolótőke aránya a szavatolótőke-szükséglethez (tőkefeltöltöttségi mutató) 2018.12.31-én 527,71% (előző év: 562,49%). A tőkeellátottság a teljes jelentési időszakban megfelelő volt.

A **minimális tőkeszükséglet (MCR)** a tőkének azt a minimális összegét mutatja be, amellyel a Biztosítónak minden időpontban rendelkeznie kell, hogy az üzleti tevékenységét folytatni tudja.

Az MCR számítása a Szolvencia II előírásainak megfelelően egy három lépésből álló folyamattal történik:

A lineáris MCR a nettó legjobb becslés és a kockázatosított érték alapján kerül kiszámításra egy előre meghatározott függvényvel.

Az első lépésben kiszámított lineáris MCR-t ellenőrizzük, hogy az az SCR 25%-a és 45%-a közé esik-e. Ha igen, akkor a lineáris MCR-t tovább visszük a harmadik lépésben elvégzendő számításokhoz. Amennyiben a lineáris MCR 25% alatti, akkor az SCR 25%-át visszük tovább, ha 45% feletti, akkor pedig az SCR 45%-a kerül bele a harmadik lépésben végrehajtandó számításokba.

Ezt követően ellenőrizzük, hogy a második lépésben kiszámolt érték a minimális tőkeszükséglet jogszabályilag meghatározott abszolút alsó korlátját meghaladja-e. Amennyiben igen, akkor a második lépésben kiszámolt MCR érték lesz a Biztosító minimális tőkeszükséglete. Ha a második lépésben végrehajtott számítások eredménye kevesebb, mint az abszolút alsó korlát, akkor a minimális tőkeszükségletet meg kell emelni a jogszabályban előírt szintre.

A GRAWE minimális tőkeszükséglete (MCR) az SCR 45%-ának felel meg (MCRcap). A GRAWE MCR-je 2018.12.31-én 1 731 743 eFt (előző év: 1 872 960 eFt). Az MCR aránya a rendelkezésre álló szavatolótőkéhez 1 172,69% (előző év: 1 249,98%).

E.3 Időtartam alapú részvénytőke kockázati részmodul alkalmazása a szavatolótőke-szükséglet számítása során

Nem releváns.

E.4 A standard formula és az alkalmazott belső modell közötti különbség

Nem releváns.

E.5 A minimális tőkeszükségletnek és a szavatolótőke-szükségletnek való meg nem felelés

Nem releváns.

E.6 Egyéb adatok

Minden lényeges adatot bemutattunk az előző fejezetekben.

Budapest, 2019. március 25.

Dr. Hochmann András
Vezérigazgató

Vass Sándor
Vezérigazgató-helyettes

Szójegyzék

Bázispont:

100 bázispont 1%-nak felel meg és a tőkepiaci változásokat mutatja meg.

Kamatrés:

A kamatrés (Credit Spread) egy kamatozó befektetett eszköz és egy azonos futamidejű kockázatmentes referencia kamatláb közötti hozamkülönbség. Azt a pótlólagos kockázati díjat mutatja meg, amelyet egy befektető megkap, ha nem kockázatmentesen akar befektetni.

Delphi-módszer:

A kockázat nagyságának és bekövetkezési valószínűségének kiszámítása érdekében lefolytatott több körös szakértői interjúk. Az előző fordulók tipikus és extrém eredményeit minden egyes új kör előtt közzéteszik. A GRAWE-nál az alábbi köröket folytatjuk le: a kockázatot felelős személy általi becslés, a kockázatkezelővel folytatott megbeszélés, a kockázatkezelési workshop-on lezajlott tárgyalások és a felső vezetői megbeszélések.

Diverzifikációs hatás:

A Biztosító kockázati kitettségének csökkentése abból eredően, hogy egy kockázat kedvezőtlen alakulását ellensúlyozhatja egy másik kockázat kedvezőbb alakulása, amennyiben az adott kockázatok között nincs teljes korreláció.

Korreláció:

Két tulajdonság közötti lineáris összefüggés mértéke.

Befektetésre ajánlott:

A befektetésre ajánlott a vállalkozás vagy értékpapír olyan jelölése, vagy elérhető státusza, amely jó hitelképességet jelöl, és így befektetési minőséget képvisel. A befektetésre ajánlott kategória hitelminősítése minimum BBB (Standard & Poor's), illetve Baa (Moody's) kell, hogy legyen. Ezen határérték alatti hitelminősítésű befektetések nem befektetésre ajánlottak számítanak, mivel azok általában spekulációs célúak és magas kockázatúak.

Kárgyakoriség:

Kárgyakoriség alatt egy adott fordulónapon fennálló biztosítási állománnyal biztosított kockázatokra vonatkozóan az egy év alatt bekövetkezett károk darabszámát értjük.

Tőkefeltöltöttség (SCR):

A tőkefeltöltöttség (SCR) a rendelkezésre álló szavatolótőke arányát mutatja a Szolvencia II szerint kiszámított szavatolótőke-szükséglethez képest.

Szolvencia:

Egy biztosítótársaság tőkeellátottsága.

Késői károk:

Károk, amelyeket az üzleti évben jelentettek be, de az előző évben vagy az előtt következtek be. Évente, a mérleg fordulónapján azokra a károkra is tartalékot képzünk (bekövetkezett, de még be nem jelentett károk tartaléka), amelyek az adott üzleti évet érintik, de csak azt követően jelentik be őket.

Szcenárióelemzések:

Elemezzük a különböző események kombinációinak hatásait.

Kockáztatott érték (Value at Risk):

A kockáztatott érték a kockázatok értékelésének elismert módszere. 1 millió Ft kockáztatott érték 95%-os megbízhatósági szinten 1 éves időtartamon mérve azt jelenti, hogy a lehetséges veszteség 1 éves időtávon 95%-os valószínűséggel nem haladhatja meg az 1 millió Ft-ot.

Biztosítási összeg:

A Biztosító általi teljesítés felső határa.

Koncepció és tervezés: GRAWE Életbiztosító Zrt.

Média tulajdonosa: GRAWE Életbiztosító Zrt.

Fotó: GRAWE Életbiztosító Zrt. budapesti igazgatósága és pécsi vezérigazgatósága

Szerzői jog: GRAWE Életbiztosító Zrt.

Melléklet

A fizetőképességről és pénzügyi helyzetről szóló jelentés
számszaki adatai

2018.12.31

Tartalomjegyzék:

Adatok eFt-ban

S.02.01.02	Mérleg
S.05.01.02	Biztosítási díjak, kárigények és ráfordítások üzletáganként
S.05.02.01	Biztosítási díjak, kárigények és költségek országonként
S.12.01.02	Életbiztosítási és egészségbiztosítási SLT biztosítástechnikai tartalékok
S.23.01.01	Szavatolótőke
S.25.01.21	Szavatolótőke-szükséglet - a standard formulát alkalmazó biztosítók esetén
S.28.01.01	Minimális tőkeszükséglet - A csak életbiztosítási vagy csak nem-életbiztosítási tevékenységet végző biztosítók és viszontbiztosítók esetén

Eszközök összesen

Immateriális javak	R0030	0
Halasztott adókövetelések	R0040	625 740
Nyugdíjszolgáltatások többlete	R0050	0
Saját használatú ingatlanok, gépek és berendezések	R0060	471 509
Befektetések (az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződésekhez kapcsolódó eszközök kivételével)	R0070	109 844 458
Ingatlanok (a saját használatú ingatlanok kivételével)	R0080	120 952
Kapcsolt vállalkozásokban fennálló részesedési viszonyok, ideértve a részesedéseket is	R0090	0
Résztvények	R0100	0
<i>Résztvények – tőzsdén jegyzett részvények</i>	R0110	0
<i>Résztvények – tőzsdén nem jegyzett részvények</i>	R0120	0
Kötvények	R0130	106 340 370
<i>Államkötvények</i>	R0140	104 975 950
<i>Vállalati kötvények</i>	R0150	1 364 420
<i>Strukturált értékpapírok</i>	R0160	0
<i>Biztosítókkal fedezett értékpapírok</i>	R0170	0
Kollektív befektetési vállalkozások	R0180	3 383 136
Származtatott termékek	R0190	0
Betétek, a készpénz-egyenértékesek kivételével	R0200	0
Egyéb befektetések	R0210	0
Az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződésekhez kapcsolódó eszközök	R0220	0
Hitelek és jelzáloghitelek	R0230	172 068
Biztosítási kötvényekhez kapcsolódó hitelek	R0240	161 860
Magánszemélyeknek nyújtott hitelek és jelzáloghitelek	R0250	10 208
Egyéb hitelek és jelzáloghitelek	R0260	0
Viszontbiztosítási szerződésekből megtérülő összegek, melyből:	R0270	-968 993
Nem-életbiztosítás és nem-életbiztosításhoz hasonló egészségbiztosítás	R0280	0
<i>Nem-életbiztosítás az egészségbiztosítás kivételével</i>	R0290	0
<i>Nem-életbiztosításhoz hasonló egészségbiztosítás</i>	R0300	0
Életbiztosítási és az életbiztosításhoz hasonló egészségbiztosítási szerződések, az egészségbiztosítási és az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével	R0310	-968 993
<i>Életbiztosításhoz hasonló egészségbiztosítási szerződések</i>	R0320	0
<i>Életbiztosítási szerződések, az egészségbiztosítási és az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével</i>	R0330	-968 993
Indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződések	R0340	0
Viszontbiztosításba vett biztosítási ügyletből származó letéti követelések	R0350	0
Biztosítási és biztosításközvetítőkkal szembeni követelések	R0360	336 500
Viszontbiztosítási követelések	R0370	0
Követelések (kereskedési, nem biztosítási)	R0380	239 959
Saját részvények (közvetlenül birtokolt)	R0390	0
Szavatolótőke-elemek vagy lehívott, de még be nem fizetett indulótőke tekintetében esedékes összegek	R0400	0
Készpénz és készpénz-egyenértékesek	R0410	1 246 993
Egyéb, máshol nem kimutatott eszközök	R0420	16 083
Eszközök összesen	R0500	111 984 318

Kötelezettségek

Biztosítástechnikai tartalékok – nem-életbiztosítási szerződések	R0510	0
Biztosítástechnikai tartalékok – nem-életbiztosítási szerződések (az egészségbiztosítási szerződések kivételével)	R0520	0
<i>Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok</i>	R0530	0
<i>Legjobb becslés</i>	R0540	0
<i>Kockázati ráhagyás</i>	R0550	0
Biztosítástechnikai tartalékok – Egészségbiztosítás (a nem-életbiztosításhoz hasonló szerződések)	R0560	0
<i>Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok</i>	R0570	0
<i>Legjobb becslés</i>	R0580	0
<i>Kockázati ráhagyás</i>	R0590	0
Biztosítástechnikai tartalékok – Életbiztosítás (az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével)	R0600	87 941 444
Biztosítástechnikai tartalékok – Egészségbiztosítás (életbiztosításhoz hasonló szerződések)	R0610	0
<i>Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok</i>	R0620	0
<i>Legjobb becslés</i>	R0630	0
<i>Kockázati ráhagyás</i>	R0640	0
Biztosítástechnikai tartalékok – Életbiztosítási szerződések (az egészségbiztosítási és az indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás kivételével)	R0650	87 941 444
<i>Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok</i>	R0660	0
<i>Legjobb becslés</i>	R0670	85 428 697
<i>Kockázati ráhagyás</i>	R0680	2 512 747
Biztosítástechnikai tartalékok – Indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás	R0690	0
Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok	R0700	0
Legjobb becslés	R0710	0
Kockázati ráhagyás	R0720	0
Függő kötelezettségek	R0740	0
Biztosítástechnikai tartalékokon kívüli tartalékok	R0750	238 921
Nyugdíj szolgáltatási kötelezettségek	R0760	0
Viszontbiztosítókkal szembeni letéti kötelezettségek	R0770	28 659
Halasztott adókötelezettség	R0780	2 024 865
Származtatott termékek	R0790	0
Hitelintézetekkel szemben fennálló kötelezettségek	R0800	
A hitelintézetekkel szemben fennálló kötelezettségektől eltérő pénzügyi kötelezettségek	R0810	0
Biztosítási és biztosításközvetítőkkal szembeni kötelezettségek	R0820	838 018
Viszontbiztosítási kötelezettségek	R0830	167 547
Kötelezettségek (kereskedési, nem biztosítási)	R0840	78 224
Alárendelt kötelezettségek	R0850	0
Az alapvető szavatoló tőkéhez nem tartozó alárendelt kötelezettségek	R0860	0
Az alapvető szavatoló tőkéhez tartozó alárendelt kötelezettségek	R0870	0
Egyéb, máshol nem kimutatott kötelezettségek	R0880	38 664
Kötelezettségek összesen	R0900	91 356 341
Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete	R1000	20 627 977

S.05.02.01
Biztosítási díjak, kárigények és költségek országonként

eFt

		Székhely szerinti ország	Az öt legjelentősebb ország (a bruttó díjelőírás összege alapján) – életbiztosítási kötelezettségek					Az öt legjelentősebb ország és a székhely szerinti ország összesen
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R1400			0	0	0	0	0	
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Díjelőírás								
Bruttó	R1410	13 396 709	0	0	0	0	0	13 396 709
Viszontbiztosítók részesedése	R1420	496 504	0	0	0	0	0	496 504
Nettó	R1500	12 900 205	0	0	0	0	0	12 900 205
Megszolgált díjak								
Bruttó	R1510	13 398 880	0	0	0	0	0	13 398 880
Viszontbiztosítók részesedése	R1520	499 155	0	0	0	0	0	499 155
Nettó	R1600	12 899 725	0	0	0	0	0	12 899 725
Kárráfordítás								
Bruttó	R1610	9 436 979	0	0	0	0	0	9 436 979
Viszontbiztosítók részesedése	R1620	-6 066	0	0	0	0	0	-6 066
Nettó	R1700	9 443 045	0	0	0	0	0	9 443 045
Az egyéb biztosítástechnikai tartalékokat érintő változások								
Bruttó	R1710	-5 684 882	0	0	0	0	0	-5 684 882
Viszontbiztosítók részesedése	R1720	882	0	0	0	0	0	882
Nettó	R1800	-5 685 764	0	0	0	0	0	-5 685 764
Felmerült költségek	R1900	1 959 112	0	0	0	0	0	1 959 112
Egyéb költségek	R2500							0
Összes költség	R2600							1 959 112

Nyeresgrészes edéssel járó biztosítás	Indexhez vagy befektetési egységekhez kötött életbiztosítás			Egyéb életbiztosítás			Nem- életbiztosítási szerződésekből eredő és egészségbiztosítási kötelezettségektől eltérő biztosítási kötelezettségekhöz ez kapcsolódó járadékok	Aktív viszontbiztosítás	Összesen (Életbiztosítási szerződések az egészség- biztosítási szerződések kivételeivel, a befektetési egységekhez kötött életbiztosítási szerződésekkel együtt)	Egészségbiztosítás (direkt biztosítás)			Nem-életbiztosítási szerződésekből eredő és egészségbiztosítás i kötelezettségekhöz kapcsolódó járadékok	Egészség- viszontbiztosítás (aktív viszontbiztosítás	Összesen (Életbiztosításhoz hasonló egészségbiztosítás)
		Opciót és garanciát nem tartalmazó szerződések	Opciót vagy garanciát tartalmazó szerződések		Opciót és garanciát nem tartalmazó szerződések	Opciót vagy garanciát tartalmazó szerződések					Opciót és garanciát nem tartalmazó szerződések	Opciót vagy garanciát tartalmazó szerződések			
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok	R0010							0							
Viszontbiztosítási szerződésekből / különleges célú gazdasági egységek szerződéseiből és pénzügyi viszontbiztosítási szerződésekből való megtérülések összege, az egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékokhoz kapcsolódó, a partner- nemteljesítésből eredő várható veszteségek miatti kiigazítás után	R0020							0							
A legjobb becslés és a kockázati ráhagyás összegeként kiszámított biztosítástechnikai tartalékok															
Legjobb becslés															
Bruttó legjobb becslés	R0030	86 696 214	0	0		0	-1 267 517	0	0	85 428 697		0	0	0	0
Viszontbiztosítási szerződésekből / különleges célú gazdasági egységek szerződéseiből és pénzügyi viszontbiztosítási szerződésekből való megtérülések összege, a partner- nemteljesítésből eredő várható veszteségek miatti kiigazítás után	R0080	-537 809	0	0		0	-431 184	0	0	-968 993		0	0	0	0
Legjobb becslés mínusz a viszontbiztosítási szerződésekből / különleges célú gazdasági egység szerződéseiből és a pénzügyi viszontbiztosítási szerződésekből való megtérülések összege	R0090	87 234 023	0	0		0	-836 333	0	0	86 397 690		0	0	0	0
Kockázati ráhagyás	R0100	2 498 752	0		13 996			0	0	2 512 747				0	0
Az átmeneti intézkedések hatása a biztosítástechnikai tartalékokra									0						
Egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok	R0110	0	0		0			0	0	0				0	0
Legjobb becslés	R0120		0	0		0	0	0	0		0	0	0	0	0
Kockázati ráhagyás	R0130	0	0		0			0	0	0	0	0	0	0	0
Biztosítástechnikai tartalékok összesen	R0200	89 194 966	0		-1 253 522			0	0	87 941 444	0			0	0

Alapvető szavatoló tőke összege a más pénzügyi szektorbeli részesedések miatti, az (EU) 2015/35 felhatalmazáson alapuló rendelet 68. cikke szerinti levonások előtt

Törzsrészcsevénytőke (saját részvényekkel együtt)	R0010	800 000
A törzsrészcsevénytőkéhez kapcsolódó tőketartalék	R0030	4 184
Induló tőke, tagsági hozzájárulás vagy ezekkel egyenértékű alapvető szavatoló-tőke-elemek biztosító egyesületek és egyesületi formához hasonlóan működő biztosítók esetén	R0040	0
Alárendelt egyesületi tagi számlák	R0050	0
Nyereségrészesedésből származó szavatoló tőke	R0070	0
Elsőbbségi részvények	R0090	0
Az elsőbbségi részvényekhez kapcsolódó tőketartalék	R0110	0
Átértékelési tartalék	R0130	19 503 793
Alárendelt kötelezettségek	R0140	0
A nettó halasztott adókövetelések értékével megegyező összeg	R0160	0
A felügyeleti hatóság által alapvető szavatoló tőkeként jóváhagyott, fent nem említett egyéb szavatoló-tőke-elemek	R0180	0

A pénzügyi beszámolóban szereplő szavatoló-tőke-elemek, amelyek átértékelési tartalékként nem kimutathatók és nem felelnek meg a szavatoló tőke Szolvencia II. szerinti kritériumainak

A pénzügyi beszámolóban szereplő szavatoló-tőke-elemek, amelyek átértékelési tartalékként nem kimutathatók és nem felelnek meg a szavatoló tőke Szolvencia II. szerinti kritériumainak	R0220	0
--	-------	---

Levonások

A pénz- és hitelintézetekben fennálló részesedések miatti levonások	R0230	0
---	-------	---

Összes alapvető szavatoló tőke a levonások után

	R0290	20 307 977
--	-------	------------

Kiegészítő szavatoló tőke

Igény szerint lehvívható befizetetlen és lehvívatlan törzsrészcsevénytőke	R0300	0
Igény szerint lehvívható befizetetlen és lehvívatlan induló tőke, tagsági hozzájárulás vagy ezekkel egyenértékű alapvető szavatoló-tőke-elemek biztosító egyesületek és egyesületi formához hasonlóan működő biztosítók esetén	R0310	0
Igény szerint lehvívható befizetetlen és lehvívatlan elsőbbségi részvények	R0320	0
Jogilag kötelező erejű kötelezettségvállalás az alárendelt kötelezettségek igény szerinti lejegyzésére és kifizetésére	R0330	0
Akkreditívek és garanciák a 2009/138/EK irányelv 96. cikkének (2) bekezdése szerint	R0340	0
Akkreditívek és garanciák, amelyek nem tartoznak a 2009/138/EK irányelv 96. cikke (2) bekezdésének hatálya alá	R0350	0
Pótlólagos tagi befizetési kötelezettségek a 2009/138/EK irányelv 96. cikke (3) bekezdésének első albekezdése alapján	R0360	0
Pótlólagos tagi befizetési kötelezettségek – a 2009/138/EK irányelv 96. cikke (3) bekezdésének első albekezdése alapján előírtól eltérő pótlólagos tagi befizetési kötelezettségek	R0370	0
Egyéb kiegészítő szavatoló-tőke-elemek	R0390	0
Kiegészítő szavatoló tőke összesen	R0400	0

Rendelkezésre álló és figyelembe vehető szavatoló tőke

A szavatoló-tőke-szükségletnek való megfelelés szempontjából rendelkezésre álló szavatoló tőke összesen	R0500	20 307 977
A minimális tőkeszükségletnek való megfelelés szempontjából rendelkezésre álló szavatoló tőke összesen	R0510	20 307 977
A szavatoló-tőke-szükségletnek való megfeleléshez figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	R0540	20 307 977
A minimális tőkeszükségletnek való megfeleléshez figyelembe vehető szavatoló tőke összesen	R0550	20 307 977
Szavatoló-tőke-szükséglet	R0580	3 848 317
Minimális tőkeszükséglet	R0600	1 731 743
A figyelembe vehető szavatoló tőke és a szavatoló-tőke-szükséglet aránya	R0620	527,71%
A figyelembe vehető szavatoló tőke és a minimális tőkeszükséglet aránya	R0640	1172,69%

Átértékelési tartalék

	C0060	
Átértékelési tartalék		
Az eszközök kötelezettségeket meghaladó többlete	R0700	20 627 977
Saját részvények (közvetlenül és közvetve birtokolt)	R0710	0
Várható osztalékok, kifizetések és díjak	R0720	320 000
Egyéb alapvető szavatoló-tőke-elemek	R0730	804 184
A korlátozott szavatoló-tőke-elemeknek megfelelő kiigazítás az illeszkedési kiigazítási portfóliók és az elkülönített alapok tekintetében	R0740	0
Átértékelési tartalék	R0760	19 503 793
Várható nyereség		
Jövöbeni díjakban foglalt várható nyereség (EPIFP) – Életbiztosítási üzletág	R0770	2 338 427
Jövöbeni díjakban foglalt várható nyereség (EPIFP) – Nem-életbiztosítási üzletág	R0780	0
Jövöbeni díjakban foglalt várható nyereség (EPIFP) összesen	R0790	2 338 427

S.25.01.21

eFt

Szavatolótőke-szükséglet - a standard formulát alkalmazó biztosítók esetén

		Bruttó szavatolótőke-szükséglet	Biztosító-specifikus paraméterek	Egyszerűsítések
		C0110	C0090	C0100
Piaci kockázat	R0010	3 458 502		0
Partner-nemteljesítési kockázat	R0020	305 224		
Életbiztosítási kockázat	R0030	5 301 643	0	0
Egészségbiztosítási kockázat	R0040	0	0	0
Nem-életbiztosítási kockázat	R0050	0	0	0
Diverzifikáció	R0060	-1 947 322		
Immateriális javakkal kapcsolatos kockázat	R0070	0		
Alapvető szavatolótőke-szükséglet	R0100	7 118 047		

A szavatolótőke-szükséglet kiszámítása

		C0100
Működési kockázat	R0130	535 955
A biztosítástechnikai tartalékok veszteségelnyelő képessége	R0140	-3 013 561
A halasztott adók veszteségelnyelő képessége	R0150	-792 123
A 2003/41/EK irányelv 4. cikkével összhangban működtetett üzletágak tőkekövetelménye	R0160	0
Szavatolótőke-szükséglet a többlettőke-követelmény nélkül	R0200	3 848 317
Előírt többlettőke-követelmény	R0210	0
Szavatolótőke-szükséglet	R0220	3 848 317

A szavatolótőke-szükségletre vonatkozó egyéb információk

Az időtartam-alapú részvénytőke kockázati részmodulra vonatkozó tőkekövetelmény

A fennmaradó részre vonatkozó elvi szavatolótőke-szükséglet összesen	R0410	0
Az elkülönített alapokra vonatkozó elvi szavatolótőke-szükséglet összesen	R0420	0
Az illeszkedési kiigazítási portfóliókra vonatkozó elvi szavatolótőke-szükséglet összesen	R0430	0
Az elkülönített alapokra vonatkozó elvi szavatolótőke-szükséglet összesítése miatti diverzifikációs hatások a 304. cikk szerint	R0440	0

S.28.01.01**Minimális tőkeszükséglet - A csak életbiztosítási vagy csak nem-életbiztosítási tevékenységet végző biztosítók és viszontbiztosítók esetén**

Lineáris formula komponens életbiztosítási és viszontbiztosítási kötelezettségekre vonatkozóan	R0200	Életbiztosítási tevékenységek
		MCR _(L) - eredmény
		C0040
		2 567 104

Életbiztosítási tevékenységek	
Nettó legjobb becslés és az egy összegben meghatározott biztosítástechnikai tartalékok (viszontbiztosítás/különleges célú gazdasági egység nélkül)	Nettó teljes kockáztatott tőke (viszontbiztosítás/különleges célú gazdasági egység nélkül)
C0050	C0060
75 597 248	
11 636 775	
0	
0	
Teljes kockáztatott tőke az életbiztosítási és élet- viszontbiztosítási kötelezettségek összessége tekintetében	535 883 558

A teljes minimális tőkeszükséglet kiszámítása

		C0070
Lineáris MCR	R0300	2 567 104
SCR	R0310	3 848 317
MCR felső korlátja	R0320	1 731 743
MCR alsó korlátja	R0330	962 079
Kombinált MCR	R0340	1 731 743
MCR abszolút alsó korlátja	R0350	1 142 000
		C0070
Minimális tőkeszükséglet	R0400	1 731 743